

mathilikhitaḥ susaṁvādaḥ

^I ibrahīmaḥ santāno dāyūd tasya santāno
yīśukhrīṣṭastasya pūrvvapuruṣavaṁśaśreṇī|

^{II} ibrahīmaḥ putra ishāk tasya putro yākūb
tasya putro yihūdāstasya bhrātaraśca|

^{III} tasmād yihūdāstāmaro garbhe perasser-
ahau jajñāte, tasya perasaḥ putro hiṣroṇ tasya
putro 'rām|

^{IV} tasya putro 'mmīnādab tasya putro nahaśon
tasya putraḥ salmon |

^V tasmād rāhabo garbhe boyam jajñe, tasmād
rūto garbhe obed jajñe, tasya putro yīśayaḥ|

^{VI} tasya putro dāyūd rājaḥ tasmād
mṛtoriyasya jāyāyām sulemān jajñe|

^{VII} tasya putro rihabiyām, tasya putro'biyaḥ,
tasya putra āsā:|

^{VIII} tasya suto yihośaphaḥ tasya suto yihorāma
tasya suta uṣiyaḥ|

^{IX} tasya suto yotham tasya suta āham tasya
suto hiṣkiyaḥ|

^X tasya suto minaśiḥ, tasya suta āmon tasya
suto yośiyaḥ|

^{XI} bābilnagare pravasanāt pūrvvaṁ sa yośiyo
yikhaniyaṁ tasya bhrātrmśca janayāmāsa|

^{XII} tato bābili pravasanakāle yikhaniyaḥ
śaltiyelaṁ janayāmāsa, tasya sutaḥ sirubbāvil|

^{XIII} tasya suto 'bohud tasya suta ilīyākīm tasya
suto'sor |

XIV asoraḥ sutaḥ sādok tasya suta ākhīm tasya suta ilīhūd|

XV tasya suta iliyāsar tasya suto mattan|

XVI tasya suto yākūb tasya suto yūṣaph tasya jāyā mariyam; tasya garbhe yīsurajani, tameva khriṣṭam (arthād abhiṣiktaṁ) vadanti|

XVII ittham ibrahīmo dāyūdam yāvat sākalyena caturdaśapuruṣāḥ; ā dāyūdaḥ kālād bābili pravasanakālam yāvat caturdaśapuruṣā bhavanti| bābili pravāsanakālāt khriṣṭasya kalam yāvat caturdaśapuruṣā bhavanti|

XVIII yīśukhriṣṭasya janma kaththate| mariyam nāmikā kanyā yūṣaphe vāgdattāsīt, tadā tayoḥ saṅgamāt prak sā kanyā pavitreṇātmanā garbhavatī babhūva|

XIX tatra tasyāḥ pati ryūṣaph saujanyaṭ tasyāḥ kalaṅgaṁ prakāśayitum anicchan gopanene tāṁ pāriṭyaktuṁ manaścakre|

XX sa tathaiva bhāvayati, tadānīm parameśvarasya dūtaḥ svapne taṁ darśanaṁ dattvā vyājahāra, he dāyūdaḥ santāna yūṣaph tvaṁ nijāṁ jāyāṁ mariyamam ādātuṁ mā bhaiṣīḥ|

XXI yatastasyā garbhaḥ pavitrādātmano'bhavat, sā ca putraṁ prasaviṣyate, tadā tvaṁ tasya nāma yīsum (arthāt trātāraṁ) kariṣyase, yasmāt sa nijamanujān teṣāṁ kaluṣebhya uddhariṣyati|

XXII itthaṁ sati, paśya garbhavatī kanyā tanayaṁ prasaviṣyate| immānūyel tadiyañca nāmadheyāṁ bhaviṣyati|| immānūyel asmākaṁ saṅgīśvaraṭityarthaḥ|

XXIII iti yad vacanaṃ purvvaṃ bhaviṣyadvaktrā īśvaraḥ kathāyāmāsa, tat tadānīm siddhamabhavat|

XXIV anantaraṃ yūṣaḥ nidrāto jāgarita utthāya parameśvariḥ yadūtasya nideśānusāreṇa nijāṃ jāyāṃ jagrāha,

XXV kintu yāvat sā nijāṃ prathamā sutāṃ a suṣuve, tāvat tāṃ nopāgacchat, tataḥ sutasya nāma yīśuṃ cakre|

II

I anantaraṃ herod samjñake rājñi rājyaṃ śāsati yihūdīyadeśasya baitlehami nagare yīśau jātavati ca, katipayā jyotirvvudaḥ pūrvvasyā diśo yirūśālamnagaraṃ sametya kathayāmasuḥ,

II yo yihūdīyānāṃ rājā jātavān, sa kutrāste? vyaṃ pūrvvasyāṃ diśi tiṣṭhantastadiyāṃ tārakāṃ apaśyāma tasmāt taṃ praṇantum aṅgamāma|

III tadā herod rājā kathāmetāṃ niśamya yirūśālamnagarasthitaiḥ sarvvamānavaiḥ sārddham udvijya

IV sarvvān pradhānāyājakān adhyāpakāṃśca samāhūyānīya papraccha, khriṣṭaḥ kutra janīṣyate?

V tadā te kathayāmasuḥ, yihūdīyadeśasya baitlehami nagare, yato bhaviṣyadvadinā itthaṃ likhitamāste,

VI sarvvābhyo rājadhānībhyo yihūdīyasya nīvṛtaḥ| he yihūdīyadeśasye baitleham tvaṃ na cāvarā|isrāyeliyalokān me yato yaḥ pālayiṣyati| tādrgeko mahārājastvanmadhya udbhaviṣyati||

VII tadānīm herod rājā tān jyotirvvido gopanam āhūya sā tārakā kadā dr̥ṣṭābhavat , tad viniścayāmāsa|

VIII aparaṁ tān baitlehamāṁ prahītya gadi-tavān, yūyaṁ yāta, yatnāt taṁ śīsum anviṣya taduddeśe prāpte mahyaṁ vārttām dāsyatha, tato mayāpi gatvā sa praṇaṁsyate|

IX tadānīm rājña etādr̥śīm ājñām prāpya te pratasthire, tataḥ pūrvvarsyām diśi sthītaistai ryā tārakā dr̥ṣṭā sā tārakā teṣāmagre gatvā yatra sthāne śīśūrāste, tasya sthānasyopari sthagitā tasyau |

X tad dr̥ṣṭvā te mahānanditā babhūvuḥ,

XI tato gehamadhya praviśya tasya mātṛā mariyamā sādhamā taṁ śīsum nirīkṣaya daṇḍavad bhūtvā praṇemuḥ, aparaṁ sveṣāṁ ghanasampattiṁ mocayitvā suvarṇaṁ kunduruṁ gandharamaṅca tasmai darśanīyaṁ dattavantāḥ|

XII paścād herod rājasya samīpaṁ punarapi gantuṁ svapna īsvareṇa niṣiddhāḥ santo 'nyena pathā te nijadeśaṁ prati pratasthire |

XIII anantaram teṣu gatavatmu parameśvarasya dūto yūṣaphe svapne darśanaṁ datvā jagāda, tvam utthāya śīsum tanmātaraṅca gr̥hītvā misardeśaṁ palāyasva, aparaṁ yāvadahaṁ tubhyaṁ vārttām na kathayiṣyāmi, tāvat tatraiva nivasa, yato rājā herod śīsum nāsayituṁ mṛgayiṣyate|

XIV tadānīm yūṣaph utthāya rajanyām śīsum tanmātaraṅca gr̥hītvā misardeśaṁ prati pratasthe,

XV gatvā ca herodo nr̥pate
rmarañaparyyantam̐ tatra deśe nyuvāsa,
tena misardeśādaham̐ putram̐ svakīyam̐
samupāhūyam| yadetadvacanam̐ īsvareṇa
bhaviṣyadvādinā kathitam̐ tat saphalamabhūt|

XVI anantaram̐ herod jyotirvidbhirātmānam̐
pravañcitam̐ vijñāya bhṛśam̐ cukopa; aparam̐
jyotirvvidbhyastena viniścitam̐ yad dinam̐
taddinād gaṇayitvā dvitīyavatsaram̐ praviṣṭā
yāvanto bālakā asmin̐ baitlehamnagare
tatsīmamadhye cāsan, lokān̐ prahitya tān̐
sarvvān̐ ghātayāmāsa|

XVII ataḥ anekasya vilāpasya nināda: kran-
danasya ca| śokena kṛtaśabdaśca rāmāyām̐
sañniśamyate| svabālagañahetorvai rāhel nārī
tu rodinī| na manyate prabodhantu yataste naiva
manti hi||

XVIII yadetad vacanam̐ yirīmiyanāmakabhaviṣyadvādinā
kathitam̐ tat tadānīm̐ saphalam̐ abhūt|

XIX tadanantaram̐ heredi rājani mṛte
parameśvarasya dūto misardeśe svapne
darśanam̐ dattvā yūṣaphe kathitavān̐

XX tvam̐ utthāya śīśum̐ tanmātarañca gṛhītvā
punarapīsrāyelo deśam̐ yāhī, ye janāḥ śīśum̐
nāśayitum̐ amṛgayanta, te mṛtavantaḥ|

XXI tadānīm̐ sa utthāya śīśum̐ tanmātarañca
gṛhlan̐ isrāyeldeśam̐ ājagāma|

XXII kintu yihūdiyadeśe arkhilāyanāma
rājakumāro nijapitu rherodaḥ padam̐ prāpya
rājatvam̐ karotīti niśamya tat sthānam̐ yātum̐
śaṅkitavān̐, paścāt svapna īsvarāt prabodham̐

prāpya gālildeśasya pradeśaikam prasthāya
 nāsarannāma nagaram gatvā tatra nyuṣitavān,
 XXIII tena taṁ nāsaratiyaṁ kathayiṣyanti,
 yadetadvākyam bhaviṣyadvādibhirukttam tat
 saphalamabhavat |

III

I tadānom yohnāmā majjayitā
 yihūdīyadeśasya prāntaram upasthāya
 pracārayan kathayāmāsa,

II manāmsi parāvarttayata, svargīyarājatvaṁ
 samīpamāgatam |

III parameśasya panthānaṁ pariṣkuruta sarv-
 vataḥ | tasya rājapathāmścaiva samīkuruta sarv-
 vathā | ityetat prāntare vākyam vadataḥ kasya-
 acid ravaḥ ||

IV etadvacanam yisaiyabhaviṣyadvādinā
 yohanamuddiśya bhāṣitam | yohano
 vasanaṁ mahāṅgaromajaṁ tasya kaṭau
 carmmakaṭibandhanaṁ; sa ca śūkakīṭān
 madhu ca bhuktavān |

V tadānīm yirūśālamnagaranivāsinaḥ sarvve
 yihūdīdeśīyā yaddantaṭinyā ubhayataṭasthāśca
 mānavā bahirāgatya tasya samīpe

VI svīyaṁ svīyaṁ duritam aṅgīkṛtya tasyāṁ
 yaddani tena majjitā babhūvuḥ |

VII aparaṁ bahūn phirūśinaḥ sidūkinaśca
 manujān maṅktuṁ svasamīpam āgacchto
 vilokya sa tān abhidadhau, re re bhujagavaṁśā
 āgāmīnaḥ kopāt palāyituṁ yuṣmān
 kaścetitavān ?

VIII manaḥparāvarttanasya samucitaṁ pha-
 lam phalata |

IX kintvasmākaṃ tāta ibrahīm astīti sveṣu manaḥsu cīntayanto mā vyāharata| yato yuṣmān ahaṃ vadāmi, īśvara etebhyaḥ pāṣāṇebhya ibrahīmaḥ santānān utpādayituṃ śaknoti|

X aparaṃ pādapānām mūle kuṭhāra idānīmapi lagan āste, tasmād yasmin pādape uttamaṃ phalaṃ na bhavati, sa kṛtto madhye'gniṃ nikṣepsyate|

XI aparam ahaṃ manaḥparāvarttanāsūcakena majjanena yuṣmān majjayāmīti satyaṃ, kintu mama paścād ya āgacchati, sa mattopi mahān, ahaṃ tadīyopānahau voḍhumapi naḥi yogyosmi, sa yuṣmān vahnirūpe pavitra ātmani saṃmajjayiṣyati|

XII tasya kāre sūrpa āste, sa svīyaśasyāni samyak prasphoṭya nijān sakalagodhūmān saṃgr̥hya bhāṇḍāgāre sthāpayiṣyati, kiṃntu sarvvāṇi vuṣāṇyanirvvāṇavahninā dāhayiṣyati|

XIII anantaraṃ yīśu ryohanā majjito bhavituṃ gālilpradeśād yaddani tasya samīpam ājagāma|

XIV kintu yohan taṃ niṣidhya babhāṣe, tvaṃ kiṃ mama samīpam āgacchasi? varaṃ tvayā majjanaṃ mama prayojanam āste|

XV tadānīm yīśuḥ pratyavocat; idānīm anumanyasva, yata itthaṃ sarvvadharmasādhanam asmākaṃ karttavyaṃ, tataḥ so'nvamanyata|

XVI anantaraṃ yīśurammasi majjituḥ san tatksaṇāt toyamadhyād utthāya jagāma, tadā jīmūtadvāre mukte jāte, sa īśvarasyātmānaṃ

kapotavad avaruhya svoparyyāgacchantam
vikṣāñcakre|

^{XVII} aparam eṣa mama priyaḥ putra etasmin-
neva mama mahāsantoṣa etādṛṣī vyomajā vāg
babhūva|

IV

^I tataḥ param yīsuḥ pratārakeṇa parīkṣito
bhavitum ātmanā prāntaram ākrṣṭaḥ

^{II} san catvāriṃśadahorātrān anāhāraṣṭiṣṭhan
kṣudhito babhūva|

^{III} tadānīm parīkṣitā tatsamīpam āgatya
vyāhṛtavān, yadi tvamīśvarātmajo bhaves-
tarhyājñayā pāṣāṇānetān pūpān vidhehi|

^{IV} tataḥ sa pratyabravīt, itthaṁ likhitamāste,
"manujaḥ kevalapūpena na jīviṣyati,
kintvīśvarasya vadanād yāni yāni vacāmsi
niḥsaranti taireva jīviṣyati|"

^V tadā pratārakastaṁ puṇyanagaram nītvā
mandirasya cūḍopari nidhāya gaditavān,

^{VI} tvaṁ yadiśvarasya tanayo bhaves-
tarhīto'dhaḥ pata, yata itthaṁ likhi-
tamāste, ādeksyati nijān dūtān rakṣitum
tvām parameśvaraḥ| yathā sarvveṣu
mārgēṣu tvadiyacaraṇadvaye| na laget
prastarāghātastvām gharīṣyanti te karaiḥ||

^{VII} tadānīm yīśustasmai kathitavān
etadapi likhitamāste, "tvaṁ nijaprabhum
parameśvaram mā parīkṣasva|"

^{VIII} anantaram pratārakaḥ punarapi tam
atyuñcadharādharopari nītvā jagataḥ
sakalarājyāni tadaiśvaryyāṇi ca darśayāścakāra
kathayāñcakāra ca,

IX yadi tvaṃ daṇḍavad bhavan mām
praṇamestarhyaham etāni tubhyaṃ
pradāsyāmi|

X tadānīm yīśustamavocat, dūrībhava
pratāraka, likhitamidam āste, "tvayā nijaḥ
prabhuḥ parameśvaraḥ praṇamyah kevalah sa
sevyasca|"

XI tataḥ pratārakeṇa sa paryyatyāji, tadā
svargīyadūtairāgatya sa siṣeve|

XII tadanantaram yohan kārāyām babandhe,
tadvārttām niśamya yīśunā gālīl prāsthīyata|

XIII tataḥ param sa nāsarannagaram viḥāya
jalagheṣṭaṭe sibūlunnaptālī etayoruvabhayoḥ
pradeśayoḥ sīnnormadhyavarttī ya:
kapharnāhūm tannagaram itvā nyavasat|

XIV tasmāt, anyādeśīyagālīli yard-
danpāre'bdhirodhasi| naptālisibūlundeśau
yatra sthāne sthitau purā|

XV tatratyā manujā ye ye paryyabhrāmyan
tamisrake| tairjanairbrhadālokaḥ pari-
darśiṣyate tadā| avasan ye janā deśe
mṛtyucchāyāsvarūpake| teṣāmupari
lokānāmālokaḥ saṃprakāśitaḥ||

XVI yadetadvacanam yīśaiyabhaviṣyadvādinā
proktaṃ, tat tadā saphalam abhūt|

XVII anantaram yīśuḥ susaṃvadam pracārayan
etām kathām kathayitum ārebhe, manāmsi
parāvarttayata, svargīyarājatvam savidhamab-
havad|

XVIII tataḥ param yīśu rgālīlo jaladheṣṭaṭena
gacchan gacchan āndriyastasya bhrātā śimon
arthato yaṃ pitaram vadanti etāvubhau

jalaghau jālaṁ kṣipantau dadarśa, yatastau
mīnadhāriṇāvāstām|

XIX tadā sa tāvāhūya vyājahāra, yuvām
mama paścād āgacchataṁ, yuvāmahaṁ manu-
jadhāriṇau kariṣyāmi|

XX tenaiva tau jālaṁ vihāya tasya paścāt
āgacchatām|

XXI anantaraṁ tasmāt sthānāt vrajan vrajan
sivadiyasya sutau yākūb yohannāmānau dvau
sahajau tātena sārddhaṁ naukopari jālasya
jirṇoddhāraṁ kurvvantau vīkṣya tāvāhūtavān|

XXII tatkṣaṇāt tau nāvaṁ svatātaṅca vihāya
tasya paścādgāminau babhūvatuḥ|

XXIII anantaraṁ bhajanabhavane samupadiśan
rājyasya susaṁvādaṁ pracārayan manujānām
sarvvaprakārān rogān sarvvaprakārapīḍāśca
śamayan yīśuḥ kṛtsnaṁ gālildeśaṁ bhramitum
ārabhata|

XXIV tena kṛtsnasuriyādeśasya madhyaṁ
tasya yaśo vyāpnot, aparaṁ bhūtagrastā
apasmārargīṇaḥ pakṣādhātīprabhṛtayaśca
yāvanto manujā nānāvidhavyādhibhiḥ kliṣṭā
āsan, teṣu sarvveṣu tasya samīpam ānīteṣu sa
tān svasthān cakāra|

XXV etena gālīl-dikāpani-yirūsālam-
yihūdīyadeśebhyo yārdanaḥ pārāṅca bahavo
manujāstasya paścād āgacchan|

V

I anantaraṁ sa janānivahaṁ nirīkṣya
bhūddharopari vrajitvā samupaviveśa|

II tadānīm śiṣyeṣu tasya samīpamāgateṣu tena
tebhya eṣā kathā kathyāñcakre|

III abhimānahīnā janā dhanyāḥ, yataste svargīyarājyam adhikariṣyanti|

IV khidyamānā manujā dhanyāḥ, yasmāt te sāntvanām prāpsanti|

V namrā mānavāśca dhanyāḥ, yasmāt te med-inīm adhikariṣyanti|

VI dharmmāya bubhukṣitāḥ tṛṣārttāśca manujā dhanyāḥ, yasmāt te paritarpsyanti|

VII kṛpālavo mānavā dhanyāḥ, yasmāt te kṛpām prāpsyanti|

VIII nirmmalahṛdayā manujāśca dhanyāḥ, yasmāt ta īscaram drakṣyanti|

IX melayitāro mānavā dhanyāḥ, yasmāt ta īscarasya santānatvena vikhyāsyanti|

X dharmmakāraṇāt tāḍitā manujā dhanyā, yasmāt svargīyarājye teṣāmadhikaro vidyate|

XI yadā manujā mama nāmakṛte yuṣmān nindanti tāḍayanti mṛṣā nānādurvvākyaṇi vadanti ca, tadā yuyam dhanyāḥ|

XII tadā ānandata, tathā bhṛśam hlādadhvañca, yataḥ svarge bhūyāmsi phalāni lapsyadhve; te yuṣmākam purātanān bhaviṣyadvādinopi tāḍṛg atāḍayan|

XIII yuyam medinyām lavaṇarūpāḥ, kintu yadi lavaṇasya lavaṇatvam apayāti, tarhi tat kena prakāreṇa svāduyuktaḥ bhaviṣyati? tat kasyāpi kāryasyāyogyatvāt kevalam bahiḥ prakṣeptum narāṇām padatalena dalayituñca योग्या भवति|

XIV yūyam jagati dīptirūpāḥ, bhūdharopari sthitaḥ nagaram guptaḥ bhavitum nahi śakṣyati|

XV aparaṁ manujāḥ pradīpān prajvālya droṇādho na sthāpayanti, kintu dīpādhāroparyyeva sthāpayanti, tena te dīpā gehasthitān sakalān prakāśayanti|

XVI yena mānavā yuṣmākaṁ satkarmmāṇi vilokya yuṣmākaṁ svargasthaṁ pitarāṁ dhanyaṁ vadanti, teṣāṁ samakṣaṁ yuṣmākaṁ dīptistādṛk prakāśatām|

XVII ahaṁ vyavasthāṁ bhaviṣyadvākyañca loptum āgatavān, itthaṁ mānubhavata, te dve loptum nāgatavān, kintu saphale karttum āgatosmi|

XVIII aparaṁ yuṣmān ahaṁ tathyaṁ vadāmi yāvat vyomamedinyo rdhvaṁso na bhaviṣyati, tāvat sarvvasmin saphale na jāte vyavasthāyā ekā mātṛā bindurekopi vā na lopsyate |

XIX tasmāt yo jana etāsām ājñānām atikṣudrām ekājñāmapī lamghate manujāmñca tathaiva śikṣayati, sa svargīyarājye sarvvebhyaḥ kṣudratvena vikhyāsyate, kintu yo janastām pālayati, tathaiva śikṣayati ca, sa svargīyarājye pradhānatvena vikhyāsyate|

XX aparaṁ yuṣmān ahaṁ vadāmi, adhyāpakaphirūsimānavānām dhar-mmānuṣṭhānāt yuṣmākaṁ dharmmānuṣṭhāne nottame jāte yūyam īsvariārajyaṁ praveṣṭum na śakṣyatha|

XXI parañca tvaṁ naraṁ mā vadhiḥ, yasmāt yo naraṁ hanti, sa vicārasabhāyām daṇḍārho bhaviṣyati, pūrvvakālīnajanebhya iti kathitamāsīt, yuṣmābhiraśrāvi|

XXII kintvahaṃ yuṣmān vadāmi, yaḥ kaścit kāraṇaṃ vinā nijabhrātre kupyati, sa vicārasabhāyāṃ daṇḍārho bhaviṣyati; yaḥ kaścicca svīyasahajaṃ nirbbodhaṃ vadati, sa mahāsabhāyāṃ daṇḍārho bhaviṣyati; punaśca tvaṃ mūḍha iti vākyaṃ yadi kaścit svīyabhrātaraṃ vakti, tarhi narakāgnau sa daṇḍārho bhaviṣyati|

XXIII ato vedyāḥ samīpaṃ nijanaivedye samānite'pi nijabhrātaraṃ prati kasmāccit kāraṇāt tvaṃ yadi doṣi vidyase, tadānīm tava tasya smr̥ti rjāyate ca,

XXIV tarhi tasyā vedyāḥ samīpe nijanaivaidyaṃ nidhāya tadaiva gatvā pūrvvaṃ tena sārddhaṃ mila, paścāt āgatya nijanaivedyaṃ nivedaya|

XXV anyañca yāvat vivādinā sārddhaṃ vartmani tiṣṭhasi, tāvat tena sārddhaṃ melanaṃ kuru; no cet vivādī vicārayituḥ samīpe tvāṃ samarpayati vicārayitā ca rakṣiṇaḥ sannidhau samarpayati tadā tvaṃ kārayāṃ badhyethaḥ|

XXVI tarhi tvāmahaṃ taththaṃ bravīmi, śeṣakapardake'pi na pariśodhite tasmāt sthānāt kadāpi bahirāgantuṃ na śakṣyasi|

XXVII aparaṃ tvaṃ mā vyabhicara, yadetad vacanaṃ pūrvvakālinalokebhyaḥ kathitamāsīt, tad yūyaṃ śrutavantaḥ;

XXVIII kintvahaṃ yuṣmān vadāmi, yadi kaścit kāmataḥ kāñcana yoṣitaṃ paśyati, tarhi sa manasā tadaiva vyabhicaritavān|

XXIX tasmāt tava dakṣiṇaṃ netraṃ yadi tvāṃ bādhte, tarhi tannetraṃ utpātya dūre nikṣipa, yasmāt tava sarvvavapuṣo narake nikṣepāt tavaikāngasya nāśo varaṃ|

XXX yadvā tava dakṣiṇaḥ karo yadi tvām bādhatē, tarhi taṁ karaṁ chittvā dūre nikṣipa, yataḥ sarvvavapuṣo narake nikṣepāt ekāṅgasya nāśo varaṁ|

XXXI uktamāste, yadi kaścin nijajāyām parityaktum icchati, tarhi sa tasyai tyāgapatram dadātu|

XXXII kintvahaṁ yuṣmān vyāharāmi, vyabhicāradoṣe na jāte yadi kaścin nijajāyām parityajati, tarhi sa tām vyabhicārayati; yaśca tām tyaktām striyaṁ vivahati, sopi vyabhicarati|

XXXIII punaśca tvaṁ mṛṣā śapatham na kurvvan īscarāya nijaśapathaṁ pālaya, pūrvvakālinalokebhyo yaiṣā kathā kathitā, tāmapi yūyaṁ śrutavantah|

XXXIV kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, kamapi śapatham mā kārṣṭa, arthataḥ svarganāmnā na, yataḥ sa īśvarasya simhāsanam;

XXXV pṛthivyā nāmnāpi na, yataḥ sā tasya pādapiṭham; yirūśālamō nāmnāpi na, yataḥ sā mahārājasya purī;

XXXVI nijaśironāmnāpi na, yasmāt tasyaikam kacamapi sitam asitam vā karttum tvayā na śakyate|

XXXVII aparaṁ yūyaṁ saṁlāpasamaye kevalam bhavatīti na bhavatīti ca vadata yata ito'dhikam yat tat pāpātmano jāyate|

XXXVIII aparaṁ locanasya vinimayena locanam dantasya vinimayena dantaḥ pūrvvaktamidam vacanaṅca yuṣmābhiraśrūyata|

XXXIX kintvahaṁ yuṣmān vadāmi yūyaṁ himsakam naram mā vyāghātayata| kintu

kenacit tava dakṣiṇakapole capeṭāghāte kṛte taṁ prati vāmaṁ kapolañca vyāghoṭaya|

XL aparaṁ kenacit tvayā sārdhdaṁ vivādaṁ kṛtvā tava paridheyavasane jighṛtite tasmāyuttarīyavasanaṁ dehi|

XLI yadi kaścit tvāṁ krośamekaṁ nayanārthaṁ anyāyato dharati, tadā tena sārdhdaṁ krośadvayaṁ yāhi|

XLII yaśca mānavastvāṁ yācate, tasmai dehi, yadi kaścit tubhyaṁ dhārayitum icchati, tarhi taṁ prati parāṁmukho mā bhūḥ|

XLIII nijasaṁpavasini prema kuru, kintu śatruṁ prati dveṣaṁ kuru, yadetat puroktaṁ vacanaṁ etadapi yūyaṁ śrutavantaḥ|

XLIV kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, yūyaṁ ripuvvapi prema kuruta, ye ca yuṣmān śapante, tāna, āśiṣaṁ vadata, ye ca yuṣmān ṛṅṭiyante, teṣāṁ maṅgalaṁ kuruta, ye ca yuṣmān nindanti, tādayanti ca, teṣāṁ kṛte prārthayadhvaṁ|

XLV tatra yaḥ satāmasatāñcopari prabhākaram udāyayati, tathā dhārmmikānāmadhārmmikānāñcopari nīraṁ varṣayati tādrśo yo yuṣmākaṁ svargasthaḥ pitā, yūyaṁ tasyaiva santānā bhaviṣyatha|

XLVI ye yuṣmāsu prema kurvvanti, yūyaṁ yadi kevalaṁ tevveva prema kurutha, tarhi yuṣmākaṁ kiṁ phalaṁ bhaviṣyati? caṇḍālā api tādrśaṁ kiṁ na kurvvanti?

XLVII aparaṁ yūyaṁ yadi kevalaṁ svīyabhrāṭṛtvena namata, tarhi kiṁ mahat karma kurutha? caṇḍālā api tādrśaṁ kiṁ na kurvvanti?

XLVIII tasmāt yuṣmākaṁ svargasthaḥ pitā yathā pūrṇo bhavati, yūyamapi tādr̥ṣā bhavata |

VI

I sāvadhānā bhavata, manuḥjān darśayituṁ teṣāṁ gocare dharmmakarma mā kuruta, tathā kṛte yuṣmākaṁ svargasthapituḥ sakāśāt kiñcana phalaṁ na prāpsyatha |

II tvaṁ yadā dadāsi tadā kapaṭino janā yathā manujebhyaḥ praśaṁsāṁ prāptuṁ bhajanabhavane rājamārge ca tūrīṁ vādayanti, tathā mā kuriḥ, ahaṁ tubhyaṁ yathārthaṁ kathayāmi, te svakāyaṁ phalam alabhanta |

III kintu tvaṁ yadā dadāsi, tadā nijadakṣiṇakaro yat karoti, tad vāmakaraṁ mā jñāpaya |

IV tena tava dānaṁ guptaṁ bhaviṣyati yastu tava pitā guptadarśī, sa prakāśya tubhyaṁ phalaṁ dāsyati |

V aparaṁ yadā prārthayase, tadā kapaṭiṇaiva mā kuru, yasmāt te bhajanabhavane rājamārgasya koṇe tiṣṭhanto lokān darśayantaḥ prārthayituṁ priyante; ahaṁ yuṣmān tathyaṁ vadāmi, te svakīyaphalaṁ prāpnuvan |

VI tasmāt prārthanākāle antarāgāraṁ praviśya dvāraṁ rudvā guptaṁ paśyatastava pituḥ samīpe prārthayasva; tena tava yaḥ pitā guptadarśī, sa prakāśya tubhyaṁ phalaṁ dāsyati |

VII aparaṁ prārthanākāle devapūjakāiva mudhā punaruktiṁ mā kuru, yasmāt te bodhante, bahuvāraṁ kathāyāṁ kathitāyāṁ teṣāṁ prārthanā grāhiṣyate |

VIII yūyaṁ teṣāmiva mā kuruta, yasmāt
yuṣmākaṁ yad yat prayojanaṁ yācanaṭaḥ
prāgeva yuṣmākaṁ pitā tat jānāti|

IX ataeva yūyama īdr̥k prārthayadhvaṁ, he
asmākaṁ svargasthapitaḥ, tava nāma pūjyaṁ
bhavatu |

X tava rājatvaṁ bhavatu; tavecchā svarge
yathā tathaiiva medinyāmapi saphalā bhavatu |

XI asmākaṁ prayojanīyam āhāram adya dehi |

XII vayaṁ yathā nijāparādhinaḥ kṣamāmahe,
tathaiivāsmākaṁ aparādhān kṣamasva |

XIII asmān pariḁṣāṁ mānaya, kintu
pāpātmano rakṣa; rājatvaṁ gauravaṁ
parākramaḥ ete sarvve sarvvadā tava; tathāstu |

XIV yadi yūyam anyeṣāṁ aparādhān
kṣamadhve tarhi yuṣmākaṁ svargasthapitāpi
yuṣmān kṣamiṣyate;

XV kintu yadi yūyam anyeṣāṁ aparādhān
na kṣamadhve, tarhi yuṣmākaṁ janakopi
yuṣmākaṁ aparādhān na kṣamiṣyate |

XVI aparam upavāsakāle kapaṭino janā
mānuṣān upavāsaṁ jñāpayituṁ sveṣāṁ
vadanāni mlānāni kurvvanti, yūyaṁ tḁiva
viṣaṇavadanā mā bhavata; ahaṁ yuṣmān
tathyaṁ vadāmi te svakīyaphalam alabhanta |

XVII yadā tvam upavasasi, tadā yathā
lokaistvaṁ upavāsīva na dr̥śyase, kintu
tava yo'gocaraḥ pitā tenaiiva dr̥śyase, tatkr̥te
nijaśirasi tailaṁ marddaya vadanaṅca
prakṣālaya;

XVIII tena tava yaḥ pitā guptadarśī sa prakāśya
tubhyaṁ phalaṁ dāsyati |

XXIX aparaṁ yatra sthāne kīṭāḥ kalaṅkāśca kṣayaṁ nayanti, caurāśca sandhiṁ karttayitvā corayitum śaknuvanti, tādr̥śyāṁ medinyāṁ svārtham dhanam mā sañcinuta|

XX kintu yatra sthāne kīṭāḥ kalaṅkāśca kṣayaṁ na nayanti, caurāśca sandhiṁ karttayitvā corayitum na śaknuvanti, tādr̥śe svarge dhanam sañcinuta|

XXI yasmāt yatra sthāne yuṣmāṅka dhanam tatraiva khāne yuṣmākaṁ manāṁsi|

XXII locanaṁ dehasya pradīpakaṁ, tasmāt yadi tava locanaṁ prasannaṁ bhavati, tarhi tava kṛtsnaṁ vapu rdīptiyuktaṁ bhaviṣyati|

XXIII kintu locane'prasanne tava kṛtsnaṁ vapuḥ tamisrayuktaṁ bhaviṣyati| ataeva yā dīptistvayi vidyate, sā yadi tamisrayuktā bhavati, tarhi tat tamisraṁ kiyan mahat|

XXIV kopi manujo dvau prabhū seviturṁ na śaknoti, yasmād ekaṁ saṁmanya tadanyaṁ na sammanyate, yadvā ekatra mano nidhāya tadanyaṁ avamanyate; tathā yūyamapīśvaraṁ lakṣmīñcetyubhe seviturṁ na śaknutha|

XXV aparaṁ ahaṁ yuṣmabhyaṁ tathyaṁ kathayāmi, kiṁ bhakṣiṣyāmaḥ? kiṁ pāsyāmaḥ? iti prāṇadhāraṇāya mā cintayata; kiṁ paridhāsyāmaḥ? iti kāyarakṣaṇāya na cintayata; bhakṣyāt prāṇā vasaṅāñca vapūṁṣi kiṁ śreṣṭhāṇi na hi?

XXVI vihāyaso vihaṅgamān vilokayata; tai rno pyate na kṛtyate bhāṅḍāgāre na sañcīyate'pi; tathāpi yuṣmākaṁ svargasthaḥ pitā tebhya āhāraṁ vitarati|

XXVII yūyaṃ tebhyaḥ kiṃ śreṣṭhā na bhavatha?
yuṣmākaṃ kaścit manujaḥ cintayan nijāyuṣaḥ
kṣaṇamapi varddhayituṃ śaknoti?

XXVIII aparaṃ vasaṇāya kutaścintayata?
kṣetrotpannāni puṣpāṇi katharaṃ varddhante
tadālocayata| tāni tantūn notpādayanti kimapi
kāryyaṃ na kurvvanti;

XXIX tathāpyaham yuṣmān vadāmi, sulemān
tādṛg aiśvaryyavānapi tatpuṣpamiva vibhūṣito
nāsīt|

XXX tasmāt kṣadya vidyamānaṃ ścaḥ cullyāṃ
nikṣepsyate tādṛśaṃ yat kṣetrasthitam
kusumaṃ tat yadiścara itthaṃ bibhūṣayati,
tarhi he stokapratyayino yuṣmān kiṃ na
paridhāpayiṣyati?

XXXI tasmāt asmābhiḥ kimatsyate? kiṃca
pāyiṣyate? kiṃ vā paridhāyiṣyate, iti na cintay-
ata|

XXXII yasmāt devārccakā apīti ceṣṭante; eteṣu
dravyeṣu prayojanamastīti yuṣmākaṃ svar-
gasthaḥ pitā jānāti|

XXXIII ataeva prathamata īśvarīyarājyaṃ
dharmaṃca ceṣṭadhvaṃ, tata etāni vastūni
yuṣmabhyaṃ pradāyiṣyante|

XXXIV śvaḥ kṛte mā cintayata, śvaeva svayaṃ
svamuddiśya cintayiṣyati; adyatanī yā cintā
sādyakṛte pracuratarā|

VII

I yathā yūyaṃ doṣikṛtā na bhavatha,
tatkr̥te'nyaṃ doṣiṇaṃ mā kuruta|

II yato yādṛśena doṣeṇa yūyaṃ parān doṣiṇaḥ
kurutha, tādṛśena doṣeṇa yūyamapi doṣikṛtā

bhaviṣyatha, anyañca yena parimāṇena
 yuṣmābhiḥ parimīyate, tenaiva parimāṇena
 yuṣmatkṛte parimāyīsyate|

III aparāñca nijanayane yā nāsā vidyate, tām
 anālocya tava sahajasya locane yat tṛṇam āste,
 tadeva kuto vīkṣase?

IV tava nijalocane nāsāyām vidyamānāyām,
 he bhrātaḥ, tava nayanāt tṛṇam bahiṣyartuṃ
 anujānīhi, kathāmetām nijasahajāya katham
 kathayituṃ śaknoṣi?

V he kapaṭin, ādau nijanayanāt nāsām
 bahiṣkuru tato nijadrṣṭau suprasannāyām tava
 bhrātṛ rlocanāt tṛṇam bahiṣkartuṃ śakṣyasi|

VI anyañca sārameyebhyaḥ pavitravastūni
 mā vitarata, varāhāṇām samakṣaṅca muktā
 mā nikṣipata; nikṣepaṇāt te tāḥ sarvvāḥ
 padai rdalayīsyanti, parāvṛtya yuṣmānapi
 vidārayīsyanti|

VII yācadhvaṃ tato yuṣmabhyaṃ dāyīsyate;
 mṛgayadhvaṃ tata uddeśaṃ lapsyadhve;
 dvāram āhata, tato yuṣmatkṛte muktaṃ
 bhaviṣyati|

VIII yasmād yena yācyate, tena labhyate; yena
 mṛgyate tenoddeśaḥ prāpyate; yena ca dvāram
 āhanyate, tatkr̥te dvāraṃ mocyate|

IX ātmajena pūpe prārthite tasmai pāṣāṇam
 viśrāṇayati,

X mīne yācite ca tasmai bhujagaṃ vitarati,
 etadr̥śaḥ pitā yuṣmākaṃ madhye ka āste?

XI tasmād yūyam abhadraḥ santo'pi yadi
 nijabālakebhyaḥ uttamaṃ dravyaṃ dātum
 jānītha, tarhi yuṣmākaṃ svargasthaḥ pitā

svīyayācakebhyaḥ kimuttamāni vastūni na dāsyati?

XII yuṣmān pratītareṣām yādṛśo vyavahāro yuṣmākaṁ priyaḥ, yūyaṁ tān prati tādṛśāneva vyavahārān vidhatta; yasmād vyavasthābhaviṣyadvādinām vacanānām iti sāram|

XIII saṅkīrṇadvāreṇa praviśata; yato narakaganāya yad dvāraṁ tad vistīrṇaṁ yacca vartma tad bṛhat tena bahavaḥ praviśanti|

XIV aparaṁ svargagamanāya yad dvāraṁ tat kīdrk saṅkīrṇaṁ| yacca vartma tat kīdṛg durgamam| taduddeṣṭāraḥ kiyanto'lpāḥ|

XV aparañca ye janā meṣaveśena yuṣmākaṁ samīpam āgacchanti, kintvantardurantā vṛkā etādṛśebhyo bhaviṣyadvādibhyaḥ sāvadhānā bhavata, yūyaṁ phalena tān paricetuṁ śaknutha|

XVI manujāḥ kim kaṇṭakino vṛkṣād drākṣāphalāni śṛgālakolitaśca uḍumbaraphalāni śātayanti?

XVII tadvad uttama eva pādapa uttamaphalāni janayati, adhamapādapaevādhamaphalāni janayati|

XVIII kintūttamapādapaḥ kadāpyadhamaphalāni janayituṁ na śaknoti, tathādhamopi pādapa uttamaphalāni janayituṁ na śaknoti|

XIX aparaṁ ye ye pādapā adhamaphalāni janayanti, te kṛttā vahnau kṣipyante|

XX ataeva yūyaṁ phalena tān pariceṣyatha|

XXI ye janā māṁ prabhuṁ vadanti, te sarvve svargarājyaṁ pravekṣyanti tanna, kintu yo

mānavo mama svargasthasya pituriṣṭam̐ kar-
mma karoti sa eva pravekṣyati|

XXII tad dine bahavo mām vadiṣyanti, he
prabho he prabho, tava nāmnā kimasmāmi
rbhaviṣyadvākyam̐ na vyāhṛtam̐? tava nāmnā
bhūtāḥ kiṁ na tyājitāḥ? tava nāmnā kiṁ
nānādbhutāni karmmāṇi na kṛtāni?

XXIII tadāham̐ vadiṣyāmi, he kukarmmakāriṇo
yuṣmān aham̐ na vedmi, yūyam̐ matsamīpād
dūrībhavata|

XXIV yaḥ kaścit mamaitāḥ kathāḥ śrutvā
pālayati, sa pāṣāṇopari gṛhanirmmātrā jñāninā
saha mayopamīyate|

XXV yato vṛṣṭau satyām āplāva āgate vāyau
vāte ca teṣu tadgeham̐ lagneṣu pāṣāṇopari tasya
bhittestanna patati|

XXVI kintu yaḥ kaścit mamaitāḥ kathāḥ śrutvā
na pālayati sa saikate gehanirmmātrā jñāninā
upamīyate|

XXVII yato jalavṛṣṭau satyām āplāva āgate pa-
vane vāte ca tai rgṛhe samāghāte tat patati
tatpatanam̐ mahad bhavati|

XXVIII yīsunaiteṣu vākyeṣu samāpiteṣu
mānavāstadiyopadeśam āścaryyam̐ menire|

XXIX yasmāt sa upādhyāyā iva tān nopadideśa
kintu samarthapuruṣaiva samupadideśa|

VIII

I yadā sa parvvatād avārohat tadā bahavo
mānavāstatpaścād vavrajuḥ|

II ekaḥ kuṣṭhavān āgatya tam̐ praṇamya
babhāṣe, he prabho, yadi bhavān saṁmanyate,
tarhi mām nirāmayam̐ karttuṁ śaknoti|

III tato yīśuḥ karam prasāryya tasyāṅgam
 sprśan vyājahāra, sammanyeham tvaṁ
 nirāmayo bhava; tena sa tatkṣaṇāt
 kuṣṭhenāmoci|

IV tato yīśustaṁ jagāda, avadhehi kathāmetāṁ
 kaścidapi mā brūhi, kintu yājakasya
 sannidhiṁ gatvā svātmānaṁ darśaya
 manujebhyo nijanirāmayatvaṁ pramāṇayituṁ
 mūsānirūpitaṁ dravyam utsrja ca |

V tadanantaram yīśunā kapharnāhūmnāmani
 nagare praviṣṭe kaścit śatasenāpatistatsamīpam
 āgatya vinīya babhāṣe,

VI he prabho, madīya eko dāsaḥ
 pakṣāghātavyādhinā bhṛśaṁ vyathitaḥ, satu
 śayanīya āste|

VII tadānīm yīśustasmai kathitavān, aham
 gatvā taṁ nirāmayam kariṣyāmi|

VIII tataḥ sa śatasenāpatiḥ pratyavadat, he
 prabho, bhavān yat mama gehamadhyam yāti
 tadyogyabhājanaṁ nāhamasmi; vānmātram
 ādiśatu, tenaiva mama dāso nirāmayo
 bhaviṣyati|

IX yato mayi paranidhne'pi mama
 nideśavaśyāḥ kati kati senāḥ santi, tata ekasmin
 yāhītyukte sa yāti, tadanyasmin ehītyukte
 sa āyāti, tathā mama nijadāse karmmatat
 kurvvityukte sa tat karoti |

X tadānīm yīśustasyaitat vaco niśamya
 vismayāpanno'bhūt; nijapaścādgāmino
 mānavān avocca, yuṣmān tathyaṁ vacmi,
 isrāyeliyalokānām madhye'pi naitādṛśo viśvāso
 mayā prāptaḥ|

XI anyaccāham yuṣmān vadāmi, bahavaḥ pūrvvasyāḥ paścimāyāśca diśa āgatya ibrahīmā ishākā yākūbā ca sākam militvā samupavekṣyanti;

XII kintu yatra sthāne rodanadantagharṣaṇe bhavatastasmin bahirbhūtata misre rājyasya santānā nikṣesyante|

XIII tataḥ param yīsustam śatasenāpatim jagāda, yāhi, tava pratīyanusārato maṅgalaṁ bhūyāt; tadā tasminneva daṇḍe tadiyadāso nirāmayo babhūva|

XIV anantaram yīsuḥ pitarasya gehamu-pasthāya jvareṇa pīditam śayanīyasthitam tasya śvaśrūṁ vīkṣāñcakre|

XV tatastena tasyāḥ karasya sprṣṭatavāt jvarastām tatyāja, tadā sā samutthāya tān siṣeve|

XVI anantaram sandhyāyām satyām bahuśo bhūtagrastamanujān tasya samīpam āninyuḥ sa ca vākyena bhūtān tyājayāmāsa, sarv-vaparakārapīditajanāmśca nirāmayān cakāra;

XVII tasmāt, sarvvā durbbalatāsmākam tenaiva paridhāritā| asmākam sakalam vyādhiṁ saeva saṁgrhītavān| yadetadvacanam yīsayiabhaviṣyadvādinoktamāsīt, tattadā saphalamabhavat|

XVIII anantaram yīśuścaturdikṣu janānivaham vilokya taṭinyāḥ param yātuṁ śiṣyān ādideśa|

XIX tadānīm eka upādhyāya āgatya kathitavān, he guro, bhavān yatra yāsyati tatrāhamapi bhavataḥ paścād yāsyāmi|

XX tato yīśu rjagāda, kroṣṭuḥ sthātuṁ sthānam vidyate, vihāyaso vihaṅgamānām

nīdāni ca santi; kintu manuṣyaputrasya śiraḥ
sthāpayitum sthānam na vidyate |

XXI anantaram apara ekaḥ śiṣyastaṁ babhāṣe,
he prabho, prathamato mama pitaraṁ śmaśāne
nidhātum gamanārthaṁ mām anumanyasva |

XXII tato yīsuruktavān mṛtā mṛtān śmaśāne
nidadhatu, tvaṁ mama paścād āgaccha |

XXIII anantaraṁ tasmin nāvamārūḍhe tasya
śiṣyāstatpaścāt jagmuḥ |

XXIV paścāt sāgarasya madhyaṁ teṣu gateṣu
tādṛśaḥ prabalo jhañbhśanila udatiṣṭhat, yena
mahātaraṅga utthāya taraṇim chāditavān,
kintu sa nidrita āsīt |

XXV tadā śiṣyā āgatya tasya nidrābhaṅgaṁ
kṛtvā kathayāmāsuḥ, he prabho, vayaṁ
mriyāmahe, bhavān asmākaṁ prāṇān rakṣatu |

XXVI tadā sa tān uktavān, he alpaviśvāsino
yūyaṁ kuto vibhītha? tataḥ sa utthāya
vātaṁ sāgaraṅca tarjayāmāsa, tato
nirvvātamabhavat |

XXVII aparaṁ manujā vismayaṁ vilokya
kathayāmāsuḥ, aho vātasaritpatī asya
kimāññāgrāhiṇau? kīdṛśo'yaṁ mānavah |

XXVIII anantaram sa pāraṁ gatvā
gideriyadeśam upasthitavān; tadā dvau
bhūtagrastamanujau śmaśānasthānād bahi
rbhūtvā taṁ sākṣāt kṛtavantau, tāvetādṛśau
pracaṇḍāvastāṁ yat teṇa sthānena kopi yātum
nāśaknot |

XXIX tāvucaih̄ kathayāmāsatuḥ, he īśvarasya sūno yīśo, tvayā sākam āvayoḥ kaḥ sambandhaḥ? nirūpitakālāt prāgeva kimāvabhyām yātanām dātum atrāgatosi?

XXX tadānīm̄ tābhyām̄ kiñcid dūre varāhāṇām̄ eko mahāvrajo'carat|

XXXI tato bhūtau tau tasyāntike vinīya kathayāmāsatuḥ, yadyāvām̄ tyājayasi, tarhi varāhāṇām̄ madhyevrajam̄ āvām̄ preraya|

XXXII tadā yīśuravadat yātaṁ, anantaram̄ tau yadā manujau vihāya varāhān̄ āśritavantau, tadā te sarvve varāhā uccasthānāt mahājavena dhāvantaḥ sāgarīyatoye majjanto mamruḥ|

XXXIII tato varāharakṣakāḥ palāyamānā madhyenagaram̄ tau bhūtagrastau prati yadyad aghaṭata, tāḥ sarvvavārttā avadan|

XXXIV tato nāgarikāḥ sarvve manujā yīśum̄ sākṣāt karttuṁ bahirāyātāḥ tañca vilokya prārthayāñcakrire bhavān̄ asmākaṁ simāto yātu|

IX

I anantaram̄ yīśu rñaukāmāruhya punaḥ pāramāgatya nijagrāmam̄ āyayau|

II tataḥ katipayā janā ekaṁ pakṣāghātinām̄ svaṭṭopari śāyayitvā tatsamīpam̄ ānayan; tato yīśusteṣām̄ pratītiṁ vijñāya taṁ pakṣāghātinām̄ jagāda, he putra, susthiro bhava, tava kaluṣasya marṣaṇām̄ jātam|

III tāṁ kathām̄ niśamya kiyanta upādhyāyā manaḥsu cintitavanta eṣa manuja īśvaram̄ nindati|

IV tataḥ sa teṣām etādrśīm cintām vijñāya kathitavān, yūyaṁ manaḥsu kṛta etādrśīm kucintām kurutha?

V tava pāpamarṣaṇaṁ jātaṁ, yadvā tva-mutthāya gaccha, dvayoranayo rvākyayoḥ kiṁ vākyam vaktuṁ sugamaṁ?

VI kintu medinyām kaluṣaṁ kṣamituṁ manujasutasya sāmartyamastīti yūyaṁ yathā jānītha, tadarthaṁ sa taṁ pakṣāghātinam gadtavān, uttiṣṭha, nijaśayanīyaṁ ādāya gehaṁ gaccha |

VII tataḥ sa tatkṣaṇād utthāya nijagehaṁ prasthitavān |

VIII mānavā itthaṁ vilokya vismayaṁ menire, īsvareṇa mānavāya sāmartyam īdrśaṁ dattaṁ iti kāraṇāt taṁ dhanyaṁ babhāṣire ca |

IX anantaram yīsustatsthānād gacchan gacchan karaṁgrahasthāne samupaviṣṭaṁ mathināmānam ekaṁ manujaṁ vilokya taṁ babhāṣe, mama paścād āgaccha, tataḥ sa utthāya tasya paścād vavrāja |

X tataḥ paraṁ yīsau gr̥he bhoktuṁ upaviṣṭe bahavaḥ karaṁgrāhiṇaḥ kaluṣiṇaśca mānavā āgatya tena sākaṁ tasya śiṣyaīśca sākaṁ upaviṣuḥ |

XI phirūsinastad dr̥ṣtvā tasya śiṣyān babhāṣire, yuṣmākaṁ guruḥ kiṁ nimittaṁ karaṁgrāhibhiḥ kaluṣibhiśca sākaṁ bhukte?

XII yīsustat śrutvā tān pratyavadat, nirāmayalokānām cikitsakena prayojanaṁ nāsti, kintu sāmāyalokānām prayojanamāste |

XIII ato yūyaṁ yātvā vacanasyāsyārthaṁ śikṣadhvam, dayāyāṁ me yathā prīti rna tathā yajñakarmmaṇi| yato'haṁ dhārmikān āhvātum nāgato'smi kintu manaḥ parivarttayitum pāpina āhvātum āgato'smi|

XIV anantaraṁ yohanaḥ śiṣyāstasya samīpam āgatya kathayāmāsuḥ, phirūśino vayañca punaḥ punarupavasāmaḥ, kintu tava śiṣyā nopavasanti, kutaḥ?

XV tadā yīṣustān avocat yāvat sakhīnām saṁnge kanyāyā varastiṣṭhati, tāvat kiṁ te vilāpaṁ karttuṁ śaklūvanti? kintu yadā teṣāṁ saṁngād varam nayaṁti, tādr̥ṣaḥ samaya āgamiṣyati, tadā te upavatsyanti|

XVI purātanavasane kopi navīnavastrāṁ na yojayati, yasmāt tena yojitena purātanavasanaṁ chinatti tacchidrañca bahukutsitaṁ dr̥ṣyate|

XVII anyañca purātanakutvām kopi navānagostanīrasaṁ na nidadhāti, yasmāt tathā kṛte kutū rvidīryyate tena gostanīrasaḥ patati kutūśca naśyati; tasmāt navīnāyāṁ kutvām navīno gostanīrasaḥ sthāpyate, tena dvayoravanaṁ bhavati|

XVIII aparaṁ tenaitatkathākathanakāle eko'dhipatistaṁ praṇamya babhāṣe, mama duhitā prāyeṇaitāvatkāle mṛtā, tasmād bhavānāgatya tasyā gātre hastamarpayatu, tena sā jīviṣyati|

XIX tadānīm yīṣuḥ śiṣyaiḥ sākam utthāya tasya paścād vavrāja|

XX ityanantare dvādaśavatsarān yāvat pradarāmayena śīrṇaikā nārī tasya paścād āgatya tasya vasanasya granthim pasparśa;

XXI yasmāt mayā kevalam tasya vasanam sprṣtvā svāsthyam prāpsyate, sā nārīti manasi niścitavati|

XXII tato yīśurvadanam parāvarttya tam jagāda, he kanye, tvam susthirā bhava, tava viśvāsastvam svasthāmakārṣit| etadvākye gaditaeva sā yoṣit svasthābhūt|

XXIII aparam yīśustasyādhyakṣasya geham gatvā vādakaprabhṛtīm bahūn lokān śabdāyamānān vilokya tān avadat,

XXIV panthānam tyaja, kanyeam nāmriyata nidritāste; kathāmetam śrutvā te tamupajaha-su|

XXV kintu sarvveṣu bahiṣkrteṣu so'bhyantaram gatvā kanyāyāḥ karam dhṛtavān, tena so-datiṣṭhat;

XXVI tatatastakarmmaṇo yaśaḥ kṛtsnam tam deśam vyāptavat|

XXVII tataḥ param yīśustasmāt sthānād yātrām cakāra; tadā he dāyūdaḥ santāna, asmān dayasva, iti vadantau dvau janāvandhau pro-cairāhūyantau tatpaścād vavrajatuḥ|

XXVIII tato yīśau gehamadhyam praviṣtam tāvapi tasya samīpam upasthitavantau, tadānīm sa tau prṣṭavān karmmatat karttum mama sāmartyam āste, yuvām kimiti pratīthaḥ? tadā tau pratyūcatuḥ, satyam prabho|

XXIX tadānīm sa tayo rlocanāni sprśan babhāṣe, yuvayoḥ pratīyanusārād yuvayo

rmaṅgalaṁ bhūyāt| tena tatkṣaṇāt tayo rnetrāṇi
prasannānyabhavan,

XXX paścād yīsustau dr̥ḍhamājñāpya jagāda,
avadhattam etām kathām kopi manujo ma
jānīyāt|

XXXI kintu tau prasthāya tasmin kṛtsne deśe
tasya kirttiṁ prakāśayāmāsatuḥ|

XXXII aparaṁ tau bahiryāta etasminnantare
manujā ekaṁ bhūtagrastamūkaṁ tasya
samīpam ānītavantaḥ|

XXXIII tena bhūte tyājite sa mūkaḥ kathām
kathayituṁ prārabhata, tena janā vismayaṁ
vijñāya kathayāmāsuḥ, isrāyelo vaṁśe kadāpi
nedṛgadṛśyata;

XXXIV kintu phirūśinaḥ kathayāñcakruḥ
bhūtādhipatinā sa bhūtān tyājayati|

XXXV tataḥ paraṁ yīsusteṣām bhajanabhavana
upadiśan rājyasya susaṁvādaṁ pracārayan
lokānām yasya ya āmayo yā ca pīḍāsīt, tān
śamayan śamayaṁśca sarvvāṇi nagarāṇi
grāmāṁśca babhrāma|

XXXVI anyañca manujān vyākulān
araksakameṣāniva ca tyaktān nirīkṣya teṣu
kāruṇikaḥ san śiṣyān avadat,

XXXVII śasyāni pracurāṇi santi, kintu chettāraḥ
stokāḥ|

XXXVIII kṣetraṁ pratyaparān chedakān pra-
hetuṁ śasyasvāmināṁ prārthayadhvam|

X

I anantaram̐ yīśu rdvādaśāśiṣyān
āhūyāmedhyabhūtān tyājayituṃ sarv-
vaprakārarogān pīdāśca śamayituṃ tebhyaḥ
sāmarthyamadāt|

II teṣāṃ dvādaśapreṣyāṇāṃ nāmānyetāni|
prathamam̐ śimon yaṃ pitaram̐ vadanti, tataḥ
param̐ tasya sahaja āndriyaḥ, sivadiyasya putro
yākūb

III tasya sahajo yohan; philip barthalamay
thomāḥ karasaṃgrāhī mathiḥ, ālpheyaputro
yākūb,

IV kinānīyaḥ śimon, ya iṣkariyotīyayihūdāḥ
khrīṣṭam̐ parakare'rpayat|

V etān dvādaśāśiṣyān yīśuḥ preṣayan
ityājñāpayat, yūyam anyadeśiṣyānām padavīm
śemiroṇīyānām kimapi nagarañca na praviśye

VI isrāyēlgotrasya hāritā ye ye
meṣāsteṣāmeva samīpaṃ yāta|

VII gatvā gatvā svargasya rājatvaṃ savidham-
abhavat, etām kathām pracārayata|

VIII āmayagrastān svasthān kuruta, kuṣṭhinaḥ
pariṣkuruta, mṛtalokān jīvayata, bhūtān
tyājayata, vinā mūlyam̐ yūyam alabhadhvaṃ
vinaiva mūlyam̐ viśrāṇayata|

IX kintu sveṣām kaṭibandheṣu
svaṇṇarūpyatāmrāṇām kimapi na gṛhlīta|

X anyacca yātrāyai celasamputam̐ vā
dvitīyavasanaṃ vā pādūke vā yaṣṭiḥ, etān
mā gṛhlīta, yataḥ kāryyakṛt bharttuṃ yogyo
bhavati|

XI aparāṃ yūyaṃ yat puraṃ yañca grāmaṃ
praviśatha, tatra yo jano yogyapātraṃ tamava-
gatya yānakālaṃ yāvat tatra tiṣṭhata|

XII yadā yūyaṃ tadgehaṃ praviśatha, tadā
tamāśiṣaṃ vadata|

XIII yadi sa yogyapātraṃ bhavati, tarhi
tatkalyāṇaṃ tasmai bhaviṣyati, nocet
sāśīryuṣmabhyameva bhaviṣyati|

XIV kintu ye janā yuṣmākamātithyaṃ na
vidadhatai yuṣmākam kathāñca na śṛṅvanti
teṣāṃ gehāt purādvā prasthānakāle svapadūliḥ
pāyayata|

XV yuṣmānahaṃ tathyaṃ vacmi vicāradine
tatpurasya daśātaḥ sidomamorāpurayordaśā
sahyatarā bhaviṣyati|

XVI paśyata, vṛkayūthamadhya meṣaḥ
yathāvistathā yuṣmāna prahiṇomi, tasmād
yūyam ahiriva satarkāḥ kapotāivāhiṃsakā
bhavata|

XVII nṛbhyaḥ sāvadhānā bhavata; yatastai
ryūyaṃ rājasamśadi samarpiṣyadhve teṣāṃ
bhajanagehe prahāriṣyadhve|

XVIII yūyaṃ mannāmahetoḥ śāstrṇāṃ
rājñāñca samakṣaṃ tānanyadeśīnaścādhi
sākṣitvārthamāneṣyadhve|

XIX kintvitthaṃ samarpitā yūyaṃ kathaṃ
kimuttaraṃ vakṣyatha tatra mā cintayata, yata-
tadā yuṣmābhi ryad vaktavyaṃ tat taddaṇḍe
yuṣmanmanaḥ su samupasthāsyati|

XX yasmāt tadā yo vakṣyati sa na yūyaṃ kintu
yuṣmākamantarasthaḥ pitrātmā|

XXI sahaḥ sahaṃ tātaḥ sutañca mṛtau
samarpayiṣyati, apatyāgi svasvapitro
rvipakṣībhūya tau ghātayiṣyanti|

XXII mannamahetoḥ sarvve janā yuṣmān
ṛṅṅtiyiṣyante, kintu yaḥ śeṣaṃ yāvad dhairyyaṃ
ghṛtvā sthāsyati, sa trāyiṣyate|

XXIII tai ryadā yūyamekapure
tāḍiṣyadhve, tadā yūyamanyapuraṃ
palāyadhvaṃ yuṣmānaḥ tathyaṃ
vacmi yāvanmanujasuto naiti tāvad
isrāyeldesīyasarvvanagarabhramaṇaṃ
samāpayituṃ na śakṣyatha|

XXIV guroḥ śiṣyo na mahān, prabhordāso na
mahān|

XXV yadi śiṣyo nijaguro rdāsaśca svaprabhoḥ
samāno bhavati tarhi tad yatheṣṭaṃ|
cettairgṛhapatirbhūtarāja ucyate, tarhi
parivārāḥ kiṃ tathā na vakṣyante?

XXVI kintu tebhyo yūyaṃ mā bibhīta, yato
yanna prakāṣiṣyate, tāḍṛk chāditaṃ kimapi
nāsti, yacca na vyañciṣyate, tāḍṛg guptaṃ
kimapi nāsti|

XXVII yadaḥ yuṣmān tamasi vacmi tad
yuṣmābhirdīptau kathyatām; karṇābhyāṃ yat
śrūyate tad gehopari pracāryyatām|

XXVIII ye kāyaṃ hantuṃ śaknuvanti
nātmānaṃ, tebhyo mā bhaiṣṭa; yaḥ kāyātmānu
niraye nāsayituṃ, śaknoti, tato bibhīta|

XXIX dvau caṭakau kimekatāmramudrayā na
vikriyete? tathāpi yuṣmattātānumatiṃ vinā
teṣāmekopi bhuvi na patati|

XXX yuṣmacchirasām sarvvakacā gaṇitāmḥ
santi|

XXXI ato mā bibhīta, yūyaṁ bahucaṭakebhyo
bahumūlyāḥ|

XXXII yo manujasākṣānmāmaṅgīkurute tama-
haṁ svargasthatātasākṣādaṅgīkariṣye|

XXXIII pṛthvyāmahaṁ śāntim dātumāgataṭi
mānubhavata, śāntim dātum na kintvasim|

XXXIV piṭrmāṭṛścaśrūbhiḥ sākaṁ suta-
sutābadhū rvirodhayituñcāgate|smi|

XXXV tataḥ svasvaparivāraeva nṛsatru rbhav-
itā|

XXXVI yaḥ pitari mātari vā mattedhikaṁ
prīyate, sa na madarhaḥ;

XXXVII yaśca sute sutāyām vā mattedhikaṁ
prīyate, se|pi na madarhaḥ|

XXXVIII yaḥ svakruśam gṛhlan matpaścānnaiti,
se|pi na madarhaḥ|

XXXIX yaḥ svaprāṇānavati, sa tān hārayiṣyate,
yastu matkṛte svaprāṇān hārayati, sa tānavati|

XL yo yuṣmākamātithyaṁ vidadhāti, sa
mamātithyaṁ vidadhāti, yaśca mamātithyaṁ
vidadhāti, sa matprerakasyātithyaṁ vidadhāti|

XLI yo bhaviṣyadvādīti jñātvā tasyātithyaṁ
vidhatte, sa bhaviṣyadvādīnaḥ phalaṁ lapsyate,
yaśca dhārmika itī vīditvā tasyātithyaṁ
vidhatte sa dhārmikamānavasya phalaṁ
prāpsyati|

XLII yaśca kaścit eteṣām kṣudranarāṇām yaṁ
kañcanaikam śiṣya itī vīditvā kaṁsaikam
śītalasalilam tasmai datte, yuṣmānaḥ

tathyam vadāmi, sa kenāpi prakāreṇa phalena
na vañciṣyate|

XI

I itthaṁ yīśuḥ svadvādaśāśiṣyāṇāmājñāpanaṁ
samāpya pure pura upadeṣṭuṁ susaṁvādaṁ
pracārayituṁ tatsthānāt pratasthe|

II anantaraṁ yohan kārāyām tiṣṭhan
khrīṣṭasya karmmaṇām vārttaṁ prāpya
yasyāgamanavārttāsīt saeva kiṁ tvam? vā
vayamanyam apekṣiṣyāmahe?

III etat praṣṭuṁ nijau dvau śiṣyau prāhiṇot|

IV yīśuḥ pratyavocat, andhā netrāṇi labhante,
khañcā gacchanti, kuṣṭhinaḥ svasthā bhavanti,
badhirāḥ śrṅvanti, mṛtā jīvanta uttiṣṭhanti,
daridrāṇām samīpe susaṁvādaḥ pracāryata,

V etāni yadyad yuvām śrṅvathaḥ paśyathaśca
gatvā tadvārttām yohanaṁ gadataṁ|

VI yasyāhaṁ na vighnībhavāmi, saeva
dhanyaḥ|

VII anantaraṁ tayoh prasthitayo ryīśu
ryohanaṁ uddiśya janān jagāda, yūyaṁ kiṁ
draṣṭuṁ vahirmadhyeprāntaram agacchata?
kiṁ vātena kampitaṁ nalaṁ?

VIII vā kiṁ vīkṣituṁ vahirgatavantaḥ? kiṁ
parihitasūkṣmavasaṇaṁ manujamekaṁ?
paśyata, ye sūkṣmavasaṇāni paridadhati, te
rājadhānyām tiṣṭhanti|

IX tarhi yūyaṁ kiṁ draṣṭuṁ bahiragamata,
kimekaṁ bhaviṣyadvādinam? tadeva satyaṁ|
yuṣmānahaṁ vadāmi, sa bhaviṣyadvādinopi
mahān;

X yataḥ, paśya svakīyadūtoyaṁ tvadagre preṣyate mayā| sa gatvā tava panthānaṁ smayak pariṣkariṣyati|| etadvacanaṁ yamadhi likhitamāste so'yaṁ yohan|

XI aparaṁ yuṣmānahaṁ tathyaṁ bravīmi, majjayitu ryohanaḥ śreṣṭhaḥ kopī nārīto nājāyata; tathāpi svargarājyamadhye sarvvebhyo yaḥ kṣudraḥ sa yohanaḥ śreṣṭhaḥ|

XII parañca ā yohano'dya yāvat svargarājyaṁ balādākrāntaṁ bhavati ākraminaśca janā balena tadadhikurvanti|

XIII yato yohanaṁ yāvat sarvvabhaviṣyadvādibhi rvyavasthayā ca upadeśaḥ prakāśyata|

XIV yadi yūyamidaṁ vākyaṁ grahītuṁ śaknutha, tarhi śreyaḥ, yasyāgamanasya vacanamāste so'yam eliyaḥ|

XV yasya śrotuṁ karṇau staḥ sa śṛṇotu|

XVI ete vidyamānajanāḥ kai rmayopamiyante? ye bālakā haṭṭa upaviśya svaṁ svaṁ bandhumāhūya vadanti,

XVII vayaṁ yuṣmākaṁ samīpe vaṁśīravādayāma, kintu yūyaṁ nānṛtyata; yuṣmākaṁ samīpe ca vayamarodima, kintu yūyaṁ na vyalapata, tādrśai rbālakaista upamāyiṣyante|

XVIII yato yohan āgatya na bhuktavān na pītavāṁśca, tena lokā vadanti, sa bhūtagrasta iti|

XIX manujasuta āgatya bhuktavān pītavāṁśca, tena lokā vadanti, paśyata eṣa bhoktā

madyapātā caṇḍālapāpinām bandhaśca, kintu
jñānino jñānavyavahāraṃ nirdoṣaṃ jānanti|

XX sa yatra yatra pure bahvāścaryyaṃ
karma kṛtavān, tannivāsinām
maṇḍaparāvṛtṭyabhāvāt tāni nagarāṇi prati
hantetyuktā kathitavān,

XXI hā korāsīn, hā baitsaide, yuṣmanmadhye
yadyadāścaryyaṃ karma kṛtaṃ yadi tat
sorasīdonnagara akāriṣyata, tarhi pūrvvameva
tannivāsinaḥ śāṇavasane bhasmani
copaviśanto manāmsi parāvarttiṣyanta|

XXII tasmādahaṃ yuṣmān vadāmi, vicāradine
yuṣmākaṃ daśātaḥ sorasīdono rdaśā sahyatarā
bhaviṣyati|

XXIII aparañca bata kapharnāhūm, tvaṃ
svargaṃ yāvadunnatosi, kintu narake
nikṣepsyase, yasmāt tvayi yānyāścaryyāṇi
karmmaṇyakāriṣata, yadi tāni sidomnagara
akāriṣyanta, tarhi tadadya yāvadasthāsyat|

XXIV kintvahaṃ yuṣmān vadāmi, vicāradine
tava daṇḍataḥ sidomo daṇḍo sahyataro
bhaviṣyati|

XXV etasminneva samaye yīśuḥ punaruvāca,
he svargaṇḍhivorekādhīpate pitastvaṃ
jñānavato viduṣaśca lokān pratyetāni na
prakāśya bālakān prati prakāśitavān, iti
hetostvām dhanyaṃ vadāmi|

XXVI he pitaḥ, itthaṃ bhavet yata idam
tvadrṣṭāvuttamaṃ|

XXVII pitrā mayi sarvvāṇi samarpitāni, pitaraṃ
vinā kopi putraṃ na jānāti, yān prati putreṇa
pitā prakāśyate tān vinā putrād anyāḥ kopi
pitaraṃ na jānāti|

XXVIII he pariśrāntā bhārākrāntāśca lokā
yūyaṁ matsannidhim āgacchata, ahaṁ yuṣmān
viśramayiṣyāmi|

XXIX ahaṁ kṣamaṇaśīlo namramanāśca,
tasmāt mama yugaṁ sveṣāmupari dhārayata
mattaḥ śikṣadhvañca, tena yūyaṁ sve sve
manasi viśrāmaṁ lapsyadhbe|

XXX yato mama yugam anāyāsaṁ mama
bhāraśca laghuḥ|

XII

I anantaraṁ yīśu rviśrāmavāre
śsyamadhyena gacchati, tadā tacchiṣyā
bubhuṣitāḥ santaḥ śsyamañjarīśchatvā chitvā
khāditumārabhanta|

II tad vilokya phirūśino yīśuṁ jagaduḥ, paśya
viśrāmavāre yat karmmakarttavyaṁ tadeva
tava śiṣyāḥ kurvvanti|

III sa tān pratyāvadata, dāyūd tatsaṅginaśca
bubhuṣitāḥ santo yat karmmakurvvān tat kiṁ
yuṣmābhi rñāpāṭhi?

IV ye darśanīyāḥ pūpāḥ yājakān vinā
tasya tatsaṅgimanujānāñcābhojanīyāsta
īśvarāvāsaṁ praviṣṭena tena bhuktāḥ|

V anyacca viśrāmavāre madhyemandiraṁ
viśrāmavārīyaṁ niyamaṁ laṅvantopi yājakā
nirdoṣā bhavanti, śāstramadhye kimidamapi
yuṣmābhi rna paṭhitaṁ?

VI yuṣmānahaṁ vadāmi, atra sthāne
mandirādapi garīyān eka āste|

VII kintu dayāyāṁ me yathā prīti rna tathā
yajñakarmmaṇi| etadvacanasyārthaṁ yadi
yuyam ajñāsiṣṭa tarhi nirdoṣān doṣiṇo nākārṣṭa|

VIII anyacca manujasuto viśrāmavārasyāpi patirāste|

IX anantaram̄ sa tatsthānāt prasthāya teṣāṃ bhajanabhavanam̄ praviṣṭavān, tadānīm ekaḥ śuṣkakarāmavavān upasthitavān|

X tato yīsum apavaditum̄ mānuṣaḥ papracchuḥ, viśrāmavāre nirāmayatvam̄ karaṇīyam̄ na vā?

XI tena sa pratyuvāca, viśrāmavāre yadi kasyacid avi rgarte patati, tarhi yastam̄ ghṛtvā na tolayati, etādṛśo manuḥ yuṣmākam̄ madhye ka āste?

XII ave rmānavaḥ kim̄ nahi śreyān? ato viśrāmavāre hitakarmma karttavyam̄|

XIII anantaram̄ sa tam̄ mānavam̄ gaditavān, karaṃ prasāraya; tena kare prasārite sonyakarat svastho'bhavat|

XIV tadā phirūśino bahirbhūya katham̄ tam̄ hanīyāma iti kumantraṇam̄ tatprātikūlyena cakruḥ|

XV tato yīstusad viditvā sthanāntaram̄ gatavān; anyeṣu bahunareṣu tatpaścād gateṣu tām sa nirāmayān kṛtvā ityājñāpayat,

XVI yūyam̄ mām̄ na paricāyayata|

XVII tasmāt mama prīyo manonīto manasastuṣṭikāraḥ| madīyaḥ sevako yastu vidyate tam̄ samīkṣatām̄| tasyopari svakīyātmā mayā samsthāpayīṣyate| tenānyadeśajāteṣu vyavasthā samprakāṣyate|

XVIII kenāpi na virodham̄ sa vivādañca kariṣyati| na ca rājapathe tena vacanam̄ śrāvayīṣyate|

XIX vyavasthā calitā yāvat nahi tena kariṣyate |
tāvat nalo vidīrṇo'pi bhamkṣyate nahi tena ca |
tathā sadhūmavarttiṅca na sa nirvāpayiṣyate |

XX pratyāśāṅca kariṣyanti tannāmi bhin-
nadeśajāḥ |

XXI yānyetāni vacanāni yisaiyabhaviṣyadvādinā
proktānyāsan, tāni saphalānyabhavan |

XXII anantaram lokai statsamīpam ānīto
bhūtagrastāndhamūkaikamanujastena
svasthīkṛtaḥ, tataḥ so'ndho mūko draṣṭum
vaktuṅcārabdhavān |

XXIII anena sarvve vismitāḥ kathayāṅcakruḥ,
eṣaḥ kiṁ dāyūdaḥ santāno nahi?

XXIV kintu phirūsinastat śrutvā geditavantāḥ,
bālsibūbnāmno bhūtarājasya sāhāyām vinā
nāyam bhūtān tyājayati |

XXV tadānīm yīstusteṣām iti mānasam vijñāya
tān avadat kiṅcana rājyam yadi svavipakṣād
bhidyate, tarhi tat ucchidyate; yacca kiṅcana
nagaraṁ vā gṛham svavipakṣād vibhidyate, tat
sthātum na śaknoti |

XXVI tadvat śayatāno yadi śayatānam bahiḥ
kṛtvā svavipakṣāt pṛthak pṛthak bhavati, tarhi
tasya rājyam kena prakāreṇa sthāsyati?

XXVII ahaṅca yadi bālsibūbā bhūtān
tyājayāmi, tarhi yuṣmākaṁ santānāḥ kena
bhūtān tyājayanti? tasmād yuṣmākam
etadvicārayitārasta eva bhaviṣyanti |

XXVIII kintavaham yadīśvarātmanā bhūtān
tyājayāmi, tarhiśvarasya rājyam yuṣmākaṁ
sannidhimāgatavat |

XXIX anyaṅca kopi balavanta janam pratham-
ato na badvā kena prakāreṇa tasya gṛham

praviśya taddravyādi loṭhayitum śaknoti? kintu tat kṛtvā tadiyagr̥sya dravyādi loṭhayitum śaknoti|

XXX yaḥ kaścit mama svapakṣīyo nahi sa vipakṣīya āste, yaśca mayā sākaṁ na saṁgr̥hlāti, sa vikirati|

XXXI ataeva yuṣmānaḥ vadāmi, manujānām sarvvaparakārapāpānām nindāyāśca marṣaṇām bhavitum śaknoti, kintu pavitrasyātmano viruddhanindāyā marṣaṇām bhavitum na śaknoti|

XXXII yo manujasutasya viruddhām kathām kathayati, tasyāparādhasya kṣamā bhavitum śaknoti, kintu yaḥ kaścit pavitrasyātmano viruddhām kathām kathayati nehaloke na pretya tasyāparādhasya kṣamā bhavitum śaknoti|

XXXIII pādapaṁ yadi bhadrām vadatha, tarhi tasya phalamapi sādhu vaktavyaṁ, yadi ca pādapaṁ asādhum vadatha, tarhi tasya phalamapyasādhu vaktavyaṁ; yataḥ svīyasvīyaphalena pādapaḥ paricīyate|

XXXIV re bhujagavaṁśā yūyamasādhavaḥ san-taḥ kathām sādhu vākyaṁ vaktum śakṣyatha? yasmād antaḥkaraṇasya pūrṇabhāvānusārād vadanād vaco nirgacchati|

XXXV tena sādhumānavo'ntaḥkaraṇarūpāt sādhubhāṇḍāgarāt sādhu dravyaṁ nirgamayati, asādhumānuṣastvasādhubhāṇḍāgarād asādhuvastūni nirgamayati|

XXXVI kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, manujā yāvantyālasya vacāṁsi vadanti, vicāradine taduttaramavaśyaṁ dātavyaṁ,

XXXVII yatastvaṃ svīyavacobhi rniraparādhaḥ
svīyavacobhiśca sāparādho gaṇiṣyase|

XXXVIII tadānīm katipayā upādhyāyāḥ
phirūśinaśca jagaduḥ, he guro vayaṃ bhavattaḥ
kiñcana lakṣma didṛkṣāmaḥ|

XXXIX tadā sa pratyuktavān, duṣṭo vyab-
hicārī ca vaṃśo lakṣma mṛgayate, kintu
bhaviṣyadvādino yūnaso lakṣma vihāyānyat
kimapi lakṣma te na pradarśayiṣyante|

XL yato yūnam yathā tryahorātraṃ
bṛhanmīnasya kuṣāvāsīt, tathā manujaputropi
tryahorātraṃ medinyā madhye sthāsyati|

XLI aparaṃ nīnivīyā mānavā vicāradina etad-
vaṃśīyānām pratikūlam utthāya tān doṣiṇaḥ
kariṣyanti, yasmātte yūnasa upadeśāt manāmsi
parāvarttayāñcakrire, kintvatra yūnasopi guru-
tara eka āste|

XLII punaśca dakṣiṇadeśīyā rājñī vicāradina
etadvaṃśīyānām pratikūlamutthāya tān
doṣiṇaḥ kariṣyati yataḥ sā rājñī sulemano
vidyāyāḥ kathām śrotuṃ medinyāḥ sīmna
āgacchat, kintu sulemanopi gurutara eko
jano'tra āste|

XLIII aparaṃ manujād bahirgato 'pavit-
rabhūtaḥ śuṣkasthānena gatvā viśrāmaṃ
gaveṣayati, kintu tadalabhamānaḥ sa vakti,
yasmā; nīketanād āgamaṃ, tadeva veśma
pakāvṛtya yāmi|

XLIV paścāt sa tat sthānam upasthāya tat
sūnyaṃ mārjjitaṃ śobhitañca vilokya vrajan
svatopi duṣṭatarān anyasaptabhūtān saṅginaḥ
karoti|

XLV tataste tat sthānaṃ praviśya
nivasanti, tena tasya manujasya śeṣadaśā
pūrvvadaśātōtīvāsubhā bhavati, eteṣāṃ
duṣṭavaṃśyānāmapi tathaiva ghaṭiṣyate|

XLVI mānavebhya etāsāṃ kathanāṃ
kathanakāle tasya mātā sahaajāśca tena sākaṃ
kāñcit kathāṃ kathayitum vāñchanto bahireva
sthitavantah|

XLVII tataḥ kaścit tasmai kathitavān, paśya tava
jananī sahaajāśca tvayā sākaṃ kāñcana kathāṃ
kathayitum kāmayamānā bahistiṣṭhanti|

XLVIII kintu sa taṃ pratyavadat, mama kā
jananī? ke vā mama sahaajāḥ?

XLIX paścāt śiṣyān prati karaṃ prasāryya kathi-
tavān, paśya mama janani mama sahaajāścaite;

L yaḥ kaścit mama svargasthasya pituriṣṭaṃ
karmma kurute, saeva mama bhrātā bhagini
jananī ca |

XIII

I aparāñca tasmin dine yīśuḥ sadmano gatvā
saritpate rodhasi samupaviveśa|

II tatra tatsannidhau bahujanānāṃ
nivahopasthiteḥ sa taraṇimāruhya samupāviśat,
tena mānavā rodhasi sthitavantah|

III tadānīm sa dṛṣṭāntaistān itthaṃ bahuśa
upadiṣṭavān| paśyata, kaścit kṛṣṭivalo bījāni vap-
tum bahirjagāma,

IV tasya vapanakāle katipayabījeṣu
mārgapārśve patiteṣu vihagāstāni
bhakṣitavantah|

V aparaṃ katipayabījeṣu stokamṛdyuktapāṣāṇe
patiteṣu mṛdalpatvāt tatkṣaṇāt tānyaṅkuritāni,

VI kintu ravāvudite dagdhāni teṣām mūlāpraviṣṭatvāt śuṣkatām gatāni ca |

VII aparaṁ katipayabījeṣu kaṇṭakānām madhye patiteṣu kaṇṭakānyedhitvā tāni jagrasuḥ |

VIII aparañca katipayabījāni urvvarāyām patitāni; teṣām madhye kānicit śataguṇāni kānicit ṣaṣṭiguṇāni kānicit trimśaguṇāni phalāni phalitavanti |

IX śrotuṁ yasya śrutī āsāte sa śṛṇuyāt |

X anantaraṁ śiṣyairāgatya so'pṛcchyata, bhavatā tebhyaḥ kuto dṛṣṭāntakathā kathyate?

XI tataḥ sa pratyavadat, svargarājyasya nigūḍhām kathām vedituṁ yuṣmabhyām sāmartyamadāyi, kintu tebhyo nādāyi |

XII yasmād yasyāntike varddhate, tasmāyeva dāyiṣyate, tasmāt tasya bāhulyam bhaviṣyati, kintu yasyāntike na varddhate, tasya yat kiñcanāste, tadapi tasmād ādāyiṣyate |

XIII te paśyantopi na paśyanti, śṛṇvantopi na śṛṇvanti, budhyamānā api na budhyante ca, tasmāt tebhyo dṛṣṭāntakathā kathyate |

XIV yathā karṇaiḥ śroṣyatha yūyam vai kintu yūyam na bhotsyatha | netrairdrakṣyatha yūyañca pariñātum na śakṣyatha | te mānuṣā yathā naiva paripaśyanti locanaiḥ | karṇai ryathā na śṛṇvanti na budhyante ca mānasaiḥ | vyāvarttiteṣu citteṣu kāle kutrāpi tairjanaiḥ | mattaste manujāḥ svasthā yathā naiva bhavanti ca | tathā teṣām manuṣyānām kriyante sthūlabuddhayaḥ | badhirībhūtakarṇāśca jātāśca mudritā dṛśaḥ |

XV yadetāni vacanāni yīśaiyabhaviṣyadvādinā
proktāni teṣu tāni phalanti |

XVI kintu yuṣmākaṁ nayanāni dhanyāni,
yasmāt tāni vīkṣante; dhanyāśca yuṣmākaṁ
śabdagrahāḥ, yasmāt tairākarṇyate |

XVII mayā yūyaṁ tathyaṁ vacāmi yuṣmābhi
ryadyad vīkṣyate, tad bahavo bhaviṣyadvādino
dhārmikāśca mānavā didṛkṣantopi draṣṭuṁ
nālabhanta, punaśca yūyaṁ yadyat śṛṇutha, tat
te śuśrūṣamāṇā api śrotuṁ nālabhanta |

XVIII kṛṣīvaliyadrṣṭāntasyārthaṁ śṛṇuta |

XIX mārgapārśve bijānyuptāni tasyārtha eṣaḥ,
yadā kaścit rājyasya kathāṁ niśamya na bud-
hyate, tadā pāpātmāgatya tadiyahamanaṁ
uptāṁ kathāṁ haran nayati |

XX aparaṁ pāṣāṇasthale bijānyuptāni
tasyārtha eṣaḥ; kaścit kathāṁ śrutvaiva
harṣacittena gṛhlāti,

XXI kintu tasya manasi mūlāpraviṣṭatvāt
sa kiñcitkālamātraṁ sthirastiṣṭhati; paścāta
tatkathākāraṇāt kopi kleśṭādanā vā cet jāyate,
tarhi sa tatkaṣaṇād vighnameti |

XXII aparaṁ kaṇṭakānāṁ madhye bijānyuptāni
tadartha eṣaḥ; kenacit kathāyāṁ śrutāyāṁ
sāmsārikacintābhi rbhrāntibhiśca sā grasyate,
tena sā mā viphalā bhavati |

XXIII aparaṁ urvvarāyāṁ bijānyuptāni
tadartha eṣaḥ; ye tāṁ kathāṁ śrutvā vudhyante,
te phalitāḥ santaḥ kecit śataguṇāni kecita
ṣaṣṭiguṇāni kecicca trimśadguṇāni phalāni
janayanti |

XXIV anantaram soparāmekām
 dr̥ṣṭāntakathāmupasthāpya tebhyaḥ
 kathayāmāsa; svargīyarājyaṁ tādr̥śena
 kenacid gr̥hasthenopamiyate, yena svīyakṣetre
 praśastabījānyaupyanta|

XXV kintu kṣaṇadāyām sakalalokeṣu supteṣu
 tasya ripurāgatya teṣām godhūmabījānām mad-
 hye vanyayavamabījānyuptvā vavrāja|

XXVI tato yadā bījebhyo'ñkarā jāyamānāḥ
 kaṇiśāni gr̥hṭavantah; tadā vanyayavasānyapi
 dr̥śyamānānyabhavan|

XXVII tato gr̥hasthasya dāseyā āgamyā tas-
 mai kathayāñcakruḥ, he maheccha, bhavatā
 kiṁ kṣetre bhadrabījāni naupyanta? tathātve
 vanyayavasāni kṛta āyan?

XXVIII tadānīm tena te pratigaditāḥ,
 kenacit ripuṇā karmmadamakāri| dāseyāḥ
 kathayāmāsuḥ, vayaṁ gatvā tānyutpāyāya
 kṣipāmo bhavataḥ kīdr̥śicchā jāyate?

XXIX tenāvādi, nahi, śaṅke'haṁ vanyayava-
 sotpātanakāle yuṣmābhistaḥ sākaṁ godhūmā
 apyutpāṭiṣyante|

XXX ataḥ śsyakarttanakālaṁ yāvad
 ubhayānyapi saha varddhantām, paścāt
 karttanakāle karttakān vakṣyāmi, yūyamādu
 vanyayavasāni saṁgr̥hya dāhayituṁ vītikā
 badvā sthāpayata; kintu sarvve godhūmā
 yuṣmābhi rbhāṇḍāgāraṁ nītvā sthāpyantām|

XXXI anantaram soparāmekām
 dr̥ṣṭāntakathāmutthāpya tebhyaḥ kathitavān
 kaścīnmanujaḥ sarṣapabījamekaṁ nītvā
 svakṣetra uvāpa|

XXXII sarṣapabījaṃ sarvvasmād bījāt kṣudramapi sadaṅkuritaṃ sarvvasmāt śākāt bṛhad bhavati; sa tādrśastaru rbhavati, yasya śākhāsu nabhasaḥ khagā āgatya nivasanti; svargīyarājyaṃ tādrśasya sarṣapaikasya samam|

XXXIII punarapi sa upamākathāmekāṃ tebhyaḥ kathayāñcakāra; kācana yoṣit yat kiṇvamādāya droṇatrayamitagodhūmacūrṇānāṃ madhye sarvveṣāṃ miśrībhavanaparyyantaṃ samācchādya nidhattavātī, tatkiṇvamiva svargarājyaṃ|

XXXIV itthaṃ yīśu rmanujanivahānāṃ san-nidhāvupamākathābhiretānyākhyānāni kathitavān upamāṃ vinā tebhyaḥ kimapi kathāṃ nākathayat|

XXXV etena dr̥ṣṭāntīyena vākyena vyādāya vadanāṃ nijaṃ| ahaṃ prakāśayiṣyāmi guptavākyāṃ purābhavaṃ| yadetadvacanāṃ bhaviṣyadvādinā proktamāsīt, tat siddhamabhavat|

XXXVI sarvvān manujān viśṛjya yīśau gr̥haṃ praviṣṭe tacchiṣyā āgatya yīśave kathitavantaḥ, kṣetrasya vanyayavasīyadr̥ṣṭāntakathāṃ bhavāna asmān spaṣṭīkṛtya vadatu|

XXXVII tataḥ sa pratyuvāca, yena bhadrabījānyupyante sa manujaputraḥ,

XXXVIII kṣetraṃ jagat, bhadrabījānī rājyasya santānāḥ,

XXXIX vanyayavasāni pāpātmanaḥ santānāḥ| yena ripuṇā tānyuptāni sa śayatānaḥ, karttanasamayaśca jagataḥ śeṣaḥ, karttakāḥ svargīyadūtāḥ|

XL yathā vanyayavasāni saṁgr̥hya dāhyante,
tathā jagataḥ śeṣe bhaviṣyati;

XLI arthāt manujasutaḥ svāmyadūtān
preṣayiṣyati, tena te ca tasya rājyāt sarvvān
vighnakāriṇo'dhārmikalokāṁśca saṁgr̥hya

XLII yatra rodanaṁ dantagharṣaṇaṅca bhavati,
tatrāgnikuṇḍe nikṣepsyanti|

XLIII tadānīm dhārmikalokāḥ sveṣāṁ pitū
rājye bhāskar̥ṣiva tejasvino bhaviṣyanti|
śrotuṁ yasya śrutī āsāte, ma śṛṇuyāt|

XLIV aparaṅca kṣetramadhye nidhiṁ paśyan
yo gopayati, tataḥ paraṁ sānando gatvā
svīyasarvvasvaṁ vikriya ttakṣetraṁ kriṇāti,
sa iva svargarājyaṁ|

XLV anyaṅca yo vaṇik uttamām muktām
gaveṣayan

XLVI mahārghām muktām vilokya nijasarvvas-
vaṁ vikriya tām kriṇāti, sa iva svargarājyaṁ|

XLVII punaśca samudro nikṣiptaḥ
sarvvaparakāramīnasamgrāhyānāyaiva
svargarājyaṁ|

XLVIII tasmin ānāye pūrṇe janā yathā
rodhasyuttolya samupaviśya praśastamīnān
saṁgrahya bhājaneṣu nidadhate, kutsitān
nikṣipanti;

XLIX tathaiva jagataḥ śeṣe bhaviṣyati, pha-
lataḥ svargīyadūtā āgatyā puṇyavajjanānām
madhyāt pāpinaḥ pṛthak kṛtvā vahnikuṇḍe
nikṣepsyanti,

L tatra rodanaṁ dantai rdantagharṣaṇaṅca
bhaviṣyataḥ|

LI yīsunā te prṣṭā yuṣmābhiḥ
kimetānyākhyānānyabudhyanta? tadā te
pratyavadan, satyaṃ prabho |

LII tadānīm sa kathitavān, nijabhāṇḍāgarāt
navīnapurātanāni vastūni nirgamayati yo
gṛhasthaḥ sa iva svargarājyamadhi śikṣitāḥ
svarva upadeṣṭāraḥ |

LIII anantaraṃ yīsuretāḥ sarvvā
dṛṣṭāntakathāḥ samāpya tasmāt sthānāt
pratasthe | aparaṃ svadeśamāgatya janān
bhajanabhavana upadiṣṭavān;

LIV te vismayaṃ gatvā kathitavanta eta-
syaitādrśaṃ jñānam āścaryyaṃ karmma ca
kasmād ajāyata?

LV kimayaṃ sūtradhārasya putro nahi? etasya
mātu rnāma ca kiṃ mariyam nahi? yākub-
yūṣaph-śimon-yihūdāśca kimetasya bhrātaro
nahi?

LVI etasya bhaginyaśca kiasmākāṃ madhye
na santi? tarhi kasmādayametāni labdhavān?
itthaṃ sa teṣāṃ vighnarūpo babhūva;

LVII tato yīsunā nigaditaṃ svadeśīyajānānām
madhyaṃ vinā bhaviṣyadvādī kutrāpyanyatra
nāsammānyo bhavati |

LVIII teṣāmaviśvāsahetoḥ sa tatra sthāne
bahvāścaryyakarmmāṇi nā kṛtavān |

XIV

I tadānīm rājā herod yīso ryaśaḥ śrutvā ni-
jadāseyān jagād,

II eṣa majjayitā yohan, pramitebhayas-
tasyotthānāt tenetthamadbhutaṃ karmma
prakāśyate |

III purā herod nijabhrātu: philipo jāyāyā herodīyāyā anurodhād yohanaṁ dhārayitvā baddhā kārayāṁ sthāpitavān|

IV yato yohan uktavān, etsayāḥ saṁgraho bhavato nocitaḥ|

V tasmāt nṛpatistaṁ hantumicchannapi lokebhyo vibhayāñcakāra; yataḥ sarvve yohanaṁ bhaviṣyadvādinaṁ menire|

VI kintu herodo janmāhīyamaha upasthite herodīyāyā duhitā teṣāṁ samakṣaṁ nṛtitvā herodamaprīṇyat|

VII tasmāt bhūpatiḥ śapathaṁ kurvvan iti pratyajñāsīt, tvayā yad yācyate, tadevāhaṁ dāsyāmi|

VIII sā kumārī svīyamātuḥ śikṣāṁ labdhā babhāṣe, majjayituryohana uttamāṅgaṁ bhājane samānīya mahyaṁ viśrāṇaya|

IX tato rājā śuśoca, kintu bhojanāyopaviśatāṁ saṅgināṁ svakṛtaśapathasya cānurodhāt tat pradātuma ādideśa|

X paścāt kāraṁ prati naraṁ prahitya yohana uttamāṅgaṁ chittvā

XI tat bhājana ānāyya tasyai kumāryyai vyaśrāṇayat, tataḥ sā svajananyāḥ samīpaṁ tannināya|

XII paścāt yohanaḥ śiṣyā āgatya kāyaṁ nītvā śmaśāne sthāpayāmāsustato yīsoḥ sannidhiṁ vrajitvā tadvārttāṁ babhāṣire|

XIII anantaraṁ yīśuriti nīśabhya nāvā nirjanasthānam ekākī gatavān, paścāt mānavāstat śrutvā nānānagarebhya āgatya padaistatpaścād īyuh|

XIV tadānīm yīśu rbahirāgatya mahāntam janānivaham nīrīkṣya teṣu kāruṇikāḥ man teṣām pīḍitajanān nīrāmayān cakāra|

XV tataḥ param sandhyāyām śiṣyāstadantikamāgatya kathayāñcakruḥ, idaṁ nirjanasthānam velāpyavasannā; tasmāt manujān svasvagrāmaṁ gantuṁ svārtham bhakṣyāṇi kretuṅca bhavān tān viśṛjatu|

XVI kintu yīśustānavādīt, teṣām gamane prayojanam nāsti, yūyameva tān bhojayata|

XVII tadā te pratyavadan, asmākamatra pūpapañcakam mīnadvayañcāste|

XVIII tadānīm tenoktam tāni madantikamānayata|

XIX anantaram sa manujān yavasoparyyupaveṣṭum ājñāpayāmāsa; apara tat pūpapañcakam mīnadvayañca gṛhlan svargam prati nīrīkṣyeśvariyaguṇān anūdyā bhaktvā śiṣyebhyo dattavān, śiṣyāśca lokebhyo daduḥ|

XX tataḥ sarvve bhuktvā paritṛptavantaḥ, tatastadavaśiṣṭabhakṣyaiḥ pūrṇān dvādaśaḍalakān gṛhītavantaḥ|

XXI te bhoktāraḥ strīrbālakāmśca vihāya prāyeṇa pañca sahasrāṇi pumāmsa āsan|

XXII tadanantaram yīśu rlokānām visarjanakāle śiṣyān taraṇimāroḍhum svāgre param yātuṅca gādhamādiṣṭavān|

XXIII tato lokeṣu viśṛṣṭeṣu sa vivikte prārthayituṁ girimekam gatvā sandhyām yāvat tatraikākī sthitavān|

XXIV kintu tadānīm sammukhavātātāt saritpate rmadhye taraṅgaistaraṇīrdolāyamānābhavat|

XXV tadā sa yāminyāścaturthaprahare padb-
hyām vrajan teṣāmantikaṃ gataṃ|

XXVI kintu śiṣyāstaṃ sāgaropari vrajantaṃ
vilokya samudvignā jagaduḥ, eṣa bhūta iti
śāṅkamānā uccaiḥ śabdāyāñcakrire ca|

XXVII tadaiva yīśustānavadat, susthirā bhavata,
mā bhaiṣṭa, eṣo'ham|

XXVIII tataḥ pitara ityuktavān, he prabho,
yadi bhavāneva, tarhi mām bhavatsamīpaṃ
yātumājñāpayatu|

XXIX tataḥ tenādiṣṭaḥ pitarastaraṇito'varuhya
yīśeṅrantikaṃ prāptuṃ toyopari vavrāja|

XXX kintu pracaṇḍaṃ pavanaṃ vilokya
bhayāt toye maṅktum ārebhe, tasmād
uccaiḥ śabdāyamānaḥ kathitavān, he prabho,
māmavatu|

XXXI yīśustatkṣaṇāt karaṃ prasāryya taṃ dha-
ran uktavān, ha stokapratyayin tvaṃ kutaḥ
samaśethāḥ?

XXXII anantaraṃ tayostaraṇimārūḍhayoḥ pa-
vano nivavṛte|

XXXIII tadānīm ye taraṇyāmāsan, ta
āgatya taṃ praṇabhya kathitavantaḥ,
yathārthastvameveśvarasutaḥ|

XXXIV anantaraṃ pāraṃ prāpya te
gineṣarannāmakaṃ nagaramupatasthuḥ,

XXXV tadā tatradyā janā yīśuṃ paricīya
taddeśya caturdiśo vārttāṃ prahitya
yatra yāvantaḥ pīditā āsan, tāvataeva
tadantikamānayāmāsuḥ|

XXXVI aparaṃ tadīyavasanasya
granthimātraṃ spraṣṭuṃ viniya yāvanto

janāstat sparśam cakrire, te sarvvaeva
nirāmayā babhūvuḥ|

XV

^I aparaṁ yirūsālamnagarīyāḥ katipayā ad-
hyāpakāḥ phirūsīnaśca yīsoḥ samīpamāgatya
kathayāmāsuḥ,

^{II} tava śiṣyāḥ kimartham aprakṣālitakarai
rbhakṣitvā paramparāgataṁ prācīnānām
vyavahāraṁ lañvante?

^{III} tato yīsuḥ pratyuvāca, yūyaṁ param-
parāgatācāreṇa kuta īśvarājñām lañvadhve|

^{IV} īśvara ityājñāpayat, tvaṁ nijapitarau
saṁmanyethāḥ, yena ca nijapitarau nindyete,
sa niścitaṁ mriyeta;

^V kintu yūyaṁ vadatha, yaḥ svajanakaṁ sva-
jananīm vā vākyamidaṁ vadati, yuvām matto
yallabhethe, tat nyavidyata,

^{VI} sa nijapitarau puna rna saṁmaṁsyate|
itthaṁ yūyaṁ paramparāgatena
sveṣāmācāreṇeśvarīyājñām lumpatha|

^{VII} re kapaṭinaḥ sarvve yīsayiyo yuṣmānadhi
bhaviṣyadvacanānyetāni samyag uktavān|

^{VIII} vadanai rmanujā ete samāyānti madan-
tikaṁ| tathādharai rmadīyañca mānaṁ kurv-
vanti te narāḥ|

^{IX} kintu teṣām mano matto vidūraeva tiṣṭhati|
śikṣayanto vidhīn nrājñā bhajante mām mud-
haiva te|

^X tato yīśu rlokān āhūya proktavān, yūyaṁ
śrutvā budhyadhvaṁ|

XI yanmukhaṁ praviśati, tat manujam amedhyaṁ na karoti, kintu yadāsyāt nirgacchati, tadeva mānuṣamamedhyī karotī|

XII tadānīm śiṣyā āgatya tasmai kathayāñcakruḥ, etām kathām śrutvā phirūśino vyarajyanta, tat kiṁ bhavatā jñāyate?

XIII sa pratyavadat, mama svargasthaḥ pitā yaṁ kañcidaṅkuraṁ nāropayat, sa utpāvdya|

XIV te tiṣṭhantu, te andhamanujānām andhamārgadarśakā eva; yadyandho'ndhaṁ panthānaṁ darśayati, tarhyubhau gartte patataḥ|

XV tadā pitarastaṁ pratyavadat, drṣṭāntamimasmān bodhayatu|

XVI yīsunā proktaṁ, yūyamadya yāvat kima-bodhāḥ stha?

XVII kathāmimām kiṁ na budhyadhbe? yadāsyam̐ previśati, tad udare patan bahirniryāti,

XVIII kintvāsyād yanniryāti, tad antaḥkaraṇāt niryātatvāt manujamamedhyaṁ karoti|

XIX yato'ntaḥkaraṇāt kucintā badhaḥ pāradārikatā veśyāgamaṁ cairyaṁ mithyāsākṣyam īśvaranindā caitāni sarvvāṇi niryyānti|

XX etāni manuṣyamapavitrī kurvvanti kintvaprakṣālitakareṇa bhojanaṁ manujamamedhyaṁ na karoti|

XXI anantaraṁ yīsustasmāt sthānāt prasthāya sorasīdonnagarayoḥ sīmāmupatasyau|

XXII tadā tatsīmātaḥ kācit kinānīyā yoṣid āgatya tamuccairuvāca, he prabho dāyūdaḥ

santāna, mamaikā duhitāste sā bhūtagrastā satī mahākleśam prāpnoti mama dayasva|

XXIII kintu yīśustām kimapi noktavān, tataḥ śiṣyā āgatya taṁ nivedayāmāsuḥ, eṣā yoṣid asmākaṁ paścād uccairāhūyāgacchati, enām viṣṛjatu|

XXIV tadā sa pratyavadat, isrāyelgotrasya hāritameṣān vinā kasyāpyanyasya samīpaṁ nāhaṁ preṣitosmi|

XXV tataḥ sā nārīsamāgatya taṁ praṇamya jagāda, he prabho māmupakuru|

XXVI sa uktavān, bālakānām bhakṣyamādāya sārameyebhyo dānaṁ nocitaṁ|

XXVII tadā sā babhāṣe, he prabho, tat satyaṁ, tathāpi prabho rbhañcād yaducchiṣṭam patati, tat sārameyāḥ khādanti|

XXVIII tato yīśuḥ pratyavadat, he yoṣit, tava viśvāso mahān tasmāt tava manobhilaṣitaṁ sidyyatu, tena tasyāḥ kanyā tasminneva daṇḍe nirāmayābhavat|

XXIX anantaram yīśastasmāt sthānāt prasthāya gālīlsāgarasya sannidhimāgatya dharādharāmāruhya tatropaviveśa|

XXX paścāt jananivaho bahūn khañcāndhamūkaśuṣkakaramānuṣān ādāya yīśoḥ samīpamāgatya taccaraṇāntike sthāpayāmāsuḥ, tataḥ sā tān nirāmayān akarot|

XXXI itthaṁ mūkā vākyaṁ vadanti, śuṣkakarāḥ svāsthyamāyānti, paṅgavo gacchanti, andhā vīkṣante, iti vilokya lokā vismayaṁ manyamānā isrāyela īśvaram dhanyaṁ babhāṣire|

XXXII tadānīm yīśuḥ svaśiṣyān āhūya gaditavān, etajjananivaheṣu mama dayā jāyate, ete dinatrayam mayā sākaṁ santi, eṣāṁ bhakṣyavastu ca kañcidapi nāsti, tasmādahametānakṛtāhārān na visrakṣyāmi, tathātve vartmamadhye klāmyeṣuḥ|

XXXIII tadā śiṣyā ūcuḥ, etasmin prāntaramadhyā etāvato martyān tarpayitum vayanṁ kutra pūpān prāpsyāmaḥ?

XXXIV yīśurapṛcchat, yuṣmākaṁ nikāṭe kati pūpā āsate? ta ūcuḥ, saptapūpā alpāḥ kṣudramīnāśca santi|

XXXV tadānīm sa lokanivahaṁ bhūmāvupaveṣṭum ādiśya

XXXVI tān saptapūpān mīnāmśca gṛhlan īśvariyaḡaḡān anūdyā bhaṁktvā śiṣyebhyo dadau, śiṣyā lokebhyo daduḥ|

XXXVII tataḥ sarvve bhuktvā tṛptavantāḥ; tādavaśiṣṭabhakṣyeṇa saptadalakān paripūryya saṁjagrhuḥ|

XXXVIII te bhoktāro yoṣito bālakāmśca vihāya prāyeṇa catuḥsahasrāṇi puruṣā āsan|

XXXIX tataḥ paraṁ sa jananivahaṁ viśṛjya tarimāruhya magdalāpradeśam gatavān|

XVI

I tadānīm phirūśinaḥ sidūkinaścāgatya taṁ parīkṣitum nabhamīyaṁ kiñcana lakṣma darśayitum tasmai nivedayāmāsuḥ|

II tataḥ sa uktavān, sandhyāyām nabhaso rak-tatvād yūyaṁ vadatha, śvo nirmmalarṁ dinaṁ bhaviṣyati;

III prātaḥkāle ca nabhaso raktatvāt malinatvāñca vadatha, jhañbhśadya bhaviṣyati| he kapaṭino yadi yūyam antarīkṣasya lakṣma boddhum śaknutha, tarhi kālasayaitasya lakṣma katham boddhum na śaknutha?

IV etatkālasya duṣṭo vyabhicārī ca vañśo lakṣma gaveṣayati, kintu yūnaso bhaviṣyadvādino lakṣma vinānyat kimapi lakṣma tām na darśayiyate| tadānīm sa tām vihāya pratasthe|

V anantaramanyapāragamanakāle tasya śiṣyāḥ pūpamānetuṃ vismṛtavantaḥ|

VI yīśustānavādīt, yūyam phirūśinām sidūkināñca kiṇvaṃ prati sāvadhānāḥ satarkāśca bhavata|

VII tena te parasparam vivicya kathayitumārebhire, vyaṃ pūpānānetuṃ vismṛtavanta etatkāraṇād iti kathayati|

VIII kintu yīśustadvijñāya tānavocat, he stokaviśvāsino yūyam pūpānānayanamadhi kutaḥ parasparametad vivimkya?

IX yuṣmābhiḥ kimadyāpi na jñāyate? pañcabhiḥ pūpaiḥ pañcasahasrapuruṣeṣu bhojiteṣu bhakṣyocchiṣṭapūrṇān kati ḍalakān samagrhlītaṃ;

X tathā saptabhiḥ pūpaiścātuḥsahasrapuruṣeṣu bhejiteṣu kati ḍalakān samagrhlīta, tat kim yuṣmābhirna smaryate?

XI tasmāt phirūśinām sidūkināñca kiṇvaṃ prati sāvadhānāstiṣṭhata, kathāmimām ahaṃ pūpānadhi nākathayam, etad yūyam kuto na budhyadhve?

XII tadānīm pūpakiṇvam prati
sāvadhānāstiṣṭhateti noktvā phirūśinām
sidūkināñca upadeśam prati
sāvadhānāstiṣṭhateti kathitavān, iti tairabodhi|

XIII aparañca yīśuḥ kaisariyā-
philipipradeśamāgatya śiṣyān aprcchat,
yo'ham manujasutaḥ so'ham kaḥ? lokairaham
kimucye?

XIV tadānīm te kathitavantaḥ, kecid vadanti
tvam majjayitā yohan, kecidvadanti, tvam
eliyaḥ, keccica vadanti, tvam yirimiyo vā kaścid
bhaviṣyadvādīti|

XV paścāt sa tān papraccha, yūyam mām kaṁ
vadatha? tataḥ śimon pitara uvāca,

XVI tvamamareśvarasyābhiṣiktaputraḥ|

XVII tato yīśuḥ kathitavān, he yūnasaḥ pu-
tra śimon tvam dhanyaḥ; yataḥ kopi anujast-
vayyetajjñānam nodapādayat, kintu mama svar-
gasyaḥ pitodapādayat|

XVIII ato'ham tvām vadāmi, tvām pitarah
(prastarah) ahañca tasya prastarasyopari sva-
maṇḍalīm nirmmāsyāmi, tena nirayo balāt tām
parājetum na śakṣyati|

XIX aham tubhyam svargīyarājyasya kuñjikām
dāsyāmi, tena yat kiñcana tvam pṛthivyām
bhaṁtsyasi tatsvarge bhaṁtsyate, yacca
kiñcana mahyam mokṣyasi tat svarge mokṣyate|

XX paścāt sa śiṣyānādiśat, ahamabhiṣikto
yīśuriti kathām kasmaicidapi yūyam mā kathaya-
ata|

XXI anyañca yirūśālamnagaraṁ gatvā
prācīnalokebhyaḥ pradhānayājakebhya

upādhyāyebhyaśca bahuduḥkhabhogastai
rhatatvaṃ tṛṭiyadine punarut-
thānañca mamāvaśyakam etāḥ kathā
yīśustatkālamārabhya śiṣyān jñāpayitum
ārabdhavān|

XXII tadānīm pitarastasya karam gḥrtvā tar-
jayitvā kathayitumārabdhavān, he prabho, tat
tvatto dūram yātu, tvām prati kadāpi na
ghaṭiṣyate|

XXIII kintu sa vadanam parāvartya
pitaram jagāda, he vighnakārin, matsam-
mukhād dūrībhava, tvam mām bādhasē,
īśvariya kāryyāt mānuṣi ya kāryyam tubhyam
rocate|

XXIV anantaram yīśuḥ svīyaśiṣyān uktavān yaḥ
kaścit mama paścādgāmī bhavitum icchati, sa
svam dāmyatu, tathā svakruśam gr̥hlan mat-
paścādāyātu|

XXV yato yaḥ prāṇān rakṣitumicchati, sa tām
hārayiṣyati, kintu yo madartham nijaprāṇān
hārayati, sa tām prāpsyati|

XXVI mānuṣo yadi sarvvaṃ jagat labhate
nijaprāṇān hārayati, tarhi tasya ko lābhah?
manujō nijaprāṇānām vinimayena vā kim
dātum śaknoti?

XXVII manujasutaḥ svadūtaiḥ sākaṃ pituḥ
prabhāveṇāgamiṣyati; tadā pratimanujam svas-
vakarmmānusārāt phalam dāsyati|

XXVIII aham yuṣmān tathyam vacmi, sarājyam
manujasutam āgataṃ na paśyanto mṛtyuṃ
na svādiṣyanti, etādṛśāḥ katipayajanā atrāpi
daṇḍāyamānāḥ santi|

XVII

I anantaram ṣaḍḍinebhyaḥ param yīśuḥ pitaram yākūbam tatsahajam yohanañca gṛhlan uccādre rviviktasthānam āgatya teṣāṃ samakṣam rūpamanyat dadhāra|

II tena tadāsyam tejasvi, tadābharaṇam ālokavat paṇḍaramabhavat|

III anyacca tena sākam saṃlapantau mūsā eliyaśca tebhyo darśanam dadatuḥ|

IV tadānīm pitaro yīśum jagāda, he prabho sthithirāsmākam śubhā, yadi bhavatānumanyate, tarhi bhavadarthamekam mūsārthamekam eliyārthañcaikam iti trīṇi dūṣyāṇi nirmmama|

V etatkathanakāla eka ujjavalaḥ payo-dasteṣāmupari chāyām kṛtavān, vāridād eṣā nabhasīyā vāg babhūva, mamāyam priyaḥ putraḥ, asmin mama mahāsantoṣa etasya vākyam yūyam niśamayata|

VI kintu vācametām śṛṇvantaeva śiṣyā mṛṣam śaṅkamānā nyubjā nyapatan|

VII tadā yīśurāgatya teṣāṃ gātrāṇi sprśan uvāca, uttiṣṭhata, mā bhaiṣṭa|

VIII tadānīm netrāṇyunmīlya yīśum vinā kamapi na dadṛśuḥ|

IX tataḥ param adreravarohaṇakāle yīśustān ityādideśa, manujasutasya mṛtānām madhyādutthānam yāvanna jāyate, tāvat yuṣmābhiretaddarśanam kasmaicidapi na kathayitavyam|

X tadā śiṣyāstām papracchuḥ, prathamam eliya āyāsyatīti kuta upādhyāyairucyate?

XI tato yīśuḥ pratyavādīt, eliyaḥ prāgetya sarvvāṇi sādhaiṣyatīti satyaṁ,

XII kintvahaṁ yuṣmān vacmi, eliya etya gataḥ, te tamaparicitya tasmin yathecchaṁ vyavajahuḥ; manujasutenāpi teṣāmantike tādr̥g duḥkhaṁ bhoktavyaṁ|

XIII tadānīm sa majjayitāraṁ yohanamadhi kathāmetāṁ vyāhṛtavān, itthaṁ tacchiṣyā bubudhire|

XIV paścāt teṣu jananiyahasyāntikamāgatesu kaścit manujastadantikametya jānūnī pātayitvā kathitavān,

XV he prabho, matputraṁ prati kṛpām vidadhātu, sopasmārāmayena bhṛśaṁ vyathitaḥ san punaḥ puna rvahnau muhu rjalamadhye patati|

XVI tasmād bhavataḥ śiṣyānāṁ samīpe tamānayaṁ kintu te taṁ svāsthaṁ karttuṁ na śaktāḥ|

XVII tadā yīśuḥ kathitavān re aviśvāsinaḥ, re vipathagāminaḥ, punaḥ katikālān ahaṁ yuṣmākaṁ sannidhau sthāsyāmi? katikālān vā yuṣmān sahiṣye? tamatra mamāntikamānayaṁ|

XVIII paścād yīśunā tarjataeva sa bhūtastaṁ vihāya gataṁ, taddaṇḍaeva sa bālako nirāmayo'bhūt|

XIX tataḥ śiṣyā guptaṁ yīsumupāgatya babhāṣire, kuto vayaṁ taṁ bhūtaṁ tyājayitūṁ na śaktāḥ?

XX yīśunā te proktāḥ, yuṣmākamapratyayāt;

XXI yuṣmānahaṁ tathyaṁ vacmi yadi yuṣmākaṁ sarṣapaikamātropi viśvāso jāyate,

tarhi yuṣmābhīrasmin śaile tvamitaḥ sthānāt
tat sthānaṃ yāhīti brūte sa tadaiva caḷiṣyati,
yuṣmākaṃ kimapyasādhyāñca karmma na
sthāsyāti| kintu prārthanopavāsau vinaitādr̥śo
bhūto na tyājyeta|

XXII aparaṃ teṣāṃ gālīlpradeśe bhramaṇakāle
yīsunā te gaditāḥ, manujasuto janānāṃ kareṣu
samarpayiṣyate tai rhanīṣyate ca,

XXIII kintu tṛtīye'hiṅna ma utthāpiṣyate, tena
te bhṛśaṃ duḥkhitā babhūvaḥ|

XXIV tadanantaraṃ teṣu kapharnāhūmnagaramāgateṣu
karasaṃgrāhiṇaḥ pitarāntikamāgatya
papuracchuḥ, yuṣmākaṃ guruḥ kiṃ
mandirārthaṃ karaṃ na dadāti? tataḥ pitaraḥ
kathitavān dadāti|

XXV tatastasmin gṛhamadhyamāgate tasya
kathākathanāt pūrvvameva yīsuruvāca, he
śimon, medinyā rājānaḥ svasvāpatyebhyaḥ kiṃ
videśibhyaḥ kebhyaḥ karaṃ gṛhlanti? atra
tvam kiṃ budhyase? tataḥ pitara uktavān,
videśibhyaḥ|

XXVI tadā yīsuruktavān, tarhi santānā muktāḥ
santi|

XXVII tathāpi yathāsmābhisteṣāmantarāyo na
janyate, tatkr̥te jaladhestīraṃ gatvā vaḍīsaṃ
kṣīpa, tenādao yo mīna utthāsyati, taṃ
ghṛtvā tanmukhe mocite tolakaikaṃ rūpyaṃ
prāpsyasi, tad gṛhītvā tava mama ca kr̥te tebhyo
dehī|

XVIII

I tadānīm śīṣyā yīsoḥ samīpamāgatya
pr̥ṣṭavantaḥ svargarājye kaḥ śreṣṭhaḥ?

II tato yīśuḥ kṣudramekaṁ bālakaṁ
svasamīpamānīya teṣāṁ madhye nidhāya
jagāda,

III yuṣmānahaṁ satyaṁ bravīmi, yūyaṁ
manovinimayena kṣudrabālavat na santaḥ
svargarājyaṁ praveṣtuṁ na śaknutha|

IV yaḥ kaścīd etasya kṣudrabālakasya
samamātmānaṁ namrīkaroti, saeva
svargarājyaje śreṣṭhaḥ|

V yaḥ kaścīd etādṛśaṁ kṣudrabālakamekaṁ
mama nāṁni gṛhlāti, sa māmeva gṛhlāti|

VI kintu yo jano mayi kṛtaviśvāsānāmeteṣāṁ
kṣudraprāṇinām ekasyāpi vidhniṁ
janayati, kaṅṭhabaddhapeṣaṅkasya tasya
sāgarāgādhajale majjanaṁ śreyah|

VII vighnāt jagataḥ santāpo bhaviṣyati,
vighno'vaśyaṁ janayiṣyate, kintu yena
manujena vighno janīṣyate tasyaiva santāpo
bhaviṣyati|

VIII tasmāt tava karaścaraṇo vā yadi tvāṁ
bādhate, tarhi taṁ chittvā nikṣīpa, dvikarasya
dvīpadasya vā tavānaptavahnau nikṣepāt,
khañjasya vā chinnaḥastasya tava jīvane
praveśo varaṁ|

IX aparaṁ tava netraṁ yadi tvāṁ bādhate,
tarhi tadapyutpāvya nikṣīpa, dvinetrasya
narakāgnau nikṣepāt kāṇasya tava jīvane
praveśo varaṁ|

X tasmādvadhaddhaṁ, eteṣāṁ
kṣudraprāṇinām ekamāpi mā tucchīkuruta,

XI yato yuṣmānahaṁ tathyaṁ bravīmi, svarge
teṣāṁ dūtā mama svargasthasya piturāsyāṁ

nityam paśyanti| evam ye ye hāritāstān
rakṣitum manujaputra āgacchat|

XII yūyamatra kiṁ vivirṅghve? kasyacid yadi
śataṁ meṣāḥ santi, teṣāmeko hāryyate ca, tarhi
sa ekonaśataṁ meṣān vihāya parvvataṁ gatvā
taṁ hāritamekaṁ kiṁ na mṛgayate?

XIII yadi ca kadācit tanmeṣoddeśaṁ lamate,
tarhi yuṣmānaḥ satyaṁ kathayāmi,
so'vipathagāmibhya ekonaśatameṣebhyopi
tadekahetoradhikam āhlādate|

XIV tadvad eteṣāṁ kṣudraprāeṅnām
ekopi naśyatīti yuṣmākaṁ svargasthapitu
rnābhimatam|

XV yadyapi tava bhrātā tvayi kimapyā-
parādhyati, tarhi gatvā yuvayordvayoḥ
sthitayostasyāparādhaṁ taṁ jñāpaya| tatra
sa yadi tava vākyaṁ śṛṇoti, tarhi tvam
svabhrātaraṁ prāptavān,

XVI kintu yadi na śṛṇoti, tarhi dvābhyām tribhi
rvā sākṣībhiḥ sarvvaṁ vākyaṁ yathā niścitam
jāyate, tadartham ekaṁ dvau vā sākṣiṇau
gṛhītvā yāhi|

XVII tena sa yadi tayo rvākyaṁ na mānyate,
tarhi samājaṁ tajjñāpaya, kintu yadi
samājasyāpi vākyaṁ na mānyate, tarhi sa tava
samīpe devapūjakaiva caṇḍālāiva ca bhaviṣyati|

XVIII ahaṁ yuṣmān satyaṁ vadāmi, yuṣmābhiḥ
pṛthivyām yad badhyate tat svarge bhaṁtsyate;
medinyām yat bhocyate, svarge'pi tat mokṣyate|

XIX punarahaṁ yuṣmān vadāmi, medinyām
yuṣmākaṁ yadi dvāvekavākyaibhūya kiñcit

prārthayete, tarhi mama svargasthapitrā tat
tayoh kṛte sampannaṁ bhaviṣyati|

XX yato yatra dvau trayo vā mama nānni
milanti, tatraivāhaṁ teṣāṁ madhye'smi|

XXI tadānīm pitarastatsamīpamāgatya kathi-
tavān he prabho, mama bhrātā mama yadya-
parādhyati, tarhi taṁ katikṛtvaḥ kṣamiṣye?

XXII kim saptakṛtvaḥ? yīśustaṁ jagāda, tvām
kevalaṁ saptakṛtvo yāvat na vadāmi, kintu
saptatyā guṇitaṁ saptakṛtvo yāvat|

XXIII aparaṁ nijadāsaiḥ saha jigaṇayiṣuḥ
kaścīd rājeva svargarājayaṁ|

XXIV ārabdhe tasmin gaṇane
sārdhasahasramudrāpūritānām
daśasahasrapuṭakānām eko'ghamaṇastatsamakṣamānāyi|

XXV tasya pariśodhanāya dravyābhāvāt
pariśodhanārthaṁ sa tadīyabhāryyāputrādisarvasvañca
vikriyatāmiti tatprabhurādideśa|

XXVI tena sa dāsastasya pādayoh patan
praṇamya kathitavān , he prabho bhavatā
ghairyeye kṛte mayā sarvaṁ pariśodhiṣyate|

XXVII tadānīm dāsasya prabhuḥ sakaruṇaḥ san
sakalārṇaṁ kṣamitvā taṁ tatyāja|

XXVIII kintu tasmin dāse bahi ryāte, tasya
śataṁ mudrācaturthāśān yo dhārayati, taṁ
sahadāsaṁ drṣdvā tasya kaṇṭhaṁ niṣpīdya ga-
ditavān, mama yat prāpyaṁ tat pariśodhaya|

XXIX tadā tasya sahadāsastatpādayoh patitvā
vinīya babhāṣe, tvayā dhairyeye kṛte mayā sarva-
vaṁ pariśodhiṣyate|

XXX tathāpi sa tat nānagīkṛtya yāvat sarv-
vamṛṇam na pariśodhitavān tāvat taṁ kārāyām
sthāpayāmāsa|

XXXI tadā tasya sahadāsāstasyaitādṛg
ācaraṇam vilokya prabhoḥ samīpam gatvā
sarvvaṁ vṛttāntam nivedayāmāsuḥ|

XXXII tadā tasya prabhustamāhūya jagāda, re
duṣṭa dāsa, tvayā matsannidhau prārthite mayā
tava sarvvamṛṇam tyaktaṁ;

XXXIII yathā cāham tvayi karuṇam kṛtavān,
tathaiva tvatsahadāse karuṇākaraṇam kim tava
nocitam?

XXXIV iti kathayitvā tasya prabhuḥ kruddhyan
nijaprāpyam yāvat sa na pariśodhitavān, tāvat
prahārakānām kareṣu taṁ samarpitavān|

XXXV yadi yūyam svāntaḥkaraṇaiḥ svasvasa-
hajānām aparādhān na kṣamadhve, tarhi mama
svargasyaḥ pitāpi yuṣmān pratittham kariṣyati|

XIX

I anantaram etāsu kathāsu samāptāsu yīśu
rgālilapradeśāt prasthāya yardantīrastham
yihūdāpradeśam prāptaḥ|

II tadā tatpaścāt jananivahe gate sa tatra tām
nirāmayān akarot|

III tadanantaram phirūśinastatsamīpamāgatya
pārīkṣitum taṁ papracchuḥ, kasmādapi kāraṇāt
nareṇa svajāyā parityājyā na vā?

IV sa pratyuvāca, prathamam Ívaro naratvena
nārītvena ca manujān sasarja, tasmāt kathi-
tavān,

V mānuṣaḥ svapitarau parityajya svapatnyām āsakṣyate, tau dvau janāvekāṅgau bhaviṣyataḥ, kimetad yuṣmābhi rna paṭhitam?

VI atastau puna rna dvau tayorekāṅgatvaṁ jātaṁ, Īsvareṇa yacca samayujyata, manujo na tad bhindyāt|

VII tadānīm te taṁ pratyavadan, tathātve tyājyapatraṁ dattvā svām svām jāyām tyaktuṁ vyavasthām mūsāḥ kathāṁ lilekha?

VIII tataḥ sa kathitavān, yuṣmākaṁ manasām kāṭhinyād yuṣmān svām svām jāyām tyaktum anvamanyata kintu prathamād eṣo vidhīrṇāsīt|

IX ato yuṣmānahaṁ vadāmi, vyabhicāraṁ vinā yo nijajāyām tyajet anyāñca vivahet, sa paradārān gacchati; yaśca tyaktām nārīm viva-hati sopi paradāreṣu ramate|

X tadā tasya śiṣyāstaṁ babhāṣire, yadi svajāyayā sākaṁ puṁsa etādṛk sambandho jāyate, tarhi vivahanameva na bhadram|

XI tataḥ sa uktavān, yebhyastatsāmarthyāṁ ādāyi, tān vinānyaḥ kopi manuja etanmataṁ grahītuṁ na śaknoti|

XII katipayā jananaklībaḥ katipayā narakṛtaklībaḥ svargarājyāya katipayāḥ svakṛtaklībāśca santi, ye grahītuṁ śaknuvanti te gṛhlantu|

XIII aparam yathā sa śiśūnām gātreṣu hastaṁ datvā prārthayate, tadarthaṁ tatsamīpaṁ śiśava ānīyanta, tata ānayitṛṇ śiṣyāstiraskṛtavantaḥ|

XIV kintu yīsuruvāca, śīsavo madantikam āgacchantu, tān mā vārayata, etādṛśām śīsūnāmeva svargarājyam|

XV tataḥ sa teṣām gātreṣu hastaṁ datvā tasmāt sthānāt pratasthe |

XVI aparam eka āgatya taṁ papraccha, he paramaguro, anantāyuhḥ prāptuṁ mayā kiṁ kiṁ satkarma kartavyam?

XVII tataḥ sa uvāca, mām paramaṁ kuto vadasi? vineścaram na kopi paramaḥ, kintu yadyanantāyuhḥ prāptuṁ vāñchasi, tarhyājñāḥ pālaya|

XVIII tadā sa pṛṣṭavān, kāḥ kā ājñāḥ? tato yīsuḥ kathitavān, naraṁ mā hanyāḥ, paradārān mā gaccheḥ, mā corayeḥ, mṛṣāsākṣyam mā dadyāḥ,

XIX nijapitarau saṁmanyasva, svasamīpavāsini svavat prema kuru |

XX sa yuvā kathitavān, ā bālyād etāḥ pālayāmi, idānīm kiṁ nyūnamāste?

XXI tato yīsuravadat, yadi siddho bhavituṁ vāñchasi, tarhi gatvā nijasarvasvaṁ vikrīya daridrebhyo vitara, tataḥ svarge vittam lapsyase; āgaccha, matpaścādvartī ca bhava |

XXII etām vācaṁ śrutvā sa yuvā svīyabahusampatte rviṣaṇaḥ san calitavān|

XXIII tadā yīsuḥ svaśiṣyān avadat, dhaninām svargarājyapraveśo mahāduṣkara iti yuṣmānahaṁ tathyam vadāmi|

XXIV punarapi yuṣmānahaṁ vadāmi, dhaninām svargarājyapraveśāt sūcīhidreṇa mahāṅgagamaṁ sukaraṁ|

XXV iti vākyaṃ niśamya śiṣyā aticamatkṛtya kathayāmāsuḥ; tarhi kasya paritrāṇaṃ bhavituṃ śaknoti?

XXVI tadā sa tān dr̥ṣḍvā kathayāmāsa, tat mānuṣāṇāmaśakyaṃ bhavati, kintviśvarasya sarvvaṃ śakyaṃ|

XXVII tadā pitarastaṃ gaditavān, paśya, vayaṃ sarvvaṃ parityajya bhavataḥ paścādvarttino 'bhavāma; vayaṃ kiṃ prāpsyāmaḥ?

XXVIII tato yīsuḥ kathitavān, yuṣmānahaṃ tathyaṃ vadāmi, yūyaṃ mama paścādvarttino jātā iti kāraṇāt navīnasr̥ṣṭikāle yadā manujasutaḥ svīyaiścaryyasimhāsana upavekṣyati, tadā yūyamapi dvādaśasimhāsaneṣūpaviśya isrāyeliyadvādaśavaṃśānāṃ vicāraṃ kariṣyatha|

XXIX anyacca yaḥ kaścit mama nāmakāraṇāt gṛhaṃ vā bhrātaraṃ vā bhaginīm vā pitarāṃ vā mātaraṃ vā jāyāṃ vā bālakaṃ vā bhūmiṃ parityajati, sa teṣāṃ śatagaṇaṃ lapsyate, anantāyumo'dhikāritvaṅca prāpsyati|

XXX kintu agrīyā aneke janāḥ paścāt, paścātīyāścāneke lokā agre bhaviṣyanti|

XX

I svargarājyaṃ etādṛśā kenacid gṛhasyena samaṃ, yo'tiprabhāte nijadrākṣākṣetre kṛṣakān niyoktuṃ gatavān|

II paścāt taiḥ sākāṃ dinaikabhṛtiṃ mudrācaturthāṃśāṃ nirūpya tān drākṣākṣetraṃ prerayāmāsa|

III anantaraṃ praharaikavelāyāṃ gatvā haṭṭe katipayān niṣkarmmakān vilokya tānavadat,

IV yūyamapi mama drākṣākṣetraṁ yāta,
yuṣṁabhyamaham yogyabhṛtiṁ dāsyāmi,
tataste vavrajuḥ|

V punaśca sa dvitīyatṛtīyayoḥ praharayo rbahi
rgatvā tathaiva kṛtavān|

VI tato daṇḍadvayāvaśiṣṭāyām velāyām bahi
rgatvāparān katipayajanān niṣkarmmakān
vilokya pṛṣṭavān, yūyam kimartham atra
sarvvaṁ dinaṁ niṣkarmmanāstīṣṭhatha?

VII te pratyavadan, asmān na kopi karmamaṇi
niyukte| tadānīm sa kathitavān, yūyamapi
mama drākṣākṣetraṁ yāta, tena yogyām bhṛtiṁ
lapsyatha |

VIII tadanantaraṁ sandhyāyām satyām saeva
drākṣākṣetrapatiradhyakṣam gadivān, kṛṣakān
āhūya śeṣajanamārabhya prathamaṁ yāvat
tebhyo bhṛtiṁ dehi |

IX tena ye daṇḍadvayāvasthite
samāyātāsteṣāṁ ekaiko jano mu-
drācaturthāṁśaṁ prāpnot|

X tadānīm prathamaniyuktā janā
āgatyānumitavanto vayamadhikaṁ prap-
syāmaḥ, kintu tairapi mudrācaturthāṁśo'lābhi|

XI tataste taṁ gṛhītvā tena kṣetrapatinā sākaṁ
vāgyuddhaṁ kurvantāḥ kathayāmāsuḥ,

XII vayam kṛtsnaṁ dinaṁ
tāpakleśau soḍhavantāḥ, kintu
paścātāyā se janā daṇḍadvayamātraṁ
parīśrāntavantaste'smābhiḥ samānāṁśāḥ
kṛtāḥ|

XIII tataḥ sa teṣāmekam̐ pratyuvāca, he vatsa, mayā tvām̐ prati kopyanyāyo na kṛtaḥ kiṁ tvayā matsamakṣam̐ mudrācaturtham̐so nāṅgikṛtaḥ?

XIV tasmāt tava yat prāpyam̐ tadādāya yāhi, tubhyam̐ yati, paścātīyanīyuktalokāyāpi tati dātumicchāmi|

XV svecchayā nijadravyavyavaharaṇam̐ kiṁ mayā na karttavyam̐? mama dātṛtvāt tvayā kim irṣyādrṣṭiḥ kriyate?

XVI ittham̐ agrīyalokāḥ paścātīyā bhaviṣyanti, paścātīyajanāścagriyā bhaviṣyanti, ahūtā bahavaḥ kintvalpe manobhilaṣitāḥ|

XVII tadanantaram̐ yīśu ryrūsālamnagaram̐ gacchan mārgamādhye śiṣyān ekānte vabhāṣe,

XVIII paśya vayam̐ yirūsālamnagaram̐ yāmaḥ, tatra pradhānayājakādhyāpakānām̐ kareṣu manuṣyaputraḥ samarpiṣyate;

XIX te ca tam̐ hantumājñāpya tiraskṛtya vetreṇa praharttuṁ kruṣe dhātayituñcānyadeśīyānām̐ kareṣu samarpayīṣyanti, kintu sa tṛtīyadivase śmaśānād utthāpiṣyate|

XX tadānīm̐ sivadīyasya nārī svaputrāvādāya yīśoḥ samīpam̐ etya praṇamya kañcanānugraham̐ tam̐ yayāce|

XXI tadā yīśustām̐ proktavān, tvam̐ kiṁ yācase? tataḥ sā babhāṣe, bhavato rājatve mamānayoḥ sutayorekam̐ bhavaddakṣiṇapārśve dvitīyam̐ vāmapārśva upaveṣṭum̐ ājñāpayatu|

XXII yīśuḥ pratyuvāca, yuvābhyām̐ yad yācyate, tanna budhyate, aham̐ yena kaṁsena

pāsyāmi yuvābhyām kiṃ tena pātum śakyate? ahañca yena majjenena majjiṣye, yuvābhyām kiṃ tena majjayitum śakyate? te jagaduḥ śakyate|

XXIII tadā sa uktavān, yuvām mama kaṃsenāvaśyaṃ pāsyathaḥ, mama majjanena ca yuvāmapi majjiṣyethe, kintu yeṣāṃ kṛte mattātena nirūpitam idaṃ tān vihāyānyaṃ kamapi maddakṣiṇapārśve vāmapārśve ca samupaveśayitum mamādhikāro nāsti|

XXIV etām kathām śrutvānye daśaśiṣyāstau bhrātarau prati cukupuḥ|

XXV kintu yīsuḥ svasamīpaṃ tānāhūya jagāda, anyadeśīyalokānām narapatayastān adhikurvanti, ye tu mahāntaste tān śāsati, iti yūyaṃ jānītha|

XXVI kintu yuṣmākaṃ madhye na tathā bhavet, yuṣmākaṃ yaḥ kaścit mahān bubhūṣati, sa yuṣmān seveta;

XXVII yaśca yuṣmākaṃ madhye mukhyo bubhūṣati, sa yuṣmākaṃ dāso bhavet|

XXVIII itthaṃ manujaputraḥ sevyo bhavitum nahi, kintu seviturṃ bahūnām paritrāṇamūlyārthaṃ svaprāṇān dātuñcāgataḥ|

XXIX anantaram yirīhonagarāt teṣāṃ bahirga-manasamaye tasya paścād bahavo lokā vavrajūḥ|

XXX aparaṃ vartmapārśva upaviśantau dvāvandhau tena mārgeṇa yīso rgamaṇaṃ niśamya proccaiḥ kathayāmāsatuḥ, he prabho dāyūdaḥ santāna, āvayo rdayām vidhehi|

XXXI tato lokāḥ sarvve tuṣṇīmbhavatamityuktvā tau tarjayāmāsuḥ; tathāpi tau punaruccaiḥ kathayāmāsatuḥ he prabho dāyūdaḥ santāna, āvām dayasva |

XXXII tadānīm yīśuḥ sthagitaḥ san tāvāhūya bhāṣitavān, yuvayoḥ kṛte mayā kiṁ kartarvyaṁ? yuvām kiṁ kāmayethe?

XXXIII tadā tāvuktavantau, prabho netrāṇi nau prasannāni bhaveyuḥ |

XXXIV tadānīm yīśustau prati pramannaḥ san tayo rnetrāṇi pasparśa, tenaiva tau suvīkṣāñcakrāte tatpaścāt jagmutuśca |

XXI

I anantaram teṣu yirūsālamnagarasya samīpaverttino jaitunanāmakadharādharasya samīpasthīm baitphagigrāmam āgateṣu, yīśuḥ śiṣyadvayaṁ preṣayan jagāda,

II yuvām sammukhasthagrāmam gatvā baddhām yām savatsām garddabhīm haṭhāt prāpsyathaḥ, tām mocayitvā madantikam ānayataṁ |

III tatra yadi kaścit kiñcid vakṣyati, tarhi vadiṣyathaḥ, etasyām prabhoḥ prayojanamāste, tena sa tatkṣaṇāt praheṣyati |

IV sīyonaḥ kanyakām yūyam bhāśadhvamiti bhāratīm | paśya te namraśīlaḥ san nṛpa āruhya gardabhīm | arthādāruhya tadvatsamāyāsyati tvadantikam |

V bhaviṣyadvādinoktam vacanamidaṁ tadā saphalamabhūt |

VI anantaram tau śṣyi yīśo ryathānideśam tam grāmam gatvā

VII gardabhīm tadvatsañca samānitavantau,
paścāt tadupari svīyavasanānī pātayitvā
tamārohayāmāsatuḥ|

VIII tato bahavo lokā nijavasanāni
pathi prasārayitumārebhire, katipayā
janāśca pādapaparnādikaṃ chitvā pathi
vistārayāmāsuḥ|

IX agragāmiṇaḥ paścādgāmiṇaśca manujā
uccairjaya jaya dāyūdaḥ santāneti jagaduḥ
parameśvarasya nāmnā ya āyāti sa dhanyaḥ,
sarvvoparisthasvargepi jayati|

X ittham tasmīn yirūśalamam praviṣṭe
ko'yamiti kathanāt kṛtsnam nagaram
cañcalamabhavat|

XI tatra lokoḥ kathayāmāsuḥ, eṣa
gālīlpradeśīya-nāsaratiya-bhaviṣyadvādī yīśuḥ|

XII anantaram yīśurīśvarasya mandiram
praviśya tanmadhyāt krayavikrayiṇo
vahiścakāra; vañijām mudrāsanānī
kapotavikrayiṇāñcasanānī ca nyuvjayāmāsa|

XIII aparam tānuvāca, eṣā lipirāste, "mama
gṛham prārthanāgṛhamiti vikhyāsyati", kintu
yūyam tad dasyūnām gahvaram kṛtavantaḥ|

XIV tadanantaram andhakhañcalokāstasya
samīpamāgatāḥ, sa tām nirāmayān kṛtavān|

XV yadā pradhānayājakā adhyāpakāśca tena
kṛtānyetāni citrakarmmaṇi dadṛṣuḥ, jaya
jaya dāyūdaḥ santāna, mandire bālakānām
etādṛśam uccadhvaniṃ śuśruvuśca, tadā
mahākruddhā babhūvaḥ,

XVI taṃ papracchuśca, ime yad vadanti, tat
kiṃ tvaṃ śrṇoṣi? tato yīśustān avocat, satyam;
stanyapāyīśīśūnāñca bālakānāñca vaktrataḥ|

svakīyaṁ mahimānaṁ tvaṁ saṁprakāśayasi
svayaṁ| etadvākyaṁ yūyaṁ kiṁ nāpaṭhata?

XVII tatastān vihāya sa nagarād
baithaniyāgrāmaṁ gatvā tatra rajanīm
yāpayāmāsa|

XVIII anantaraṁ prabhāte sati yīśuḥ punarapi
nagaramāgacchan kṣudhārtto babhūva|

XIX tato mārgapārśva uḍumbaravṛkṣamekaṁ
vilokya tatsamīpaṁ gatvā patrāṇi vinā kimapi
na prāpya taṁ pādapaṁ provāca, adyārabhya
kadāpi tvayi phalaṁ na bhavatu; tena tatkṣaṇāt
sa uḍumbaramāhīruhaḥ śuṣkatām gataḥ|

XX tad drṣtvā śiṣyā āścaryyaṁ vijñāya
kathayāmāsuḥ, āḥ, uḍumvarapādapo'titūrṇaṁ
śuṣko'bhavat|

XXI tato yīsustānuvāca, yuṣmānahaṁ satyaṁ
vadāmi, yadi yūyamasandigdhaḥ pratītha, tarhi
yūyamapi kevaloḍumvarapādapaṁ pratitthaṁ
karttuṁ śakṣyatha, tanna, tvaṁ calitvā sāgare
pateti vākyaṁ yuṣmābhiraṣmīna śaile proktepi
tadaiva tad ghaṭiṣyate|

XXII tathā viśvasya prārthya yuṣmābhi ryad
yāciṣyate, tadeva prāpsyate|

XXIII anantaraṁ mandiraṁ
praviśyopadeśanasamaye tatsamīpaṁ
pradhānayājakāḥ prācīnalokāścāgatya
papracchuḥ, tvayā kena sāmartyanaitāni
karmāṇi kriyante? kena vā tubhyametāni
sāmartyāni dattāni?

XXIV tato yīśuḥ pratyavadat, ahamapi yuṣmān
vācamekāṁ prcchāmi, yadi yūyaṁ taduttaraṁ
dātuṁ śakṣyatha, tadā kena sāmartyena

karmmāṇyetāni karomi, tadahaṃ yuṣmān vakṣyāmi|

XXV yohano majjanaṃ kasyājñayābhavat? kimīśvarasya manuṣyasya vā? tataste parasparaṃ vivicya kathayāmāsuḥ, yadīśvarasyeti vadāmastarhi yūyaṃ taṃ kuto na pratyaita? vācametāṃ vakṣyati|

XXVI manuṣyasyeti vaktumapi lokebhyo bibhīmaḥ, yataḥ sarvvairapi yohan bhaviṣyadvādīti jñāyate|

XXVII tasmāt te yīśuṃ pratyavadan, tad vayaṃ na vidmaḥ| tadā sa tānuktavān, tarhi kena sāmārathyena karmmāṇyetānyahaṃ karomi, tadapyahaṃ yuṣmān na vakṣyāmi|

XXVIII kasyacijjanasya dvau sutāvastāṃ sa ekasya sutasya samīpaṃ gatvā jagāda, he suta, tvamadya mama drākṣākṣetre karma kartuṃ vraja|

XXIX tataḥ sa uktavān, na yāsyāmi, kintu śeṣe'nutapya jagāma|

XXX anantaraṃ sonyasutasya samīpaṃ gatvā tathaiva kathivān; tataḥ sa pratyuvāca, mahecca yāmi, kintu na gataḥ|

XXXI etayoḥ putrayo rmadhye piturabhimataṃ kena pālitaṃ? yuṣmābhiḥ kiṃ budhyate? tataste pratyūcuḥ, prathamena puṣtreṇa| tadānīm yīśustānuvāca, ahaṃ yuṣmān tathyaṃ vadāmi, caṇḍālā gaṇikāśca yuṣmākamagrata īśvarasya rājyaṃ praviśanti|

XXXII yato yuṣmākaṃ samīpaṃ yohani dhar-mmaphathenāgate yūyaṃ taṃ na pratītha, kintu

caṇḍālā gaṇikāśca taṁ pratyāyan, tad vilokyāpi
yūyam pratyetum nākhidyadhvam|

XXXIII apamekaṁ dr̥ṣṭāntaṁ śṛṇuta,
kaścid gr̥hasthaḥ kṣetre drākṣālatā ropayitvā
taccaturdikṣu vāraṇīm vidhāya tanmadhye
drākṣāyantraṁ sthāpitavān, māñcañca
nirmmitavān, tataḥ kṣakeṣu tat kṣetraṁ
samarpya svayaṁ dūradeśaṁ jagāma|

XXXIV tadanantaraṁ phalasangama upasthite
sa phalāni prāptum kṣīvalānām samīpaṁ ni-
jadāsān preṣayāmāsa|

XXXV kintu kṣīvalāstasya tān dāseyān
dhṛtvā kañcana prahr̥tavantaḥ, kañcana
pāṣāṇairāhatahvantaḥ, kañcana ca hatavantaḥ|

XXXVI punarapi sa prabhuḥ pratham-
ato'dhikadāseyān preṣayāmāsa, kintu te tān
pratyapi tathaiva cakruḥ|

XXXVII anantaraṁ mama sute gate taṁ
samādariṣyante, ityuktvā śeṣe sa nijasutaṁ
teṣāṁ sannidhiṁ preṣayāmāsa|

XXXVIII kintu te kṣīvalāḥ sutaṁ vīkṣya
parasparam iti mantrayitum ārebhire, ayamut-
tarādhikārī vayamenaṁ nihatyāsyādhikāraṁ
svavaśīkariṣyāmaḥ|

XXXIX paścāt te taṁ dhṛtvā drākṣākṣetrād
bahiḥ pātayitvābadhiṣuḥ|

XL yadā sa drākṣākṣetrapatirāgamiṣyati, tadā
tān kṣīvalān kiṁ kariṣyati?

XLI tataste pratyavadan, tān kaluṣiṇo
dāruṇayātanābhiraṇiṣyati, ye ca
samayānukramāt phalāni dāsyanti, tādr̥ṣeṣu
kṣīvaleṣu kṣetraṁ samarpayīṣyati|

XLII tadā yīsunā te gaditāḥ, grahaṇaṁ
na kṛtaṁ yasya pāṣāṇasya nicāyakaiḥ|
pradhānaprastaraḥ koṇe saeva sambhaviṣyati|
etat pareṣituḥ karmmāsmadrṣṭāvadbhutaṁ
bhavet| dharmmagranthe likhitametadvacanaṁ
yuṣmābhiḥ kiṁ nāpāṭhi?

XLIII tasmādahaṁ yuṣmān vadāmi,
yuṣmatta īśvarīyarājyamapanīya
phalotpādayitranyajātaye dāyiṣyate|

XLIV yo jana etatpāṣāṇopari patiṣyati, taṁ
sa bhāṁkṣyate, kintvayaṁ pāṣāṇo yasyopari
patiṣyati, taṁ sa dhūlivat cūrṇikariṣyati|

XLV tadānīm prādhanayājakaḥ phirūśinaśca
tasyemām drṣṭāntakathām śrutvā
so'smānuddīśya kathitavān, iti vijñāya taṁ
dharttuṁ ceṣṭitavantaḥ;

XLVI kintu lokebhyo bibhyuḥ, yato lokaiḥ sa
bhaviṣyadvādītyajñāyi|

XXII

I anantaraṁ yīśuḥ punarapi drṣṭāntena tān
avādīt,

II svargīyarājyam etādrṣāsya nṛpateḥ samaṁ,
yo nija putraṁ vivāhayan sarvvān nimantritān
ānetuṁ dāseyān prahitavān,

III kintu te samāgantuṁ neṣṭavantaḥ|

IV tato rājā punarapi dāsānanyān
ityuktavā preṣayāmāsa, nimantritān vadata,
paśyata, mama bhejyamāsāditamāste,
nijavṭaṣādipuṣṭajantūn mārayitvā sarvvān
khādyadravyamāsāditavān, yūyaṁ
vivāhamāgacchata|

V tathapi te tucchīkr̥tya kecit nijakṣetraṁ kecid vāñijyaṁ prati svasvamārgeṇa calitavantah|

VI anye lokāstasya dāseyān dhṛtvā daurātmyaṁ vyavahr̥tya tānavadhiṣuḥ|

VII anantaraṁ sa nṛpatistāṁ vārttāṁ śrutvā krudhyan sainyāni prahitya tān ghātakān hatvā teṣāṁ nagaraṁ dāhayāmāsa|

VIII tataḥ sa nijadāseyān babhāṣe, vivāhīyaṁ bhojyamāsāditamāste, kintu nimantritā janā ayogyāḥ|

IX tasmād yūyaṁ rājamārgaṁ gatvā yāvato manujān paśyata, tāvataeva vivāhīyabhojyāya nimantrayata|

X tadā te dāseyā rājamārgaṁ gatvā bhadrān abhadrān vā yāvato janān dadṛṣuḥ, tāvataeva saṁgr̥hyānayan; tato'bhyāgatamanujai rvivāhagr̥ham apūryyata|

XI tadāniṁ sa rājā sarvvānabhyāgatān draṣṭum abhyantaramāgatavān; tadā tatra vivāhīyavasanaḥīnamekaṁ janaṁ vīkṣya taṁ jagād,

XII he mitra,tvaṁ vivāhīyavasanaṁ vinā kathamatra praviṣṭavān? tena sa niruttaro babhūva|

XIII tadā rājā nijānucarān avadat, etasya karacaraṇān baddhā yatra rodanaṁ dantairdantagharṣaṇaṅca bhavati, tatra vahirbhūtataṁisre taṁ nikṣipata|

XIV itthaṁ bahava āhūtā alpe manobhimatāḥ|

XV anantaraṁ phirūśinaḥ pragatya yathā saṁlāpena taṁ unmāthe pātayeyustathā mantrayitvā

XVI herodiyamanujaiḥ sākam nijaśiṣyagaṇena
taṁ prati kathayāmāsuḥ, he guro, bhavān
satyaḥ satyamīśvariyaṁārgamupadiśati,
kamapi mānuṣaṁ nānurudhyate, kamapi
nāpekṣate ca, tad vayaṁ jānīmaḥ|

XVII ataḥ kaisarabhūpāya karo'smākaṁ
dātavyo na vā? atra bhavatā kim budhyate?
tad asmān vadatu|

XVIII tato yīśusteṣāṁ khalatām vijñāya
kathitavān, re kapaṭinaḥ yuyaṁ kuto māṁ
parikṣadhve?

XIX tatkaradānasya mudrām māṁ
darśayata| tadānīm taistasya samīpaṁ
mudrācaturthabhāga ānīte

XX sa tān papraccha, atra kasyeyaṁ mūrṭti
rnāma cāste? te jagaduḥ, kaisarabhūpasya|

XXI tataḥ sa uktavāna, kaisarasya yat tat
kaisarāya datta, īśvarasya yat tad īśvarāya
datta|

XXII iti vākyaṁ niśamya te vismayaṁ vijñāya
taṁ vihāya calitavantah|

XXIII tasminnahani sidūkino'rthāt śmaśānāt
notthāsyantīti vākyaṁ ye vadanti, te
yīśeṁrantikam āgatya papracchuḥ,

XXIV he guro, kaścinmanujaścet niḥsantānaḥ
san prāṇān tyajati, tarhi tasya bhrātā
tasya jāyām vyuhya bhrātuḥ santānam
utpādayiṣyatīti mūsā ādiṣṭavān|

XXV kintvasmākamatra ke'pi janāḥ
saptasahodarā āsan, teṣāṁ jyeṣṭha ekāṁ
kanyām vyavahāt, aparaṁ prāṇatyāgakāle
svayaṁ niḥsantānaḥ san tāṁ striyaṁ
svabhrātari samarpitavān,

XXVI tato dvitīyādisaptamāntāśca tathaiva cakruḥ|

XXVII śeṣe sāpī nārī mamāra|

XXVIII mṛtānām utthānasamaye teṣām saptānām madhye sā nārī kasya bhāryyā bhaviṣyati? yasmāt sarvvaeva tām vyavahan|

XXIX tato yīśuḥ pratyavādīt, yūyaṁ dharmmapustakam īśvarīyām śaktiñca na vijñāya bhrāntimantaḥ|

XXX utthānaprāptā lokā na vivahanti, na ca vācā dīyante, kintvīśvarasya svargasthadūtānām sadṛśā bhavanti|

XXXI aparaṁ mṛtānāmutthānamadhi yuṣmān pratiyamiśvaroktiḥ,

XXXII "ahamibrāhīma īśvara ishāka īśvaro yākūba īśvara" iti kiṁ yuṣmābhi rnāpāṭhi? kintvīśvaro jīvatām īśvara:, sa mṛtānāmīśvaro nahi|

XXXIII iti śrutvā sarvve lokāstasyopadeśād vismayaṁ gatāḥ|

XXXIV anantaram sidūkinām niruttaratvavartām nīśamya phirūśina ekatra militavantaḥ,

XXXV teṣāmeko vyavasthāpakō yīśuṁ parīkṣituṁ papaccha,

XXXVI he guro vyavasthāśāstramadhye kajñā śreṣṭhā?

XXXVII tato yīśuruvāca, tvaṁ sarvāntaḥkaraṇaiḥ sarvvapṛāṇaiḥ sarvvacitaiśca sākaṁ prabhau parameśvare pṛīyasva,

XXXVIII eṣā prathamamahājñā| tasyāḥ sadṛśī dvitīyājñaiśā,

XXXIX tava samīpavāsini svātmanīva prema kuru |

XL anayo rdvayorājñayoḥ kṛtsnavyavasthāyā bhaviṣyadvaktr̥granthasya ca bhāraستیṣṭhati |

XLI anantaram phirūśinām ekatra sthitikāle yīśustān papraccha,

XLII khriṣṭamadhi yuṣmākaṁ kīdṛgbodho jāyate? sa kasya santānaḥ? tataste pratyavadan, dāyūdaḥ santānaḥ |

XLIII tadā sa uktavān, tarhi dāyūd katham ātmādhiṣṭhānena taṁ prabhuṁ vadati ?

XLIV yathā mama prabhumidaṁ vākyamavadat parameśvaraḥ | tavārīn pādapiṭhaṁ te yāvannahi karomyahaṁ | tāvat kālaṁ madīye tvaṁ dakṣapārśva upāviśa | ato yadi dāyūd taṁ prabhuṁ vadati, rtiha sa katham tasya santāno bhavati?

XLV tadānīm teṣāṁ kopi tadvākyasya kimapyuttaram dātuṁ nāśaknot;

XLVI taddinamārabhya taṁ kimapi vākyam praṣṭuṁ kasyāpi sāhaso nābhavat |

XXIII

I anantaram yīśu rjananivahaṁ śiṣyāmścāvadat,

II adhyāpakāḥ phirūśinaśca mūsāsane up-aviśanti,

III ataste yuṣmān yadyat mantum ājñāpayanti, tat manyadhvaṁ pālayadhvañca, kintu teṣāṁ karmmānurūpaṁ karmma na kurudhvaṁ; yatasteṣāṁ vākyamātraṁ sāraṁ kāryye kimapi nāsti |

IV te durvvahān gurutarān bhārān badvā manuṣyāṅām skandhepari samarpayanti, kintu svayamaṅgulyaikayāpi na cālayanti|

V kevalam lokadarśanāya sarvvakarmmāṇi kurvanti; phalataḥ paṭṭabandhān prasāryya dhārayanti, svavastreṣu ca dīrghagranthīn dhārayanti;

VI bhojanabhavana uccasthānam, bhajanabhavane pradhānamāsanam,

VII haṭṭhe namaskāram gururiti sambodhanañcaitāni sarvvāṇi vāñchanti|

VIII kintu yūyam gurava iti sambodhanīyā mā bhavata, yato yuṣmākam ekaḥ khriṣṭaeva guru

IX ryūyam sarvve mitho bhrātaraśca| punaḥ pṛthivyām kamapi piteti mā sambudhyadhvam, yato yuṣmākamekaḥ svargasthaeva pitā|

X yūyam nāyaketi sambhāṣitā mā bhavata, yato yuṣmākamekaḥ khriṣṭaeva nāyakaḥ|

XI aparam yuṣmākam madhye yaḥ pumān śreṣṭhaḥ sa yuṣmān seviṣyate|

XII yato yaḥ svamunnamati, sa nataḥ kariṣyate; kintu yaḥ kaścit svamavanatam karoti, sa un-nataḥ kariṣyate|

XIII hanta kapaṭīna upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyam manujānām samakṣam svargadvāram rundha, yūyam svayam tena na praviśatha, pravivikṣūnapi vārayatha| vata kapaṭīna upādhyāyāḥ phirūśinaśca yūyam chalād dīrgham prārthya vidhavānām sarvvasvam grasatha, yuṣmākam ghorataradaṇḍo bhaviṣyati|

XIV hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyamekaṁ svadharmmāvalambinaṁ karttuṁ sāgaraṁ bhūmaṇḍalañca pradakṣiṇīkurutha,

XV kañcana prāpya svato dviguṇanarakabhājanaṁ taṁ kurutha |

XVI vata andhapathadarśakāḥ sarvve, yūyaṁ vadatha, mandirasya śapathakaraṇāt kimapi na deyaṁ; kintu mandirasthasuvarṇasya śapathakaraṇād deyaṁ |

XVII he mūḍhā he andhāḥ suvarṇaṁ tatsuvarṇapāvakamandiram etayorubhayo rmadhye kiṁ śreyaḥ?

XVIII anyacca vadatha, yajñavedyāḥ śapathakaraṇāt kimapi na deyaṁ, kintu taduparisthitasya naivedyasya śapathakaraṇād deyaṁ |

XIX he mūḍhā he andhāḥ, naivedyaṁ tannaivedyapāvakavediretayorubhayo rmadhye kiṁ śreyaḥ?

XX ataḥ kenacid yajñavedyāḥ śapathe kṛte taduparisthitasya sarvvasya śapathaḥ kriyate |

XXI kenacid mandirasya śapathe kṛte mandiratannivāsinoḥ śapathaḥ kriyate |

XXII kenacid svargasya śapathe kṛte īśvariyaśimhāsanataduparyyupaviṣṭayoḥ śapathaḥ kriyate |

XXIII hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyaṁ podināyāḥ sitacchatrāyā jīrakasya ca daśamāśān dattha, kintu vyavasthāyā gurutarān nyāyadayāviśvāsān parityajatha; ime yuṣmābhirācaraṇīyā amī ca na lamghanīyāḥ |

XXIV he andhapatadarśakā yūyaṁ maśakān
apasārayatha, kintu mahāṅgān grasatha |

XXV hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca,
yūyaṁ pānapātrāṇām bhojanapātrāṇāñca
bahiḥ pariṣkurutha; kintu tadabhyantaram
durātmatayā kaluṣeṇa ca paripūrṇamāste |

XXVI he andhāḥ phirūśilokā ādau
pānapātrāṇām bhojanapātrāṇāñcābhyantaram
pariṣkuruta, tena teṣām bahirapi
pariṣkāriṣyate |

XXVII hanta kapaṭina upādhyāyāḥ
phirūśinaśca, yūyaṁ śuklikṛtaśmaśānasvarūpā
bhavatha, yathā śmaśānabhavanasya
bahiścāru, kintvabhyantaram mṛtalokānām
kīkaśaiḥ sarvvaprakāramalena ca paripūrṇam;

XXVIII tathaiva yūyamapi lokānām samakṣam
bahirdhārmikāḥ kintvantaḥkaraṇeṣu
kevalakāpatyādharmmābhyām paripūrṇaḥ |

XXIX hā hā kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca,
yūyaṁ bhaviṣyadvādinām śmaśānageham
nirmmātha, sādḥūnām śmaśānaniketanam
śobhayatha

XXX vadatha ca yadi vyaṁ sveṣām
pūrvvapuruṣāṇām kāla asthāsyāma, tarhi
bhaviṣyadvādinām śoṇitapātane teṣām
sahabhāgino nābhaviṣyāma |

XXXI ato yūyaṁ bhaviṣyadvādighātakānām
santānā iti svayameva sveṣām śakṣyam dattha |

XXXII ato yūyaṁ nijapūrvvapuruṣāṇām
parimāṇapātram paripūrayata |

XXXIII re bhujagāḥ kṛṣṇabhujagavaṁśāḥ,
yūyaṁ katham narakadaṇḍād rakṣiṣyadhve |

XXXIV paśyata, yuṣmākamantikam ahaṁ bhaviṣyadvādino buddhimata upādhyāyāṁśca preṣayiṣyāmi, kintu teṣāṁ katipayā yuṣmābhi rghāniṣyante, kruṣe ca ghāniṣyante, kecid bhajanabhavane kaṣābhirāghāniṣyante, nagare nagare tādiṣyante ca;

XXXV tena satpuruṣasya hābilo rak-tapātāmārabhya berikhiyaḥ putraṁ yaṁ sikhariyaṁ yūyaṁ mandirayajñavedyo rmadhye hatavantaḥ, tadīyaṣṇitapātāṁ yāvad asmin deśe yāvatāṁ sādhpuruṣāṅāṁ ṣṇitapāto 'bhavat tat sarvveṣāmāgasāṁ daṇḍā yuṣmāsu varttiṣyante|

XXXVI ahaṁ yuṣmānta tathyaṁ vadāmi, vidyamāne'smin puruṣe sarvve varttiṣyante|

XXXVII he yirūśālam he yirūśālam nagari tvaṁ bhaviṣyadvādino hatavati, tava samīpaṁ preritāmśca pāṣāṅairāhatavati, yathā kukkuṭi śāvakān pakṣādhaḥ saṁgrhlāti, tathā tava santānān saṁgrahītuṁ ahaṁ bahuvāram aicchaṁ; kintu tvaṁ na samamanyathāḥ|

XXXVIII paśyata yaṣmākaṁ vāsasthānam ucchinnaṁ tyakṣyate|

XXXIX ahaṁ yuṣmān tathyaṁ vadāmi, yaḥ parameśvarasya nāmnāgacchati, sa dhanya iti vāṇīm yāvanna vadiṣyatha, tāvat mām puna rna drakṣyatha|

XXIV

I anantaraṁ yīśu ryadā mandirād bahi rgacchati, tadānīm śiṣyāstaṁ mandiranirmmāṅaṁ darśayitumāgatāḥ|

II tato yīsustānuvāca, yūyaṁ kimetāni na paśyatha? yuṣmānahaṁ satyaṁ vadāmi, etan-nicayanasya pāṣāṇaikamapyanyapāṣāṇe|pari na sthāsyati sarvvāṇi bhūmisāt kāriṣyante|

III anantaraṁ tasmin jaitunaparvvatopari samupaviṣṭe śiṣyāstasya samīpamāgatya guptaṁ papracchuḥ, etā ghaṭanāḥ kadā bhaviṣyanti? bhavata āgamanasya yugāntasya ca kiṁ lakṣma? tadasmān vadatu|

IV tadānīm yīsustānavocat, avadhadvvaṁ, kopi yuṣmān na bhramayet|

V bahavo mama nāma gṛhlanta āgamiṣyanti, khriṣṭo'hameveti vācaṁ vadanto bahūn bhramayiṣyanti|

VI yūyañca saṁgrāmasya raṇasya cādambaraṁ śrośyatha, avadhadvvaṁ tena cañcalā mā bhavata, etānyavaśyaṁ ghaṭiṣyante, kintu tadā yugānto nahi|

VII aparaṁ deśasya vipakṣo deśo rājyasya vipakṣo rājyaṁ bhaviṣyati, sthāne sthāne ca durbhikṣaṁ mahāmārī bhūkampaśca bhaviṣyanti,

VIII etāni duḥkhopakramāḥ|

IX tadānīm lokā duḥkhaṁ bhojayitum yuṣmān parakareṣu samarpayiṣyanti haniṣyanti ca, tathā mama nāmakāraṇād yūyaṁ sarvvadeśiyamanujānām samīpe ghrṇārhā bhaviṣyatha|

X bahuṣu vighnaṁ prāptavatsu parasparam ṛṅtiyām kṛtavatsu ca eko'paraṁ parakareṣu samarpayiṣyati|

XI tathā bahavo mṛṣābhaviṣyadvādina up-asthāya bahūn bhramayiṣyanti|

XII duškarmmaṇām bāhulyāñca bahūnām
prema śītalām bhaviṣyati|

XIII kintu yaḥ kaścit śeṣam yāvad
dhairyyamāśrayate, saeva paritrāyiṣyate|

XIV aparaṁ sarvvadeśīyalokān pratimākṣī
bhavitum rājasya śubhasamācāraḥ sarvvajagati
pracāriṣyate, etādṛśi sati yugānta upasthāsyati|

XV ato yat sarvvanāśakṛdghṛṇārham vastu
dāniyelbhaviṣyadvadinā proktaṁ tad yadā
puṇyasthāne sthāpitaṁ drakṣyatha, (yaḥ
paṭhati, sa budhyatām)

XVI tadānīm ye yihūdīyadeśe tiṣṭhanti, te parv-
vateṣu palāyantām|

XVII yaḥ kaścicid gṛhapṛṣṭhe tiṣṭhati, sa gṛhāt
kimapi vastvānetum adheṅ nāvarohet|

XVIII yaśca kṣetre tiṣṭhati, sopi vastramānetum
parāvṛtya na yāyāt|

XIX tadānīm garbhiṅīstanyapāyayitrīṇām dur-
gati rbhaviṣyati|

XX ato yaṣmākaṁ palāyanam śītakāle
viśrāmavāre vā yanna bhavet, tadartham
prārthayadhvam|

XXI ā jagadārambhād etatkālaparyyanantaṁ
yādṛśaḥ kadāpi nābhavat na ca bhaviṣyati
tādṛśo mahākleśastadānīm upasthāsyati|

XXII tasya kleśasya samayo yadi hśvo na
kriyeta, tarhi kasyāpi prānino rakṣaṇam bhav-
itum na śaknuyāt, kintu manonītamanujānām
kṛte sa kālo hśvikariṣyate|

XXIII aparañca paśyata, khrīṣṭo'tra vidyate, vā
tatra vidyate, tadānīm yadī kaścicid yuṣmāna iti
vākyam vadati, tathāpi tat na pratī|

XXIV yato bhāktakhrīṣṭā bhāktabhaviṣyadvādinaśca upasthāya yāni mahanti lakṣmāṇi citrakar-mmāṇi ca prakāsayiṣyanti, tai ryadi sambhavet tarhi manonītamānavā api bhrāmiṣyante|

XXV paśyata, ghaṭanātaḥ pūrvvaṃ yuṣmān vārttām avādiṣam|

XXVI ataḥ paśyata, sa prāntare vidyata iti vākye kenacit kathitepi bahi rmā gacchata, vā paśyata, sontaḥpure vidyate, etadvākya uktepi mā pratīta|

XXVII yato yathā vidyut pūrvvadiśo nirgatya paścimadiśam yāvat prakāśate, tathā mānuṣaputrasyāpyāgamanam bhaviṣyati|

XXVIII yatra śavastiṣṭhati, tatreva ḡṛdhṛā milanti|

XXIX aparam tasya kleśasamayasyāvvyavahitaparatra sūryyasya tejo lopsyate, candramā jyosnām na kariṣyati, nabhaso nakṣatrāṇi patiṣyanti, gagaṇīyā grahāśca vicalīṣyanti|

XXX tadānīm ākāśamadhye manujasutasya lakṣma darśiṣyate, tato nijaparākrameṇa mahātejasā ca meghārūḍham manujasutaṃ nabhasāgacchantam vilokya pṛthivyāḥ sarvvavaṃśīyā vilapiṣyanti|

XXXI tadānīm sa mahāśabdāyamānatūryyā vādakān nijadūtān praheṣyati, te vyomna ekasīmāto'parasīmām yāvat caturdiśastasya manonītajanān ānīya melayiṣyanti|

XXXII uḍumbarapādapasya dṛṣṭāntam śikṣadhvaṃ; yadā tasya navīnāḥ śākhā jāyante, pallavādiśca nirgacchati, tadā nidāghakālaḥ savidho bhavatiti yūyam jānītha;

XXXIII tadvad etā ghaṭanā dr̥ṣṭvā sa samayo
dvāra upāsthād iti jānīta|

XXXIV yuṣmānaḥ tathyaṃ vadāmi,
idānīntanajanānām gamanāt pūrvvameva tāni
sarvvāṇi ghaṭiṣyante|

XXXV nabhomedinyo rluptayorapi mama vāk
kadāpi na lopsyate|

XXXVI aparaṃ mama tātaṃ vinā mānuṣaḥ svar-
gastho dūto vā kopi taddinaṃ taddaṇḍaṇca na
jñāpayati|

XXXVII aparaṃ nohe vidyamāne
yādṛśamabhavat tādṛśaṃ manujasuta-
syāgamana-kālepi bhaviṣyati|

XXXVIII phalato jalāplāvanāt pūrvvaṃ
yaddinaṃ yāvat nohaḥ potaṃ nārohat,
tāvatkālaṃ yathā manuṣyā bhojane pāne
vivahane vivāhane ca pravṛttā āsan;

XXXIX aparaṃ āplāvito-yamāgatya yāvat
sakalamanuṣjān plāvayitvā nānayat,
tāvat te yathā na vidāmāsuḥ, tathā
manujasutā-gamanepi bhaviṣyati|

XL tadā kṣetrasthitayordvayoreko dhāriṣyate,
aparastyājiṣyate|

XLI tathā peṣaṇyā piṃṣatyorubhayo
ryoṣitorekā dhāriṣyate'parā tyājiṣyate|

XLII yuṣmākaṃ prabhūḥ kasmin daṇḍa
āgamiṣyati, tad yuṣmābhi rnāvagamyate,
tasmāt jāgrataḥ santastiṣṭhata|

XLIII kutra yāme stena āgamiṣyatīti ced
gr̥hastho jñātum aśakṣyat, tarhi jāgaritvā taṃ
sandhim karttimum avārayiṣyat tad jānīta|

XLIV yuṣmābhiravadhīyatām, yato yuṣmābhi
ryatra na budhyate, tatraiva daṇḍe manujasuta
āyāsyati|

XLV prabhu rñijaparivārān yathākālān bho-
jayitūn yaṁ dāsam adhyakṣīkṛtya sthāpayati,
tādṛśo viśvāsyo dhīmān dāsaḥ kaḥ?

XLVI prabhurāgatya yaṁ dāsam
tathācarantān vīkṣate, saeva dhanyaḥ|

XLVII yuṣmānahaṁ satyaṁ vadāmi, sa taṁ
nijasarvasvasyādhipaṁ kariṣyati|

XLVIII kintu prabhurāgantūn vilambata iti
manasi cintayitvā yo duṣṭo dāso

XLIX 'paradāsān praharttūn mattānām saṅge
bhoktūn pātuñca pravarttate,

L sa dāso yadā nāpekṣate, yañca daṇḍān na
jānāti, tatkālaeva tatprabhurupasthāsyati|

LI tadā taṁ daṇḍayitvā yatra sthāne rodanaṁ
dantagharṣaṇañcāsāte, tatra kapaṭibhiḥ sākān
taddāsān nirūpayiṣyati|

XXV

I yā daśa kanyāḥ pradīpān gṛhlatyo
varam sākṣāt karttūn bahiritāḥ, tābhīstadā
svargīyarājyasya sādṛśyaṁ bhaviṣyati|

II tāsān kanyānām madhye pañca sudhiyaḥ
pañca durdhiya āsan|

III yā durdhiyastāḥ pradīpān saṅge gṛhītvā
tailān na jagṛhuḥ,

IV kintu sudhiyaḥ pradīpān pātreṇa tailaṅca
jagṛhuḥ|

V anantaram vare vilambite tāḥ sarvā
nidrāviṣṭā nidrān jagmuḥ|

VI anantaram arddharātre paśyata vara āgacchati, taṁ sākṣāt karttuṁ bahiryātetī janaravāt

VII tāḥ sarvvāḥ kanyā utthāya pradīpān āsādayituṁ ārabhanta|

VIII tato durdhiyaḥ sudhiya ūcuḥ, kiñcit tailaṁ datta, pradīpā asmākaṁ nirvvāṇāḥ|

IX kintu sudhiyaḥ pratyavadan, datte yuṣmānasmāṁśca prati tailaṁ nyūnībhavet, tasmād vikreṭṛṇāṁ samīpaṁ gatvā svārthaṁ tailaṁ krīṇīta|

X tadā tāsu kretuṁ gatāsu vara ājaḡāma, tato yāḥ sajjitā āsan, tāstena sākaṁ vivāhīyaṁ veśma pravivīsuḥ|

XI anantaram dvāre ruddhe aparāḥ kanyā āgatya jagaduḥ, he prabho, he prabho, asmān prati dvāraṁ mocaya |

XII kintu sa uktavān, tathyaṁ vadāmi, yuṣmānahaṁ na vedmi |

XIII ato jāgrataḥ santastiṣṭhata, manujasutaḥ kasmin dīne kasmin daṇḍe vāgamiṣyati, tad yuṣmābhi rna jñāyate|

XIV aparaṁ sa etādrśaḥ kasyacit puṁsastulyaḥ, yo dūradeśaṁ prati yātrākāle nijadāsān āhūya teṣāṁ svasvasāmarthyānurūpam

XV ekasmin mudraṇāṁ pañca poṭalikāḥ anyasmiṁśca dve poṭalike aparasmiṁśca poṭalikaikāṁ itthaṁ pratijanaṁ samarpya svayaṁ pravāsaṁ gatavān|

XVI anantaram̐ yo dāsaḥ pañca poṭalikāḥ labdhavān, sa gatvā vāñijyam̐ vidhāya tā dviguṇīcakāra|

XVII yaśca dāso dve poṭalike alabhata, sopi tā mudrā dviguṇīcakāra|

XVIII kintu yo dāsa ekām poṭalikām labdhavān, sa gatvā bhūmir̐ khanitvā tanmadhye nijaprabhostā mudrā gopayāñcakāra|

XIX tadanantaram̐ bahutithe kāle gate teṣām dāsānām̐ prabhurāgatya tairdāsaiḥ samam̐ gaṇayāñcakāra|

XX tadānīm̐ yaḥ pañca poṭalikāḥ prāptavān sa tā dviguṇīkṛtamudrā āñiya jagāda; he prabho, bhavatā mayi pañca poṭalikāḥ samarpitāḥ, paśyatu, tā mayā dviguṇīkṛtāḥ|

XXI tadānīm̐ tasya prabhustamuvāca, he uttama viśvāsya dāsa, tvam̐ dhanyosi, stokena viśvāsyo jātaḥ, tasmāt tvām̐ bahuvittādhipam̐ karomi, tvam̐ svaprabhoḥ sukhasya bhāgī bhava|

XXII tato yena dve poṭalike labdhe sopyāgatya jagāda, he prabho, bhavatā mayi dve poṭalike samarpite, paśyatu te mayā dviguṇīkṛte|

XXIII tena tasya prabhustamavocat, he uttama viśvāsya dāsa, tvam̐ dhanyosi, stokena viśvāsyo jātaḥ, tasmāt tvām̐ bahudraviṇādhipam̐ karomi, tvam̐ nijaprabhoḥ sukhasya bhāgī bhava|

XXIV anantaram̐ ya ekām poṭalikām̐ labdhavān, sa etya kathitavān, he prabho, tvām̐ kaṭhinanaram̐ jñātavān, tvayā yatra noptaṁ, tatraiva kṛtyate, yatra ca na kīrṇam̐, tatraiva saṁgrhyate|

XXV atohaṁ saśaṅkaḥ san gatvā tava mudrā
bhūmadhye saṅgopya sthāpitavān, paśya, tava
yat tadeva grhāṇa|

XXVI tadā tasya prabhuḥ pratyavadat re
duṣṭālasa dāsa, yatrāhaṁ na vapāmi, tatra
chinadmi, yatra ca na kirāmi, tatreva
saṅgrhlāmīti cedajānāstarhi

XXVII vaṅikṣu mama vittārpaṇaṁ
tavocitamāsīt, yenāhamāgatya vṛdvyā sākaṁ
mūlamudrāḥ prāpsyam|

XXVIII atosmāt tāṁ poṭalikām ādāya yasya daśa
poṭalikāḥ santi tasminnarpayata|

XXIX yena vardvyate tasminnaivārpiṣyate, ta-
syaiva ca bāhulyaṁ bhaviṣyati, kintu yena
na vardvyate, tasyāntike yat kiñcana tiṣṭhati,
tadapi punarṇeṣyate|

XXX aparaṁ yūyaṁ tamakarmmaṇyaṁ
dāsaṁ nītvā yatra sthāne krandanāṁ
dantagharṣaṇaṅca vidyete, tasmin
bahirbhūtatamasi nikṣipata|

XXXI yadā manujasutaḥ pavitradūtān saṅgināḥ
kṛtvā nijaprabhāvenāgatya nijatejomaye
siṁhāsane nivekṣyati,

XXXII tadā tatsammukhe sarvvajātiyā
janā saṁmelīṣyanti| tato meṣapālako
yathā chāgebhyo'vīn pṛthak karoti tathā
sopyekasmādanyaṁ itthaṁ tān pṛthaka
kṛtvāvīn

XXXIII dakṣiṇe chāgāmśca vāme sthāpayiṣyati|

XXXIV tataḥ paraṁ rājā dakṣiṇasthitān
mānavān vadiṣyati, āgacchata
mattātasyānugrahabhājanāni, yuṣmatkṛta

ā jagadārambhat yad rājyam āsāditam
tadadhikuruta |

XXXV yato bubhuksītāya mahyaṁ bhojyam
adatta, pipāsītāya peyamadatta, videśīnaṁ mām
svasthānamanayata,

XXXVI vastrahīnaṁ mām vasanaṁ
paryyadhāpayata, pīḍitaṁ mām
draṣṭumāgacchata, kārāsthañca mām
vīkṣituma āgacchata |

XXXVII tadā dhārmikāḥ prativadiṣyanti, he
prabho, kadā tvām kṣudhitaṁ vīkṣya vayamab-
hojayāma? vā pipāsitaṁ vīkṣya apāyayāma?

XXXVIII kadā vā tvām videśīnaṁ vilokya
svasthānamanayāma? kadā vā tvām nagnaṁ
vīkṣya vasanaṁ paryyadhāpayāma?

XXXIX kadā vā tvām pīḍitaṁ kārāsthañca
vīkṣya tvadantikamagacchāma?

XL tadānīm rājā tān prativadiṣyati,
yuṣmānahaṁ satyaṁ vadāmi, mamaiteṣāṁ
bhrātrṇām madhye kañcanaikaṁ
kṣudratamaṁ prati yad akuruta, tanmām
pratyakuruta |

XLI paścāt sa vāmasthitān janān vadiṣyati, re
śāpagrastāḥ sarve, śaitāne tasya dūtebhyaśca
yo'nantavahnirāsādita āste, yūyaṁ madantikāt
tamagniṁ gacchata |

XLII yato kṣudhitāya mahyamāhāraṁ nādatta,
pipāsītāya mahyaṁ peyaṁ nādatta,

XLIII videśīnaṁ mām svasthānaṁ
nānayata, vasanaḥīnaṁ mām vasanaṁ na
paryyadhāpayata, pīḍitaṁ kārāsthañca mām
vīkṣitum nāgacchata |

XLIV tadā te prativadiṣyanti, he prabho, kadā tvām kṣudhitaṁ vā pipāsitaṁ vā videśinaṁ vā nagnaṁ vā pīḍitaṁ vā kārasthaṁ vīkṣya tvām nāsevāmaḥi?

XLV tadā sa tān vadiṣyati, tathyamaḥaṁ yuṣmān bravīmi, yuṣmābhireṣām kañcana kṣodiṣṭhaṁ prati yannākāri, tanmām pratyeva nākāri|

XLVI paścādamyantaśāstim kintu dhārmikā anantāyuṣaṁ bhoktuṁ yāsyanti|

XXVI

I yīsuretān prastāvān samāpya śiṣyānūce,

II yuṣmābhi rjñātaṁ dinadvayāt paraṁ nistāramaha upasthāsyati, tatra manujasutaḥ kruśena hantuṁ parakareṣu samarpiṣyate|

III tataḥ paraṁ pradhānayājakādhyāpakaprāñcaḥ kiyaphānamno mahāyājakasyātṭālikāyām milītvā

IV kenopāyena yīsum dhṛtvā hantuṁ śaknuyuriti mantrayāñcakruḥ|

V kintu tairuktaṁ mahakāle na dharttavyaḥ, dhṛte prajānām kalahena bhavituṁ śakyate|

VI tato baithaniyāpure śimonākhyasya kuṣṭhino veśmani yīśau tiṣṭhati

VII kācana yoṣā śvetopalabhājanena mahārghyaṁ sugandhi tailamāniya bhojanāyopaviśatasya śirobhyaṣecat|

VIII kintu tadālokyā tacchiṣyaiḥ kupitairuktaṁ, kuta itthamavyayate?

IX ceditaṁ vyakreṣyata, tarhi bhūrimūlyam prāpya daridrebhyo vyatāriṣyata|

X yīsunā tadavagatya te samuditāḥ,
yoṣāmenām kuto duḥkhiṇīm kurutha, sā mām
prati sādhu karmmakārṣīt|

XI yuṣmākamaṁ samipe daridrāḥ
satatamevāsate, kintu yuṣmākamantikehaṁ
nāse satataṁ|

XII sā mama kāyopari sugandhitailaṁ siktivā
mama śmaśānadānakarmmakārṣīt|

XIII atohaṁ yuṣmān tathyaṁ vadāmi
sarvvasmin jagati yatra yatraiṣa susamācāraḥ
pracāriṣyate, tatra tatraityā nāryyāḥ
smaraṇārtham karmmedaṁ pracāriṣyate|

XIV tato dvādaśaśiṣyāṇām iṣkariyotīyayihūdānāmaka
ekaḥ śiṣyaḥ pradhānayājakānāmantikaṁ gatvā
kathitavān,

XV yadi yuṣmākaṁ kareṣu yīsuṁ samar-
payāmi, tarhi kiṁ dāsyatha? tadānīm te tasmai
triṁśānmudrā dātuṁ sthīrīkṛtavantaḥ|

XVI sa tadārabhya taṁ parakareṣu samarpayi-
tuṁ suyogaṁ ceṣṭitavān|

XVII anantaraṁ kiṅvaśūnyapūpaparvvaṇaḥ
prathamehni śiṣyā yīsuṁ upagatya papracchuḥ
bhavatkṛte kutra vyaṁ nistāramahabhojyaṁ
āyodayiṣyāmaḥ? bhavataḥ kecchā?

XVIII tadā sa gaditavān, madhyenagara-
mamukapuṁsaḥ samīpaṁ vrajītvā vadata,
guru rgaditavān, matkālāḥ savidhaḥ, saha
śiṣyaistvadālaye nistāramahabhojyaṁ
bhokṣye|

XIX tadā śiṣyā yīstādṛśānideśānurūpakarmma
vidhāya tatra nistāramahabhojyaṁāsādayāmāsuḥ|

XX tataḥ sandhyāyām satyām dvādaśabhiḥ
śiṣyaiḥ sākaṁ sa nyaviśat|

XXI aparaṁ bhujāna uktavān yuṣmān tathyaṁ vadāmi, yuṣmākameko mām parakareṣu samarpayīṣyati|

XXII tadā te'tīva duḥkhitā ekaikaśo vaktumārebhire, he prabho, sa kimahaṁ?

XXIII tataḥ sa jagāda, mayā sākaṁ yo jano bhojanapātre karaṁ saṁkṣipati, sa eva mām parakareṣu samarpayīṣyati|

XXIV manujasutamadhi yādṛśaṁ likhitamāste, tadanurūpā tadgati rbhaviṣyati; kintu yena puṁsā sa parakareṣu samarpayīṣyate, hā hā cet sa nājaniṣyata, tadā tasya kṣemamabhaviṣyat|

XXV tadā yihūdānāmā yo janastaṁ parakareṣu samarpayīṣyati, sa uktavān, he guro, sa kimahaṁ? tataḥ sa pratyuktavān, tvayā satyaṁ gaditam|

XXVI anantaraṁ teṣāmaśanakāle yīśuḥ pūpamādāyeśvariyaḡaṇānūdyā bhaṁktvā śiṣyebhyaḥ pradāya jagāda, madva-puḥsvarūpamimaṁ ḡrhitvā khādata|

XXVII paścāt sa kaṁsaṁ ḡrhlān īśvariyaḡaṇānūdyā tebhyaḥ pradāya kathitavān, sarvvai ryuṣmābhiranena pātavyaṁ,

XXVIII yasmādanekeṣāṁ pāpamaṛṣaṇāya pātitaṁ yanmannūtnaniyamārūpaśoṇitaṁ tadetat|

XXIX aparamahaṁ nūtnagostaṁīrasaṁ na pāsyāmi, tāvat gostaṁīphalarasaṁ punaḥ kadāpi na pāsyāmi|

XXX paścāt te ḡtamekaṁ saṁḡīya jaitunākhyagiriṁ gatavantaḥ|

XXXI tadānīm yīśustānavocat, asyām
rajanyāmahaṃ yuṣmākaṃ sarvveṣām
vighnarūpo bhaviṣyāmi, yato likhitamāste,
"meṣāṇām rakṣako yastaṃ prahariṣyāmyahaṃ
tataḥ| meṣāṇām nivaho nūnaṃ pravikīrṇo
bhaviṣyati"||

XXXII kintu śmaśānāt samutthāya
yuṣmākamagre'haṃ gālīlaṃ gamiṣyāmi|

XXXIII pitarastaṃ provāca, bhavāṃścet
sarvveṣām vighnarūpo bhavati, tathāpi mama
na bhaviṣyati|

XXXIV tato yīśunā sa uktaḥ, tubhyamahaṃ
tathyaṃ kathayāmi, yāminyāmasyām
caraṇāyudhasya ravāt pūrvvaṃ tvaṃ mām
tri rnāṅgikariṣyasi|

XXXV tataḥ pitara uditavān, yadyapi tvayā
samaṃ marttavyaṃ, tathāpi kadāpi tvām na
nāṅgikariṣyāmi; tathaiva sarvve śiṣyāścocuḥ|

XXXVI anantaraṃ yīśuḥ śiṣyaiḥ sākāṃ
getśimānīnāmakaṃ sthānaṃ prasthāya tebhyaḥ
kathitavān, adaḥ sthānaṃ gatvā yāvadahaṃ
prārthayiṣye tāvad yūyamatropaviśata|

XXXVII paścāt sa pitaraṃ sivadiyasutau ca
saṅginaḥ kṛtvā gatavān, śokākulo'tīva vyathi-
taśca babhūva|

XXXVIII tānavādicca mṛtiyātaneva mat-
prāṇānām yātanā jāyate, yūyamatra mayā
sārdham jāgrta|

XXXIX tataḥ sa kiñciddūraṃ gatvādhomukhaḥ
patan prārthayāñcakre, he matpitaryadi bhav-
itum śaknoti, tarhi kaṃso'yaṃ matto dūraṃ

yātu; kintu madicchāvat na bhavatu, tvadicchāvad bhavatu |

XL tataḥ sa śiṣyānupetya tān nidrato nirīkṣya pitarāya kathayāmāsa, yūyaṁ mayā sākaṁ daṇḍamekamapi jāgarituṁ nāsankuta?

XLI parīkṣāyāṁ na patituṁ jāgṛta prārthayadhvañca; ātmā samudyatosti, kintu vapu rdurbbalaṁ |

XLII sa dvitīyavāraṁ prārthayāñcakre, he mattāta, na pīte yadi kaṁsamidaṁ matto dūraṁ yātuṁ na śaknoti, tarhi tvadicchāvad bhavatu |

XLIII sa punaretya tān nidrato dadarśa, yatasteṣāṁ netrāṇi nidrayā pūrṇānyāsan |

XLIV paścāt sa tān vihāya vrajītvā tṛtīyavāraṁ pūrvvavat kathayan prārthitavān |

XLV tataḥ śiṣyānupāgatya gaditavān, sāmprataṁ śayānāḥ kiṁ viśrāmyatha? paśyata, samaya upāsthāt, manujasutaḥ pāpināṁ kareṣu samarpyate |

XLVI uttiṣṭhata, vayaṁ yāmaḥ, yo mām parakareṣu masarpayīṣyati, paśyata, sa samīpamāyāti |

XLVII etatkathākathanakāle dvādaśaśiṣyāṇāmeko yihūdānāmako mukhyayājakalokapracīnaiḥ prahitān asidhāriyaṣṭidhāriṇo manujān gṛhītvā tatsamīpamupatasthau |

XLVIII asau parakareṣvarpayitā pūrvvaṁ tān itthaṁ saṅketayāmāsa, yamaḥ cumbiṣye, so'sau manujaḥ, saeva yuṣmābhi rdhāryyatām |

XLIX tadā sa sapadi yīśumupāgatya he guro, praṇamāmītyuktvā taṁ cucumbe |

L tadā yīśustamuvāca, he mitraṃ kimarthamāgatosi? tadā tairāgatya yīśurākramya daghre |

LI tato yīśoḥ saṅgināmekāḥ karaṃ prasāryya koṣādasiṃ baḥiṣkr̥tya mahāyājakasya dāsamekamāhatya tasya karaṃ ciccheda |

LII tato yīśustaṃ jagāda, khaḍgaṃ svasthāne | nidhehi yato ye ye janā asiṃ dhārayanti, taevāsinā vinaśyanti |

LIII aparaṃ pitā yathā madantikaṃ svargīyadūtānāṃ dvādaśavāhinīto'dhikaṃ prahiṇuyāt mayā tamuddiśyedānīmeva tathā prārthayitum na śakyate, tvayā kimitthaṃ jñāyate?

LIV tathā satītham̐ ghaṭiṣyate dharmmapus-takasya yadidaṃ vākyam̐ tat katham̐ sidhyet?

LV tadānīm̐ yīśu rjananivahaṃ jagāda, yūyam̐ khaḍgayāṣṭīn ādāya māṃ kiṃ cauraṃ dharttumāyātāḥ? ahaṃ pratyahaṃ yuṣmābhiḥ sākamupaviśya samupādiśaṃ, tadā māṃ nādharata;

LVI kintu bhaviṣyadvādināṃ vākyānāṃ saṃsiddhaye sarvvametadabhūt | tadā sarvve śiṣyāstaṃ vihāya palāyanta |

LVII anantaraṃ te manujā yīśuṃ dhṛtvā yatrādhyāpakaprāñcaḥ pariśadaṃ kurvvanta upāviśan tatra kiyaphānā | makamahāyājakasyāntikaṃ ninyuḥ |

LVIII kintu śeṣe kiṃ bhaviṣyatīti vettum pitaro dūre tatpaścād vrajitvā mahāyājakasyāṭṭālikāṃ praviśya dāsaiḥ sahita upāviśat |

LIX tadānīm pradhānayājakaprācīnamantriṇaḥ
sarvve yīsum hantum mṛṣāsākṣyam alipsanta,

LX kintu na lebhire | anekeṣu
mṛṣāsākṣiṣvāgateṣvapi tanna prāpuḥ |

LXI śeṣe dvau mṛṣāsākṣiṇāvāgatya jagadatuḥ,
pumānayamakathayat, ahamīśvaramandiraṁ
bhamktvā dinatrayamadhye tannirmmātuṁ
śaknomi |

LXII tadā mahāyājaka utthāya yīsum avādīt |
tvam kimapi na prativadasi? tvāmadhi kimete
sākṣyaṁ vadanti?

LXIII kintu yīsu rmaunībhūya tasyau | tato
mahāyājaka uktavān, tvām amareśvaranāmnā
śapayāmi, tvamīśvarasya putro'bhīkto
bhavasi naveti vada |

LXIV yīsuḥ pratyavadat, tvam satyamuk-
tavān; ahaṁ yuṣmān tathyaṁ vadāmi,
itaḥparaṁ manujasutaṁ sarvvaśaktimato
dakṣiṇapārśve sthātuṁ gagaṇasthaṁ
jaladharānāruhyāyāntaṁ vīkṣadhve |

LXV tadā mahāyājako nijavasaṇaṁ
chittvā jagāda, eṣa īśvaraṁ ninditavān,
asmākamaparāsākṣyeṇa kiṁ prayojanaṁ?
paśyata, yūyamevāsyāsyād īśvaranindāṁ
śrutavantaḥ,

LXVI yuṣmābhiḥ kiṁ vivicyate? te pratyūcuḥ,
vadhārho'yaṁ |

LXVII tato lokaistadāsyē niṣṭhīvitaṁ kecit prata-
lamāhatya kecicca capeṭamāhatya babhāṣire,

LXVIII he khrīṣṭa tvām kaścapeṭamāhatavān?
iti gaṇayitvā vadāsmān |

LXIX pitaro bahiraṅgana upaviśati,
tadānīmekā dāsī tamupāgatya babhāṣe, tvam
gālīliyaīśoḥ sahaacaraekaḥ|

LXX kintu sa sarvveṣāṃ samakṣam
anaṅgīkrtyāvādīt, tvayā yaducyate,
tadarthamaham na vedmi|

LXXI tadā tasmin bahirdvāraṃ gate 'nyā dāsī
taṃ nirīkṣya tatratyajanānavadat, ayamapi
nāsaratiyaīśunā sārddham āsīt|

LXXII tataḥ sa śapathena punaranaṅgīkrtya
kathitavān, taṃ naraṃ na paricinomi|

LXXIII kṣaṇāt paraṃ tiṣṭhanto janā etya
pitaram avadan, tvamavaśyaṃ teṣāmeka iti
tvaduccāraṇameva dyotayati|

LXXIV kintu so'bhiśapyā kathitavān, taṃ janam
nāham paricinomi, tadā sapadi kukkuṭo rurāva|

LXXV kukkuṭaravāt prāk tvam mām
trirapāhnoṣyase, yaīśā vāg yīśunāvādi taṃ
pitarah saṃsmṛtya bahiritvā khedād bhṛśam
cakranda|

XXVII

I prabhāte jāte pradhānayājakalokaprācīnā
yīśum hantum tatpratikūlam mantrayitvā

II taṃ badvvā nītvā pantīyapīlātākhyādhipē
samarpayāmāsuḥ|

III tato yīśoḥ parakarevvarpayitā
yihūdāstatprāṇādaṇḍājñām viditvā santap-
tamanah pradhānayājakalokaprācīnānām
samakṣam tāstrīmśanmudrah pratidāyāvādīt,

IV etannirāgonaraprāṇaparakarārpaṇāt
kaluṣam kṛtavānahaṃ| tadā ta uditavantaḥ,
tenāsmākaṃ kim? tvayā tad budhyatām|

V tato yihūdā mandiramadhye tā mudrā niksīpya prasthitavān itvā ca svayamātmānamudbabandha|

VI paścāt pradhānayājakāstā mudrā ādāya kathitavantaḥ, etā mudrāḥ śoṇitamūlyam tasmād bhāṅḍāgāre na nidhātavyāḥ|

VII anantaram te mantrayitvā videśinām śmaśānasthānāya tābhiḥ kulālasya kṣetramakrīṇan|

VIII ato'dyāpi tatsthānam raktakṣetram vadanti|

IX ittham sati isrāyelīyasantānai ryasya mūlyam nirupitam, tasya trimśanmudrāmānam mūlyam

X mām prati parameśvarasyādeśāt tebhya ādiyata, tena ca kulālasya kṣetram kṛitamiti yadvacanam yirimiyabhaviṣyadvadinā proktaṁ tat tadāsidhyat|

XI anantaram yīsau tadadhipateḥ sammukha upatiṣṭhati sa taṁ papraccha, tvam kim yihūdiyānām rājā? tadā yīsustamavadat, tvam satyamuktavān|

XII kintu pradhānayājakaprācīnairabhiyuktena tena kimapi na pratyavādi|

XIII tataḥ pīlātena sa uditaḥ, ime tvatpratikūlataḥ kati kati sākṣyam dadati, tat tvam na śrṇoṣi?

XIV tathāpi sa teṣāmekasyāpi vacasa uttaram noditavān; tena so'dhipati rmahācitraṁ vidāmāsa|

XV anyacca tanmahakāle'dhipateretādrśī
rātirāsīt, prajā yaṁ kañcana bandhinam
yācante, tameva sa mocayatīti|

XVI tadānīm barabbānāmā kaścit
khyātabandhyāsīt|

XVII tataḥ pīlāstatra militān lokān
apṛcchat, eṣa barabbā bandhī khrīṣṭavikhyāto
yīśuścaitayoḥ kaṁ mocayiṣyāmi? yuṣmākaṁ
kimīpsitaṁ?

XVIII tairīṣyayā sa samarpita iti sa jñātavān|

XIX aparaṁ vicārāsanopaveśanakāle pīlāstaya
patnī bhṛtyaṁ prahitya tasmai kathayāmāsa,
taṁ dhārmikamanujaṁ prati tvayā kimapi
na kartavyaṁ; yasmāt tatkr̥te'dyāhaṁ svapne
prabhūtaḥṣamālabhe|

XX anantaraṁ pradhānayājakaprācīnā
barabbāṁ yācitvādātum yīśuñca hantum
sakalalokān prāvarttayan|

XXI tato'dhipatistān pṛṣṭavān, etayoḥ kamahaṁ
mocayiṣyāmi? yuṣmākaṁ kecchā? te procu
rbarabbāṁ|

XXII tadā pīlātaḥ papraccha, tarhi yaṁ
khrīṣṭaṁ vadanti, taṁ yīśuṁ kim kariṣyāmi?
sarve kathayāmāsuḥ, sa kruśena vidhyatām|

XXIII tato'dhipatiravādīt, kutaḥ? kim
tenāparāddhaṁ? kintu te punarucai rjagaduḥ,
sa kruśena vidhyatām|

XXIV tadā nijavākyamagrāhyamabhūt,
kalahaścāpyabhūt, pīlāta iti vilokya lokānām
samakṣaṁ toyamādāya karau prakṣālyāvocat,
etasya dhārmikamanuṣyasya śoṇitapāte
nirdoṣo'haṁ, yuṣmābhireva tad budhyatām|

XXV tadā sarvvāḥ prajāḥ pratyavocan,
tasya śoṇitapātāparādhō'smākam asmat-
santānānāñcopari bhavatu|

XXVI tataḥ sa teṣāṃ samīpe barabbām mo-
cayāmāsa yīsuntu kaṣābhirāhatya kruśena ved-
hituṃ samarpayāmāsa|

XXVII anantaram adhipateḥ senā adhipate
rgrḥaṃ yīsumānīya tasya samīpe senāsamūhaṃ
saṃjagrḥuḥ|

XXVIII tataste tasya vasanaṃ mocayitvā
kṛṣṇalohitavarṇavasanaṃ paridhāpayāmāsuḥ

XXIX kaṇṭakānāṃ mukuṭaṃ nirmmāya tac-
chirasi daduḥ, tasya dakṣiṇakare vetramekaṃ
dattvā tasya sammukhe jānūni pātayitvā, he
yihūdīyanāṃ rājan, tubhyaṃ nama ityuktvā taṃ
tiraścakruḥ,

XXX tatastasya gātre niṣṭhīvaṃ datvā tena ve-
treṇa śira ājaghnuḥ|

XXXI itthaṃ taṃ tiraskṛtya tad vasanaṃ mocay-
itvā punarnijavasanaṃ paridhāpayāñcakruḥ,
taṃ kruśena vedhituṃ nītavantah|

XXXII paścātte bahirbhūya kurīṇīyaṃ
śimonnāmakamekaṃ vilokya kruśaṃ voḍhuṃ
tamādadire|

XXXIII anantaram gulgaltāṃ arthāt
śiraskapālanāmakasthānamu psthāya te
yīsave pittamiśritāmlarasāṃ pātuṃ daduḥ,

XXXIV kintu sa tamāsvādya na papau|

XXXV tadānīm te taṃ kruśena saṃvidhya
tasya vasanāni guṭikāpātēna vibhajya jagrḥuḥ,
tasmāt, vibhajante'dharīyaṃ me te manuṣyāḥ
parasparaṃ| maduttarīyavastrārthaṃ

guṭikām pātayanti ca || yadetadvacanām
bhaviṣyadvādibhiruktamāsīt, tadā tad asidhyat,
XXXVI paścāt te tatropaviśya
tadrakṣaṇakarvvaṇi niyuktāstasthuḥ|

XXXVII aparam eṣa yihūdīyānām rājā
yīśurityapavādalipipatram tacchirasa ūrdvve
yojayāmāsuḥ|

XXXVIII tatastasya vāme dakṣiṇe ca dvau cairau
tena sākām kruśena vividhuḥ|

XXXIX tadā pānthā nijaśiro lādayitvā taṁ nin-
danto jagaduḥ,

XL he īśvaramandirabhañjaka di-
natraye tannirmmātaḥ svam rakṣa,
cettvamīśvarasutastarhi kruśādavaroha|

XLI pradhānayājakādhyāpakaprācīnāśca
tathā tiraskṛtya jagaduḥ,

XLII so'nyajanānāvāt, kintu svamavitum
na śaknoti| yadīsrāyelo rājā bhavet,
tarhīdānīmeva kruśādavarohatu, tena taṁ
vayam pratyeṣyāmaḥ|

XLIII sa īśvare pratyāśāmakarot,
yadīśvarastasmin santuṣṭastarhīdānīmeva
tamavet, yataḥ sa uktavān ahamīśvarasutaḥ|

XLIV yau stenau sākām tena kruśena viddhau
tau tadvadeva taṁ ninindatuḥ|

XLV tadā dvtīyayāmāt ṛṭīyayāmaṁ yāvat
sarvvadeśe tamiram babhūva,

XLVI ṛṭīyayāme "elī elī lāmā śivaktanī", arthāt
madīśvara madīśvara kuto māmatyākṣīḥ?
yīśuruccairiti jagāda|

XLVII tadā tatra sthitāḥ kecit tat śrutvā
babhāṣire, ayam eliyamāhūyati|

XLVIII teṣāṃ madhyād ekaḥ śīghraṃ gatvā
spañjam gṛhītvā tatrāmlarasāṃ dattvā nalena
pātum tasmai dadau |

XLIX itare'kathayan tiṣṭhata, taṃ rakṣitum
eliya āyāti naveti paśyāmaḥ |

L yīsuḥ punarucairāhūya prāṇān jahau |

LI tato mandirasya vicchedavasanam
ūrdvādadhō yāvat chidyamānaṃ
dvidhābhavat,

LII bhūmiścakampe bhūdharovyadīryyata ca |
śmaśāne mukte bhūripuṇyavatāṃ suptadehā
udatiṣṭhan,

LIII śmaśānād vahirbhūya tadutthānāt paraṃ
puṇyapuraṃ gatvā bahujanān darśayāmāsuḥ |

LIV yīsurakṣaṇāya niyuktaḥ
śatasenāpatistatsaṅginaśca tādr̥ṣīm
bhūkampādighaṭanāṃ dṛṣṭvā bhītā avadan,
eṣa īśvaraputro bhavati |

LV yā bahuyoṣito yīsuṃ sevamānā
gālilastatpaścādāgatāstāsāṃ madhye

LVI magdalīnī mariyam yākūbyośyo rmātā yā
mariyam sibadiyaputrayo rmātā ca yoṣita etā
dūre tiṣṭhantyo dadṛṣuḥ |

LVII sandhyāyām satyam arimathiyānagarasya
yūṣaphnāmā dhanī manujo yīsoḥ śiṣyatvāt

LVIII pīlātasya samīpaṃ gatvā yīsoḥ kāyaṃ
yayāce, tena pīlataḥ kāyaṃ dātum ādideśa |

LIX yūṣaph tatkāyaṃ nītvā
śucivastreṇācchādya

LX svārthaṃ śaile yat śmaśānaṃ cakhāna,
tanmadhye tatkāyaṃ nidhāya tasya dvāri
vṛhatpāṣāṇaṃ dadau |

LXI kintu magdalīnī mariyam anyamariyam ete striyau tatra śmaśānasammukha upaviviśatuḥ|

LXII tadanantaram nistārotsavasyāyojanadināt pare'hani pradhānayākāḥ phirūśinaśca mil-
itvā pīlātamupāgatyaḥkathayan,

LXIII he maheccha sa pratārako
jīvana akathayat, dinatrayāt param
śmaśānādutthāsyāmi tadvākyam smarāmo
vayam;

LXIV tasmāt tṛtīyadinam yāvat tat
śmaśānam rakṣitumādiśatu, nocet tacchiṣyā
yāminyāmāgatya tam hṛtvā lokān
vadiṣyanti, sa śmaśānādudatiṣṭhat, tathā
sati prathamabhrānteḥ śeṣiyabhrānti rmahatī
bhaviṣyati|

LXV tadā pīlāta avādīt, yuṣmākam samīpe
rakṣigaṇa āste, yūyam gatvā yathā sādhyam
rakṣayata|

LXVI tataste gatvā taddūrapāṣaṇam
mudrāṅkitam kṛtvā rakṣigaṇam niyojya
śmaśānam rakṣayāmāsuḥ|

XXVIII

I tataḥ param viśrāmavārasya śeṣe
saptāhaprathamadinasya prabhote jāte
magdalīnī mariyam anyamariyam ca śmaśānam
draṣṭumāgatā|

II tadā mahān bhūkampo'bhavat;
parameśvarīyadūtaḥ svargādavaruhya
śmaśānadvārāt pāṣaṇamapasāryya tadu-
paryyupaviveśa|

III tadvadanam vidyudvat tejomayam vasanam
himaśubhrañca|

IV tadānīm rakṣiṇastadbhayāt kampitā mṛtavad babhūvaḥ|

V sa dūto yoṣito jagāda, yūyaṁ mā bhaiṣṭa, kruśahatayīśuṁ mṛgayadhve tadahaṁ vedmi|

VI so'tra nāsti, yathāvadat tathotthitavān; etat prabhoḥ śayanasthānaṁ paśyata|

VII tūrṇaṁ gatvā tacchiṣyān iti vadata, sa śmaśānād udatiṣṭhat, yuṣmākamagre gālilaṁ yāsyati yūyaṁ tatra taṁ vīkṣiṣyadhve, paśyatāhaṁ vārttāmimāṁ yuṣmānavādiṣaṁ|

VIII tatastā bhayāt mahānandāñca śmaśānāt tūrṇaṁ bahirbhūya tacchiṣyān vārttām vaktuṁ dhāvitavatyah| kintu śiṣyān vārttām vaktuṁ yānti, tadā yīśu rdarśanaṁ dattvā tā jagāda,

IX yuṣmākaṁ kalyāṇaṁ bhūyāt, tatastā āgatya tatpādayoḥ patitvā praṇemuḥ|

X yīśustā avādīt, mā bibhīta, yūyaṁ gatvā mama bhrātrṇ gālilaṁ yātuṁ vadata, tatra te mām drakṣyanti|

XI striyo gacchanti, tadā rakṣiṇāṁ kecit puraṁ gatvā yadyad ghaṭitaṁ tatsarvvaṁ pradhānayājakān jñāpitavantaḥ|

XII te prācīnaiḥ samaṁ saṁsadaṁ kṛtvā mantrayanto bahumudrāḥ senābhyo dattvāmadan,

XIII asmāsu nidriteṣu tacchiṣyā yāminyāmāgatya taṁ hṛtvānayan, iti yūyaṁ pracārayata|

XIV yadyetadadhipateḥ śrotragocarībhavet, tarhi taṁ bodhayitvā yuṣmānaviṣyāmaḥ|

XV tataste mudrā gr̥hītvā śikṣānurūpaṁ karma cakruḥ, yihūdīyānām madhye tasyādyāpi kiṁvadantī vidyate|

XVI ekādaśa śiṣyā yīsunirūpitāgālilasyādrim gatvā

XVII tatra taṁ saṁvīkṣya praṇemuḥ, kintu kecit sandigdhdhavantah|

XVIII yīsusteṣām samīpamāgatya vyāhṛtavān, svargamedinyoḥ sarvvādhipatitvabhāro may-yarpita āste|

XIX ato yūyaṁ prayāya sarvvadeśīyān śiṣyān kṛtvā pituḥ putrasya pavitrasyātmanaśca nāmnā tānavagāhayata; ahaṁ yuṣmān yadyadādiśaṁ tadapi pālayituṁ tānupādiśata|

XX paśyata, jagadantaṁ yāvat sadāhaṁ yuṣmābhiḥ sākaṁ tiṣṭhāmi| iti|

**Sanskrit Bible (NT) in IAST Script
(satyavedah|)
New Testament in Sanskrit Language; printed in
IAST Script**

copyright © 2018 SanskritBible.in

Language: Sanskrit

Contributor: SanskritBible.in

Thank you for your interest in Sanskrit Bible.

Sanskrit Bible (NT) is freely available in 22 different scripts of your choice. This edition is in IAST script and is based on the Sanskrit translation of the Holy Bible published by Calcutta Baptist Missionaries in 1851. Please visit SanskritBible.in to learn more about Sanskrit Bible and to download various free Christian literature.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-01-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

31769233-a0b6-5aba-900b-e7ab6b270e97